Kapocs

XLIX. évfolyam, 69. szám Vancouver, BC, 2019 október 15

A SOPRON ALUMNI IDŐSZAKOS KÖZLEMÉNYE

Soproni Egyetem Központi Könyvtár 154/D SOPRON

A csodálatos magyar lecsó

A TARTALOMBÓL

HONORIS CAUSA

MEGTISZTELTETÉSEK.....2

IN MEMORIAM

GYÁSZJELENTÉSEK.....3

MEGEMLÉKEZÉSEK.....4

SORSOK

EURÓPÁBAN MARADTAK.....15

EMLÉKMORZSÁK.....16

ÉLETUTAK/ÉLETPÁLYÁK.....19

IROGATÁSOK

NOSZTALGIA.....23

VÉLEMÉNY.....27

KÖZÖS ÜGYEINK

SOPRON ALUMNI ESEMÉNYEK.....32

HÍREK/KÖZLEMÉNYEK.....35

MEGTISZTELTETÉSEK

2019-es Gyémántdiplomásaink

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kara 2019 szeptember 10-én tartotta 212. erdészeti akadémiai évét megnyitó ünnepségét, amelynek keretében tisztelet diplomákat adományoztak. Az erdőmérnökök közül végzésük 70. évfordulója alkalmából öten vehették át a 'Rubintdiplomát', a 65. évforduló alkalmából 19-en a 'Vasdiplomát', a 60. évforduló alkalmából 30-an a 'Gyémántdiplomát' és az 50. évforduló alkalmából 67-en az 'Aranydiplomát'.

A magyar közegészség javulását jelenthetik a szépszámú ritkán adományozott 'rubint', valamint a 'vas' oklevelek. Az 'arany' oklevelek nagyszámú megtiszteltje azonfelül pedig az erdőmérnöki pálya népszerűségének növekedését is mutathatják.

A 'gyémánt' dokumentusok között találunk több Sopron Alumnit (**Deminger Károly, Für Károly, Huszár Károly, Jákóy Endre, Kalmár Lajos, Kiss Gyula, Kiss János, Korán Zoltán, Matolcsy Géza, Nyers Ferenc, Poprádi László, Ravai János, Rónay Sándor, Szamosi Gábor és Szauer János**, (*akit elhúnyta előtt egy nappal ért a megtiszteltetés*), valamint a Svájcban végzett Bariska Mihály, az Ausztriában végzett Bujdosó Alpár, a Németországban végzett Balázs Árpád *(volt II. éves)* és a Svédországban végzett Reisz József és Szegő János volt évfolyamtársaikat. *(A Szerk.)*

Köszönet

Mélyen tisztelt Rektor-helyettes Urak, Dékán Urak, Dékán-helyettes Urak, Professzor Urak, más egyetemeket képviselő Magas Vendégek, kedves Díszdiplomás Kollégáim, jövendőbeli Kollégáim, kedves Vendégek!

A tiszteletdiploma, amelyet éppen kézhez kaptunk, nagy örömet szerezett mindnyájunknak. Ezzel egyetemünk elismeri azt, hogy munkánkat jól végeztük. Hálás köszönet érte.

Tanulmányaink idején áttekinthetetlen politikai viszonyok uralkodtak. Ennek következtében csoportunknak csak egy része végzett itthon Magyarországon, a másik része külföldön. A feladatok, amelyek itthon és külföldön az erdőmérnökre vártak, mégis sok tekintetben megegyeztek. Például abban, hogy a ránk bízott területet tartamosan kellett ápolni, hogy termékeinkkel a közösség igényeit kellett kielégíteni, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Ezeket a feladatokat itt Magyarországon, de a föld másik tizenöt országában is – ahová szétszórt minket a sors - tisztességesen oldottuk meg. Becsületet hoztunk mindenhol a magyar névre és az erdőmérnöki címre.

A témák, amelyek az erdőmérnököket mozgatták pályafutásunk alatt, ha úgy visszatekintek, sok változáson mentek át. Mikor Sopronban kezdtük, akkor a futóhomok megkötése, az Alföld fásítása voltak napirenden. 40 évvel később aztán szakértőként hívtak meg azon töprengeni, hogy mit is kezdjünk azzal a sok akáccal, amelyet akkoron ültettek.

Ma több téma problémává vált. Hogy milyen szomorú dolgok történnek a trópusokon és más földrészeken, arról nem akarok szólni, de például Európában az erdőterület vadon növekszik. Némely országban, mint Svájcban, ahol az erdőterület csökkentését az alkotmány tiltja, ez komoly konfliktust okoz. A klímamelegedés folytán másutt meg magától alakul át az erdő: a szárazságot nehezen tűrő fafajok kiszáradnak, a meleget kedvelő fafajok meg burjánzanak. A jelen idők egyik fő feladata tehát az erdőátalakítás. Sőt erdőtelepítés a jövőben valószínűen kötelezővé válik azzal az egyetlen céllal, hogy az ember által a levegőbe bocsátott széndioxid tömegét megkösse.

Újabban divatba jött az idegen származású növényeknek, az úgynevezett neofitáknak a háttérbeszorítása, ami sok vitát váltott ki az erdő átalakítását illetően is. Mert a kérdés nem válaszolható meg kereken, hogy például idegen fafaj-e az akác, amelyet 350 évvel ezelőtt hozott Amerikából Európába egy francia kertész? És hogy továbbélezzem a témát, kérdés az is, hogy idegen növény-e a paprika meg a tulipán – népművészetünk jeles motívumai, mindkettő neofita? És a szilfa (*Ulmus* sp.), amely hozzávetőlegesen 1000 évvel ezelőtt vándorolt be Ázsiából? Vagy a dió, amelyet valószí-

nűen több mint 2´000 évvel ezelőtt hoztak magukkal Nagy Sándornak a Közel-keleten portyázó csapatai? És a bükk, amely 6-7´000 évvel ezelőtt terjedt el Európában főleg az emberi tevékenység folytán, és a tölgy, amely kb. 9-10´000 évvel ezelőtt hódított teret a jégkorszak pusztítása után? A neofiták listáját nem részletezem tovább, mert már mi erdészek sem ismerjük ki magunkat ebben a keveredésben.
Az erdőmérnöki kiképzés és foglalkozás - mint látjuk - egy dinamikus vállalkozás. Szerepe a társadalomban egyre fontosabb, mert határt átlépő problémákat old meg. Erdő-átalakítással az erdő teljesítőképességét növeli; tartamos gazdálkodó módszerével követendő példát mutat más iparágaknak; erdőültetéssel a klímamelegedésnek azt az összetevőjét tudja semlegesíteni, amely az ember okozta légszennyezésből ered. Az erdőmérnöknek ezt a sokrétű tevékenységét egyetemünknek előretekintő, természet- és társadalomformáló oktatással kell megalapoznia.
Ezekkel a gondolatokkal szeretnék a tiszteletdiplomások nevében Alma Materünknek köszönetet mondani azért, hogy annak idején jó alapokat adott, jó kiképzésben részesített bennünket, amellyel a világ minden táján megálltuk helyünket; azért, hogy a szakmai kapcsolatot mindig is ápolta a közeli és távoli kollégákkal; de különösen azért, hogy a külföldön diplomázott társainkat 1990-ben visszafogadta fiainak, s így most együtt ünnepelhetnek a magyarországi és a hazalátogató nyugalmazott kollégák mindegyikünk nagy örömére. Hálás köszönetünk! Jó szerencsét! *(Dr.Bariska Mihály, Sopron, 2019. szept. 10)*

Kiss Gyula: **Egy elérhetetlennek látszó álom: Gyémántokleveles Erdőmérnök**

Mikor 2001-ben visszatértem Magyarországról, azt hittem utoljára láttam szülőföldemet. Rokonaim hívtak, gyermekeim unszoltak, hogy menjek vissza látogatóba, mindhiába. Tíz évvel ezelőtt, 2009-ben fontolgattam, hogy elmegyek felvenni az arany diplomat, de nem mentem.
Az idén nem lehetett kihagyni az alkalmat. Fiaim ismét unszoltak, volt évfolyam társaim hívogattak, amíg végre eldöntöttem, hogy nem menni bűn lenne. Fiaimmal és élettársaikkal útra keltünk Budapestre, ahol főhadiszálásunkat létesítettük. Családi látogatásainkat innen tudtuk legkönnyebben elvégezni.
Szeptember 10.-én hajnali 6 órakor unokaöcsém felvett Budapesten és neki eredtünk Sopron felé. Az ismeretes kukorica és napraforgó földek mellett új ültetvények: szélmalmok tömegesen. Útépítések mindenfelé. A trafik lámpák helyett körforgalom (traffic circles), a hajmeresztő gépkocsi vezetők bravúros merényleteik.
Megérkeztünk Sopronba. A Tűztorony uralja a horizontot, a Templom utca még mindég változatlan. Végre az egyetemi épületek és a botanikus kert. Elérzékenyedik az öreg diák!
Ismerős arcok tolakodnak a Vegytan Tanszék felé, ahol Vági István, egykori Tanszékvezető Professzor emléktábláját leplezik le. Itt van Jákóy Bandi, aliás Ürge, Szamosi Gabi, alias Szamóca, Ravai Jancsi, akiket már évek óta nem láttam.
10 órakor Bidló András dékán úr üdvözli a tiszteletdiploma átvételére érkezett öregdiákokat. Egy szakestély szellemében megittunk egy egset! 11 órakor megemlékezés hősi halottainkról az aula nagytermében, majd ebéd az egyetem menzáján.
A Díszokleveleket a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának Nyilvános Tanévnyitó Kari Tanácsülésén kapták meg a részesültek. Jelenlevő részesültek:
Bariska Mihály, Jákóy Endre, Kalmár Lajos, Kiss Gyula, Korán Zoltán, Lakatos József, Nyulász István, Szamosi Gábor.
Sajnos az ünnepély befejezése után a résztvevők teljesen elszéledtek és nem sikerült egy csoport képet készíteni.
Befejezésül annyit, hogy nagyon örülök, hogy nem mulasztottam el ezt a kimondhatatlanul érzelmes viszontlátást őshazámban. *(2019 szeptember 25, Cold Sream, BC)*

IN MEMORIAM

GYÁSZJELENTÉSEK

-2019 április 21-én, elhúnyt Vancouver, BC-ben **Adamovich László** vasokleveles erdőmérnök (Sopron, 1944) Sopron Alumni társunk, volt Soproni Erdőmérnöki Főiskola és Faculty of Forestry, UBC professor, életének 99. évében.

-2019 május 9-én, elhúnyt Oliver, BC-ben **Kémes József**, volt II. évf. hallgató, Sopron Alumni társunk, életének 84. évében.

-2019 június 18-án hosszú szenvedés után elhúnyt Parksville, BC-ben **Bölecz Béla** gyémántokleveles erdőmérnök (UBC Class of '59), Sopron Alumni társunk, életének 85. évében.

-2019 június 30-án elhúnyt Vancouver, BC-ben **Kercsóné Jagasits Edit**, volt III. évf. hallgató, Sopron Alumni társunk életének 93. évében.

-2019 július 30-án, hosszabb gyengélkedés után elhúnyt Abbotsford, BC-ben **Kapuszta József** gyémántokleveles erdőmérnök (UBC Class of '59), Sopron Alumni társunk, életének 88. évében.

-2019 augusztus 8-án, elhúnyt Chilliwack, BC-ben **Héjja Anna**, volt III. évf. hallgató, erdész (BSF '67, UBC), Sopron Alumni társunk, életének 84. évében.

-2019 szeptember 10-én, hosszabb gyengélkedés után elhúnyt Williams Lake, BC-ben **Szauer János** gyémányokleveles erdőmérnök (UBC Class of '59), Sopron Alumni társunk, életének 88. évében.

Béke poraikra. Őszinte részvétünk a családoknak!

M E G E M L É K E Z É S E K

László Adamovich

March 3, 1921 – April 21, 2019

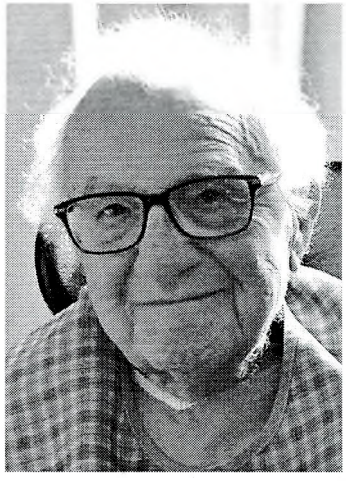

The last of the original Sopron-Vancouver Forestry Professors went to the great forest in the sky early Easter morning at the tender age of 98. Born in the forest of the Eszterházy Castle in Hungary, László hailed from a long line of foresters. His father József, was the official Forester and Gameskeeper for the Eszterházy's. Growing up in that beautiful setting is where László developed his deep love and appreciation of nature. He later studied and became the youngest Professor of Forest Engineering at the University of Sopron. In 1949 he married the beautiful Ilona Schwertner and they soon had 4 children. In 1956, László and his family, along with the entire Forestry Faculty and student body, escaped during the Hungarian Revolution. Thanks to the Canadian Government, they were welcomed as refugees into the UBC Forestry Department, which transformed forestry practices in British Columbia. His adventurous spirit and love of all cultures also took him to Universities in Malaysia and Tanzania, where he was able to share his vast knowledge and expertise. László was predeceased by his eldest daughter Eva Julia in 1989, siblings Rezso, Panni and Manci (who selflessly followed them to Canada to help mom raise their 6 children), and nephews Peps and Laci. He is survived by his devoted wife Ilona, children Andrea, Marta, Leslie, Rita and Peter (Jill), grandchildren, Kati (Jon), Juliska (Paul), Marti (Derek) and Daniel Princz; Dane (Mandy) and Byron Szohner (Nadine); Stephanie (Scott) and Holly Perkins; Gina Lee Gatto (Drew); Kayla (Dan), Paige and Joelle Adamovich; 7 great-grandchildren and many relatives in Hungary, Austria, Australia and Holland.

Papa was a unique individual, loved by all. He was an avid gardener, local mushroom expert, thief of fruits and flowers down the lane, had a sarcastic sense of humour, and spoke his mind! He will be remembered for his love of poetry, devotion to the Canucks, mystery rides, frequent shopping trips for 'zöld tojás' (exotic treats), his endless generosity and last, but certainly not least, his love of good food and wine!

A Funeral Mass *(was)* be held Thursday, May 16, 2019 at Our Lady of Hungary Church, Vancouver, BC, *(and a)* Reception follow*ed*. In lieu of flowers, donations to the church would gratefully be accepted.

The Adamovich family would like to thank the staff of Purdy 2, UBC, for taking such wonderful care of 'The Professor' for so many years, and prior to that Dr. Nicola 'Nicky' James and Papa's 'girls' at West 10th Medical.

There will be a Celebration of Life at UBC Faculty Club in the future. *(ex Obituary)*

Rita Adamovich: **Professor Adamovich**

Please pass the message along to our Sopron family, that our dear old dad, Professor, husband, Papa, has travelled beyond this world of ours and is surely walking in pristine forests somewhere, smiling and playing his mandolin free of pain. His wish was to make it to 100 years "at least, for heaven sake!" and he would have made it to that landmark, no problem, had his foot problem not manifested. He was fortunate beyond measure to have friends and family visit him often and bring him delicacies, beautiful blooms and walk down memory lane with him.

He was getting more tired this past week and his generally voracious appetite (for a 98-yr. old) was waning. Breathing was becoming more restrictive and he did not even want to join me to attend the Holy Thursday mass in the foyer, but asked me to just go and pray for him. After mass, I asked the very dear Father Robert to have a wee visit with dad as he was feeling a bit anxious. Father R. and dad had a lovely talk about mum and dad's great adventures in Malaysia and Tanzania. Father R. knew just the things to say and ask to make dad's eyes open wide and sparkle with childlike enthusiasm as he recalled his past.

Saturday was an uncomfortable day for dad, he was restless and somewhat disoriented, blurting out Latin phrases now and then, which is not uncommon for him, but it was more than usual. My sister Márta brought in the usual painted Easter eggs by the family for him to judge the winners as he did every year. Even this was a difficult task for him to finish but he gave it his best and then just wanted to rest. His words did not come easily to him that day and he used hand gestures mostly. He had only a few small bites of food, but did have a gulp or two of beer which made him smile. I stayed with him until he was cozily tucked in and sleeping soundly, he understood I had to get back to mum and I told him his sweetheart and I and our little cat would be back to be with him for Easter the next day. The next day started early, just before 2 AM we got the call that our dear Professor had taken his last breath. We wanted so much to be there to hold his hand as he made his transition, but it was very quick and sneaky, when no one was there. When mum and I arrived very soon after the call, there lay László so peacefully, still warm. We sat with him, talked to his spirit and of course our little cat snuggled in beside him as she often did. Soon after, my sisters arrived and had some time with their dear old dad as well.

The world seems so different without him physically here with us, without so many of our dear Sopron family members having left us. So many over the years, but especially the past few years. So often would dad go over the list with mum and I:" Did he/she really die, are you sure - But how can it be that I am still here "? and he would shake his head. Yes, so very many have gone before our dear Papa and we still scratch our heads and feel the emptiness in our hearts over them. But so many of this incredible group who took such a scary and unknown journey together long ago remain and honor their comradery. Although I was not even born when all of you made that journey, I grew up around what I thought was normal kinship. As the years went on I, and kids of the other Soproners realized how unique this kinship really was and is. It becomes clearer all the time how privileged we have been.

Thank you to everyone who visited our Papa throughout the years, whether at home, the hospital, or at Purdy Pavilion at UBC, just a stone throw from Sopron Lane.

With heartfelt thanks from our mum and our whole family, Ilona & Rita *(2019 April 22, Vancouver, BC)*

Grátzer Miklós: **Búcsú egy firmától**

Búcsúzni jöttünk össze. búcsúzni tisztelt és szeretett professzorunktól, ultra supra veterán firmánktól és megemlékezni egy hosszú és gazdag és értékes életről. Bele nyugszunk Isten akaratába és az élet örök tötvényébe, de akkot is szivünkben fájdalmas hiány van, mi is szegényebbek lettünk. Tanáraink jelentették az élő hidat a régi Sopron és a jelen Vancouverje között. Velük utaztunk oda vissza térben és időben. Ő volt az utolsó utikalauzunk ezekhez a szellemi nosztalgia utakhoz.

Izig-várig soproni volt. Sopron mellett Fertődön született, Sopronba járt gimnáziumba a bencésekhez, ott tanult az egyetenen, és ott lett professzor. Vancouveri háza is egy kis Sopron volt, kertjében soproni virágok nyíltak.

Kitűnő oktató volt. Ugyan olyan játszi könnyedséggel tanította a kanyarkitűzést mint a selmeci nótákat. Tanár kollega Fekete György így írja 'Voltam' című versében:

Ha néhány jót tanító, bátor mozdulat
Tanítványaim sorsába írva megmarad,
S nem törést, homályt, kudarcot,
Felesleget rögzít az emlékezet,
Már voltam, szívem már értük létezett.

Ő mint tanár többszáz hallgató sorsába írt mélyen szántó sorokat és ezért mondhatjuk, hogy nem csak volt hanem utód sorsokban is tovább él.

Pontosan hatvan éve szalagavató szakestélyünkön összefonta karját velem, kezünkben boros pohár és énekelte: „Szívemet adom pajtás szívedért…". Valéta könyvembe azt írta fényképünk mellé, hogy ez a selmeci ének milyen szépen tükrözi a keresztény, baráti szeretetet és a soha el nem múló összetartást. A selmeci szellem oyan mint egy búvó patak – folyik a felszín alatt és időnkénty a felszínre tör. Olyan pillanat volt ez akkor, és legyen a mostani is olyan. Legyünk mindnyájan waldenes diákok, szívünk dobogjon a klopacska ritmusára, zengjen a soproni Szt.Mihály templom harangja, és úgy kisérjük firmánkat a Szt.Mihály temetőbe, hogy ott aludja örök álmát a régi híres professzorok között. Isten veled laci bátyánk, nyugodj békében. *(Elhangzott a gyászmisén, 2019 május 16-án)*

Kémes József

September 14, 1934 - May 9, 2019

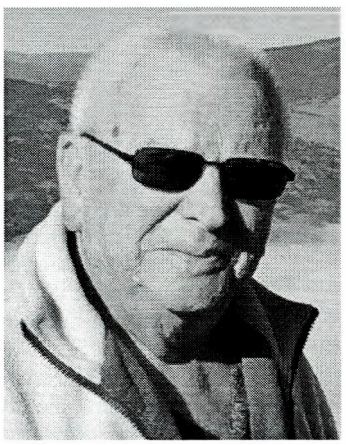

Born: Barcs, Hungary; Parents: József Kémes (builder) and Terézia Kémes; Spouse: Donna Faye Miller, 1963; Children: Ramona (1964), Dana (1968) and Tara (1973). Education: Primary school in Barcs. Enrolled in Technical School at Pécs in 1948 and became a victim of the system's 'witch hunt' for my middleclass background. Using some of my father's connections I managed to land a job in forestry at Középrigóc in 1950. Under the wings of a Forest Engineer, I began a planned rehabilitation and self background building program through the ranks. In the fall of 1952 with my new image (upright youth of the system), I was accepted at the pre-university school in Nagykőrös and graduated in 1954. Enrolled in the Faculty of Forest Engineering at Sopron in 1955 and completing two terms. The 1956 Revolution interrupted my studies and the exodus of the Sopron University brought me to Canada, where I began a new life with no language knowledge and no financial means. In the summer of 1957 I landed a 'super job' in the strawberry patch on Lulu Island, BC along with some friends, earning a 'great' $3-$4 per day. There, we learned from migratory workers about the Okanagan,'where not just fruit. but money grew on the trees as well'. It turned out that there was not much money, but the climate was good, the people were friendly and I fell in love with the country and the town of Oliver. I picked fruit all summer and when September came I decided to stay. It was a difficult decision, because it meant cutting my ties with a career which I worked for since 1949 and parting with school mates. That fall, I was hired by the Oliver-Oosyoos Co-operative Growers Assn. (a fruit packing house) as a laborer. My body was kept active, but my brain was stale. I needed something more. A weekend trip to Calgary took me to the Calgary Technology of Arts for a visit, where I was bitten by the creative bug and enrolled in a correspondence course in Commercial Arts. That little move not only created a supporting sideline to my marginal income (doing art work for newspapers, print shops, painting signs) but in four years it earned me a 'diploma' as well. It also started me to paint with oils as a hobby, earning invitations to juried shows and commissioned work.

My packinghouse career took me through various jobs and now I am the Plant Superintendent of the Okanagan Similkameen Cooperative Growers Association. We are a fruit packing house with the latest technology in auto-mated grading and packaging of approx-imately 72,000 tons of cherries, apricots, peaches, prunes, pears and apples, employing approximately 150 people. Affiliations: BC Tree Fruits Ltd, Feder-ated Shippers Assn, Okanagan Fieldman's Assn, Washington State Horticultural Assn, Rotary International, BCSSA, Elmtree Sports Club. Hobbies: Caligraphy, oil and water col-or painting, woodwork, design, skiing and coaching at the BC Summer Swim Assoc. *(Excerpted from The Sopron Chronicle, 1986)*

Ramona (Kemes) Wildeman, Tara and Donna Kemes: **In loving memory**

We are here today to acknowledge and celebrate the life of Jim Kemes, also known as Jimmy, James and Joseph - a son, a husband, our father, a grandfather, an uncle, a friend, and a boss. We are here to say well done and good bye.

For those of you who do not know who we are, I am Tara Kemes, youngest and this is Ramona, the eldest. We want to acknowledge our sister Dana and her contribution to our tribute. Thank you, all of you, for coming. Dad touched many, many lives all across this country and beyond. His sphere of influence is probably far greater than we know. We appreciate you making the effort to come and to share your stories and to celebrate and honour our dad.

Dad made the brave decision to leave Hungary during the 1956 Revolution and came to Canada in 1957 as part of the Sopron Forestry Placement at the University of British Columbia. Dad was a bit like the reverse prodigal son, he left, achieved success and wanted his family to see where he came from. He never made it back to Hungary to see his own father, but we did have the good fortune to make the trip as a family in 1977 and visit with his mother, brother and our cousins. We are grateful we had that opportunity.

The forestry group made their way across Canada initially finding work in Powell River and Haida Gwaii. In 1959 Dad again made the difficult decision to leave the group and venture to the

Okanagan, where the work was. Here he fell in love with the climate, the vistas - which you can see from all of the artwork he produced over the years, and, of course, in 1961 he fell in love with Donna-Faye.
As Mom recalls, Oliverites didn't know what to make of this quiet, unassuming stranger that blew into town. He was quickly labeled a 'beatnik' for his manner of dress and the vibrancy of colour with which he styled himself. Guys just didn't wear stripes and coloured pants, flip flops or desert boots! Collen's Department Store just loved the trend of a new era for the young male shopper in town.
Sidenote - apparently Mom loved it, too!
They were married in 1963. I came along in 1964, ultimately being the first of 3 daughters. Dad was quickly outnumbered, but he took it all in stride. He was always an early riser, and to accommodate our single bathroom existence, he rose even earlier to shower and avoid the chaos that ensued every morning before school. Because, trust us, that struggle was real.
Dad was very proud to become a citizen of Canada and his work ethic dictated he become a productive member of the Oliver community. As he slowly worked up through the ranks at the packinghouse, he supplemented his income with painting signs, logo designs, and silkscreening horse show trophies. I have memories of visiting Dad at the packinghouse in the evening, while he painted on truck doors, and later memories of the entire floor space of our house covered with wet, freshly silkscreened plaques with only a narrow path to our beds, the bathroom and the kitchen.
Both Mom and Dad worked hard, with a resiliency that was transferred along to all of us. Without ever saying a word, we learned the importance of showing up and following through. Unless we were falling down from illness, and sometimes even then, we learned to make the effort - that the effort is often, if not always, more important than the result.
When I think of what Dad represents to me, it is bravery. But, until I became an adult, never realized how truly brave, and yet without bravado, Dad actually was. In fact, it was only this past year I realized that we both left home for our first adventures at the same age. Of course, you can fly from Seattle to London, connect to a friend of a friend, find a place to stay, take a bus to Gottenburg, get on a boat, cross the sea, take a train and meet some Lutheran nuns and live there for 4 months. No problem. What could possibly go wrong? He pretty much did the same thing - 30 years earlier. Not the living with the nuns part, but leaving home and not really knowing how it will all transpire. Dad was willing to risk it all, step to the edge and leap into the unknown. And he did it without knowing any English! He did it quietly, and with intention and purpose
This next section is from Dana, and we feel privileged to speak her words, in her voice.
Personal intention is by far the strongest power we can have. I believe my dad knew that and applied that belief throughout his courageous life.
It seems I have spent an infinite number of hours in hospital. Ten years practising as a paediatric nurse, then twice those years as a longterm stroke patient receiving rehab services. Most recently, I had the privilege of spending several weeks in hospital with Dad. In all my time in hospital, these weeks were by far the most meaningful.
As with any hospitalization, each day brings a sense of the unknown, sometimes fostering uncertainty, fear, anger and a sense of powerlessness. There were many challenges in those weeks in hospital. I was witness to a tremendous power of intention in most of Dad's hospital days.
Each day he had a goal or purpose. It might have been as big as standing to shave, or as small as successfully acquiring extra raspberry jam for his daily porridge without getting caught! In these days my dad taught me the true power of intention.
Decide what is important to you. Set the goal.
Work very, very hard - collaboratively, respectfully and with good humor. Maintain your own sense of integrity and strength.
Thank you, Dana.
Dad's attributes, that have had the biggest impact on me are his willingness to be different, stand out, and make what could be unpopular decisions. His commitment to be his authentic, true self bolstered his ability to achieve what he did in life. In the recent past, I have found myself struck by the similarity of our professional lives. Dad started from an entry level at the packinghouse, and driven by a tenacious work ethic and his ability to lead, take risks and make tough choices, he climbed his way to finish his career as the general manager. While cliche, I too started from the bottom rung. 18 years ago, I got my first job in animation as a runner in a production studio. And now, I'm the general manager of an animation studio. In one of the last conversations I had with Dad, when we were talking about a challenge I was having at work, he advised me to just trust myself and take the risk. Then he told me to do big things. I will, Dad, I will.
And, I'd also like to note that I am pretty sure I inherited his flair for style! (I'll wear a striped shirt and probably a pair of patterned suspenders. Suspender snap!)
Dad would always show up when we'd have our friends over. He'd dance into the living room and sing something completely nonsensical. He liked to make people laugh. Our friends thought he was sooo funny and would comment about how great he was. We of course would roll our eyes because as our dad, he drove us bonkers. And yet...it's one of his traits we now recognize in ourselves - the desire and impulse to bring humor to the people we love.
We are certainly in good company, when we think of family affected by Dad, or in this case Opa. Over these last few months, as Opa was nearing the end of his journey, many stories were shared. A consistent thread that we heard from the grandkids, Hannah, Luke and Sam, was how meaningful their summers in Oliver with Nan and Opa were to them. Whether it was learning how to use woodworking tools, or how to water the cactus, or deal with the dreaded task of cleaning the beloved pool, All three of the grandkids relished every moment.
We'd like to finish with a light-hearted anecdote. Family dinners at home would conclude with a proclamation from Dad, acknowledging the effort from Mom. This happened every meal. Without exception. Dad would say, "Thanks, Dunna. Good suppah, Dunna". He would say this regardless of the fact that, especially in later years, he had most likely helped prepare the meal.
He was famous for this line. Our friends would quote him. And they still do today.
And, on that note, we'd like to close by saying to you, Dad, "Thanks Jim. Good livin', Jim." Thank you
(Eulogy at Celebration of Life , 2019 june 8, Oliver, BC)

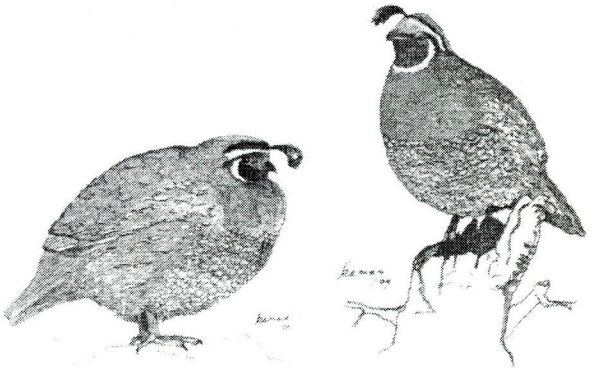

Bölecz Béla

March 15, 1935 - June 18, 2019

Born: Farkasfa. March 15. 1935; parents: Gyula Bölecz and Terézia Soós; spouse: Piroska. 1965; children: Bela (1967) and Attila (1970). Education: Highschool in Szentgothárd (Vörösmarty Gimmizium). -1959 BSF (UBC Sopron Division). Experience: -1959 Topographer, timber cruiser and logging engineer in different parts of BC. Joined CBA, then CASECO companies in the Columbia River Power Development Program as a drill inspector. -1965 Joined M&B Ltd. as 'Assistant Engineer' in BC Coast operations doing road design, layout work. cutting-planning designation, financial calculations, acting as 'Construction Engineer'. Presently planning engineer at Estevan Point Division of M&B Ltd. *(ex Sopron Chronicle, 1986)*

Bölecz Piroska: **Visszaemlékezés dióhéjban**

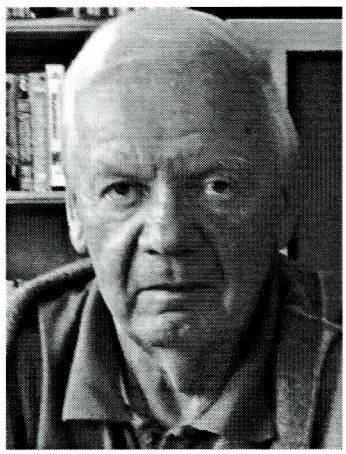

Gondolatok egy emberről- egy nem mindennapi halandó ember életéről, aki itt élt és cselekedett közöttünk 84 éves koráig. Bölecz Bélának hívták születésétől fogva a haláláig. Az életfilozófiája az volt, hogy amit megtehetsz ma ne halaszd holnapra, és gondold át a cselekedeteidet, mert nem sokszor adódik lehetőség arra, hogy kimásszál a kátyúból amibe bele kevered tél. Öntudatos, mélyen gondolkodó egyén volt, de nem vetette meg a vidámságot sem sőt a vicceivel és a poénjaival nagyon sokszor megtréfálta a körülötte lévő társaságot is. Visszaemlékezve azokra a vidám Mikulás estékre, amit a barátai körében és a klubunkban rendeztünk, feledhetettlen pajkosság szőtte át a csasztuskáit, kipellengérezve minden embernek a legjellemzőbb gyenge pontjait.

Ennek ellenére az életében mindenért, mindenkor keményen meg kellett küzdenie. Ifjúsága is a zűrzavaros II. Világháború utáni Európában bontakozott ki. Ahonnan elindult csak a nehézségek halmaza tornyosult fel előtte lépten-nyomon. Iskolás éveit is csak távol a szülői gondviseléstől nehéz anyagi áldozatok árán tudta befejezni, hamar meg kellett állni a saját lábán.

Belecsöppent egy forrongó politikai szélviharba, amikor negyedéves erdőmérnöki hallgató volt 1956-ban. Részt vett a forradalmi ifjúság küzdelmében Magyarország felszabaditásáért az orosz megszállása ellen. Igy a bekövetkezett szomorú veszteség után neki is ott kellett hagynia hazáját a többi soproni egyetemistákkal együtt. Az ausztriai menekült táborok után Canada adott menedéket az erdőmérnöki hallgatóknak, akik folytatthatták tanulmányaikat Vancouverben a UBC-n.

A sors ezt az embert sodorta életembe a fiatalságom és önálló életem kezdetén váratlanul, Szentgotthárdon ahova Béla hazalátogatott először a szüleihez Kanadából 9 év eltelte után. Véletlenül sem gondoltam volna, amikor bemutatott közös barátunk neki, hogy az életem nagy részét, 53 évet mellette fogom leélni. Kezdetek- kezdete az udvarlásban nem éppen meseszerűen játszódott le, mert rengeteg akadályt és rosszindulatot kellett legyőzni a körülöttünk lévő fecsegő és hivatlan emberek beavatkozása miatt, de nem tudták Bélát eltériteni a szándékától, hogy engem feleségül vegyen. Egy év elteltével, amikor ismét hazajött és házasságra léphettünk (külön engedélyért kellett folyamodnuk), hogy frigyünket szentesitsük és kijöjjek Kanadába, ahova szándékoztunk letelepedni. A házassáunk kezdete sem volt éppen göröngyöktől mentes síma út, mert nekem is teljesen új volt minden, idegen környezetbe kellett beilleszkednem és bizony nem ment könnyen átállni a kanadai szokásokhoz, ahol az angol hidegséggel és az angol nyelvben csak botladoztam nap mint nap után. Ráadásul a környezet ahova bepottyantam egy elszigetelt kis tengerparti öböl volt, a legközelebbi nagyobb település kb. 20 kmre volt, ahova csak autóval lehetett eljutni.

Itt ahova érkeztem egy erdőtisztás közepén állt egy ütött- kopott vállalati faház, teljesen elhanyagolva. Csak három szomszédunk volt a felvezető erdei út mellett és a 'booming ground' volt alattunk az öbölben, ami felé a kilátásunk nyilt.

Bélának munkába kellett menni mindennap, csak a hétvégeken volt időnk körülnézni a tájékon, és ismerkedni a közeli városban levő üzletekkel, ahol bevásároltunk. Béla mindent elkövetett, hogy ne legyek olyan magányos, meghivta a barátait és egy kis kutyát is kaptam ajándékba ami lekötötte az időmet. Miután megszületett az első gyermekünk utána megváltozott az életünk gyökeresen. Béla mindent elkövetett, hogy gondtalan és békés legyen a házaséletünk. A munkahelyét sem változtatta meg, ha valamivel nem volt megelégedve az évek folyamán. A családját tartotta mindennél fontosabbnak, és állta a helyét a vállalatnál ahol dolgozott, eltekintve a fiatal éveinek a nyugtalanságától, amikor ha valami nem tetszett neki továbbállt, és munkát cserélt. Különböző logging településekre kellett költöznünk a vállalata politikájának eleget téve, sehol sem lakhattunk sokáig, kivéve Port Alberniben ahol 15 évet töltöttünk el saját otthonunban a fiúk is befejezhették az alsó és középiskolás éveiket itt. Felnőttek ebben a kis városban és kirepültek. Innen vették útjukat Vancouver -ba a felsőfokú tanintézetbe, UBC-re.

Nekünk is egy új szakasz kezdődött az életünkben, mert Bélát korai rokkantsági nyugdíjba helyezték a súlyos gerincsérülései miatt. Három gerincoperáción esett keresztül pár év leforgása alatt, és képtelen volt már a nehéz erdei terepek járására a West Coaston így pár éven az irodai munkálatok elvégzésére osztották be,majd véglegesitették a nyugdíjba vonulását.

Most már megvalósulhatott az álmunk hogy a sziget keleti oldalára költözködjünk, ami nekünk legjobban tetszett az Parksville volt. Ez a kisváros lett az utolsó állomásunk az életünkben és itt horgonyoztunk le mindörökre. Persze ez mind jó és szép lett volna, ha az életben más köveket nem hajigáltak volna felénk, vagy mint a mesében mondják " boldogan éltek míg meg nem haltak". Másik borzasztó tragédia ami besötétitette a középső életszakaszunkat a fiúnk tragédiája, amit bizony nagyon nehezen viseltünk el és kikészitette az egész családunkat idegileg.

A tehetettlenség, hogy nem tudtunk segiteni rajta akár hogyan is próbáltuk kihozni abból a labirintusból amibe a betegsége belezavarta. Szerencsére túléltük közös erőfeszitéssel a megpróbáltatásokat, és nem hagytuk egymást cserbe, mint ahogy azt nagyon sokan tették, akikkel megismerkedhettünk ezen a golgotai úton. Lassan az idők folyamán azt hittük hogy a megpróbáltatások sorozatán túl vagyunk és élvezhetjük végre a nyugodt békéses visszavonult napjainkat, de tévedtünk ismét. Utazgatásainknak, nyaralásainknak véget kellett vetnünk, mert egy újabb keresztet vetettek ránk az utolsó nagy csapást Bélára vetette a sors keze 76 éves korában egy borzalmas betegség ütötte fel fejét nála (Parkinson kór és a vele járó demencia).

Itt már az utolsó nagy lépésünknek meg kellett születni, hogyaz általunk tervezett és felépitett nagyon kedvelt, békés, vidéki otthonunkat fel kellett adnunk, és beköltöztünk Parksville-be ismét egy kisvárosi egyszintes lakóházba, ahol még most is élünk. .A betegsége egyre rosszabodott és eljutottunk ahhoz a stációhoz, hogy már fizikailag nem tudtuk gondját viselni.Eljött az a keserű nap amikor be kellett őt vinni egy öregotthonba, ahol fizikailag és

ápolói felügyelet alatt elláták a súlyos 4 és fél éves betegsége alatt. Sokat szenvedett ezalatt az idő alatt mert voltak tiszta napjai is amikor felfogta a valóságot és kesergett, de már az utolsó években a betegsége annyira lehúzta, hogy már nem szeretett az élők sorában lenni,pedig minden erőmmel és tehetségemmel látogattam mindennap, hogy erőt és hitet öntsek belé a küzdelmében.Egy valami aminek nagyon örült élete alkonyán, hogy papirra vetette két megálmodott vágyát, könyvei napvilágot láttak a jövő nemze-déke számára. Leirta a saját életútját ő ahogy azt jónak látta, minden farizeuskodás nélkül, lemerte irni a teljes képet.
Magyarországon kiadták az 'Elsodort Falevelek' cím alatt és leforditotta angolra is 'Scattered Leaves' címen, valamint pár évre rá nagybátyja körülményes, tragikus életét a XX. század politikai és gazdasági élet viharos történelmi időszaka alatt. 'A Kör Bezárul' című regényét nyomtatásban láthatta itt Kanadában, de talán még a magyar emberek kezébe is kerül a közeljövőben ez a könyv otthoni kiadásban.
Béla élete is 'bezárult', június18-án örök búcsút vettünk tőle. Parksville-ben helyeztük utolsó nyughelyére a helyi temetőben, ahol a végtelen sík mezőben csak majd egy sirkő felirat jelzi a nevét! Itt nyugszik: Béla Bölecz 1935-2019: angol felirattal a leghűségesebb magyar emberek egyike, aki teljes szivvel és lélekkel hű maradt a gyökereihez és eredetéhez, megmaradt annak akinek született az egész életén keresztül. Isten veled Béla, majd jövök én is! *(2019 augusztus 25, Parksville, BC)*

Jandó Tibor: **Bölecz Béla hű barátom, évfolyamtársam emlékére**

Annak ellenére, hogy 53-ban együtt kezdtünk Sopronban az erdőmérnöki karon, szorosabb és tartós barátságunk 56-ban külföldre való menekülésünkkel kezdődött. Alaposabban a menekült táborokban, vancouveri egyetemi éveinkben és az azt követő kezdeti szakmai években ismetük meg egymást és egy életre szóló hű barátság létesült közöttünk.
59-ben egyetemi végzésünk után szakmai útjaink eltérő irányba vittek bennünket. Én egy erdőipari vállalatnál kezdtem Vancouver Szigeten mérnöki beosztásban, ahonnan 32 évi szakmai pályafutás után mentem nyugdijba. Béla pályafutása kezdetben változatosabb volt. Mérnöki munkát végzett különböző vállalatoknál, köztük a Columbia folyó gátépitésénél is. Baráti kapcsolatunkat tartottuk és időnként Vancouverben találkoztunk. Változó munkakörülmények miatt Béla Vancouverben bérelt egy egyszobás lakást amit testvériesen megosztott velem időnkénti vancoveri látogatásaim alkalmával. Mivel csak egy duplaágy volt a szobába, ágyát is megosztotta velem.
Baráti együttérzés egyik legszebb emléke 1959 karácsony szenteste volt. Az ünnepeket Vancouverben Bélával töltöttem. Karácsony este elmentünk egy késői moziba és hazafelé valamivel éjfél előtt egy még nyitvalevő sarki boltban vettünk egy karika lengyel kolbászt meg egy vekni kenyeret. Abból megvolt a szentesti vacsora. Éjfélkor elénekeltük a "Menyből az angyal" karácsonyi éneket, majd ágyba mentünk és békésen aludtunk.
Mivel Bélának kezdetben nem volt állandó munka elkötelezettsége igy ő abban az előnyös helyzetben volt, hogy gyors elhatározással tudott csatlakozni barátaihoz kiránduálsi lehetőségekre. Kivettem egy hét szabadságot egy San Francisco-i kirándulásra. Vancouver Szigetről útban, Vancouverben bementem Paula néni Kis Budapest éttermébe ebédelni. Szerencsémre ott találkoztam Bélával. Miután megtudtam, hogy jelenleg szabad, ajánlottam neki, hogy jöjjön velem San Franciscoba. Nagyon kellemes és élményekben gazdag 5 napot töltöttünk ebben a gyönyörű városban. A következő alkalommal én csatlakoztam barátaimhoz Dobozy Tamás, Frey Otto és Béla több hetes Mexico-i kirándulásához két hétre. Innen is sok szép élménnyel és humoros történetekkel tértünk haza.
Béla 1965-ben hazalátogatott, ahol talkozott jövendő feleségével, Piroskával. 1966-ban esküdtek és pár hónappal később Pirike Kanadába érkezett. Béla úgy döntött, hogy családalapitáshoz állandó munkahelyre van szüksége. Én ajánlottam Bélának, hogy adja be az én vállalatomhoz jelentkezését mert a vállalat keres kezdő mérnököket több erdőgazdasági üzemhez. Jelentkezése sikerrel is járt mert felvették a Powell River melletti Stillwater üzemhez. Pályafutása alatt a vállalat több üzeménél is dolgozott. Béla a vállalattól ment nyugdijba 25 éves szolgálat után.
Barátságunk családjainkra is kiterjedt. Gyermekeink együtt nőttek fel és sok közös programokban, eseményekben és családi összejövetelkben vettünk részt. Ezek közűl is az Okanagan tó (British Columbia Balatonja) melletti nyári táborozások a legszebb közös családi élményeink közé tartoznak.
Béla ismeretes volt jó humorérzékéről, élcelődő megjegyzéseiről és nagyon szines képzelőtehetségéről. Annak ellenére, hogy gyakran voltunk célzottjai humoros szójátékának és élcelődő megjegyzéseinek, soha nem sértődtünk meg mert jól ismervén Bélát, tudtuk, hogy ezek mögött csak baráti jóindulat van.
Irodalmi munkái tükrözik szines képzelőtehetségét és előadói képességét. Verseivel hozzájárult a nanaimoi magyarok életképeit bemutató 'Nyugaton is felkel a nap' versgyűjteményhez. 'Elsodort falevelek' című könyvében önéletrajzát örökitette meg. A 'Kör bezárúl' című könyvében nagybátyja tragikus életútjáról irt maradandó emléket. Ez a könyv ma már Magyarországon is megkapható könyvtárakban, könyvesboltokban 2019-es kiadásban.
Sajnos az utóbbi tiz évben egészségi állapota gyorsan hanyatlott és utolsó éveit idősök otthonába töltötte. Látogatásaim során szomorúan tapasztaltam, hogy fokozatosan elzárkózott a külvilágtól. Ezért számomra külön öröm volt amikor látogatóba érkezéseimkor megfogtam kezét és üdvözlésemre mindig egy alig észrevehető mosollyal és suttogó hangon válaszolt.
Kedves Béla barátom! Köszönöm az órákat, napokat és élményeket melyeket életedből megosztottál velem. Elmentél, de emléked marad. Nyugodj békében. Barátod, Tibi (Pöfi) *(2019 augusztus, Nanaimo, BC)*

Pintér László: **Bölecz Bélára emlékezünk**

Béla, Béla Bölecz Béla, Te jó barát! Te is itt hagytál bennünket, mert isteni behívót kaptál és menned kellett.
Farkasván született, Vas megyében, 1935-ben. Elemi iskoláit is itt végezte, majd Szentgotthárdon erettségizett. Természet szeretete a Soproni Erdőmérnöki Főiskolára vonzotta, ahonnan csak az 1956-os forradalomban való résztvétele kényszerítette menekülésre 235 ezer honfitársával együtt. A Ferienhorti táborból ő is Kanadában kötött ki negyedévesként az egyetemi csoport kötelékében. A Vancouveri Egyetem befogadta a kivándorolt Soproni Egyetem részlegét Sopron Division név alatt, és Béla is itt végzett 1959-ben. Béla is, mint legtöbbünk elvállalt minden munkát, amit lehetett. Volt ő is timber cruiser, erdei munkás, különböző erdészeti vállalatoknál British Columbia nyugati part vidékén. Majd kapott egy jól fizetett mérnöki munkát a Columbia River Mica Dam építésénél mint inspector. Két évet dolgozott itt és gyüjtött elég pénzt ahhoz hogy meglátogassa szüleit és ismerőseit Magyarországon 1965-ben. Itt ismerkedett meg későbbi feleségével, Piroskával. Az ismerettség olyan jól sikerült, hogy Kanadába visszatérte után egy év mulva ismét repülőgépre ült, hogy feleségül vegye Piroskát. Hosszú huzavona

után a kommunista kormány végül is megengedte házasságukat február 14-én 1966-ban. De ezután jött még magyar kivándorló útlevelet szerezni Piroskának és kanadai vízumot. Így egyedül kellett Bélának visszatérnie Kanadába mert hat hónapig tartott ezeket elintézni. Közben 1966-ban erdészeti munkára váltott át a MacMillan Bloedell vállalathoz. Így került Stillwater Divizióhoz Powell Riverben, ahol két évig dolgozott. Ide érkezett az új feleség is egy vállalati házba. Itt született első fiuk 1967-ben. Aztán áthelyezést kapott 1969-ben Eve River Divizióhoz és Kelsey Bayben telepedtek le ahol a második fiuk született 1970-ben. Azután 1973-ban a Franklin River Divisióhoz helyezték át és végül Estevan Diviziónál fejezte be erdőmérnöki karrierjét 25 év után. Ez utóbbi munkák alatt Port Alberniben vettek házat és laktak 15 évig. Innen járt ki dolgozni ezekre a helyekre.
A nehéz erdei munkák mint hideg esőben átázva dolgozni, és megáradt folyókon átgázolva, és nagy esőzések idején sátraikat elöntő patakok elől tuskókon tölteni az éjszakákat kikezdte az ember egészségét. Ilyenekben Bélának is volt elég sok része. Ezért kellet disability pension-re mennie 1988-ban. Nyugalomba vonulása után Parksville városába költöztek. Később megálmodott családi házat építettek Errington-ban. Itt mikor már a betegsége jelei mutatkoztak a sok kerti munkát már nem bírták elvégezni, vissza-költöztek Parksvillbe.
Szorgalma és akarat ereje soha nem hagyta el. Magyar klubunkban is aktívan vett részt. Szórakoztató verses anekdótákat írt a tagokról Mikulás estékre. Élet tapasztalatát és fordulatait életrajzi könyvben írta meg az utódok számára 'Elsodort falevelek' címmel és lefordította angolra ('Scattered leaves'). Nagyon érdekes könyvet is írt a nagybácsija életéről 'A Kör Bezárul' címmel. Ezeken túl költői tehettsége is számot tevő volt. Kiváló verseket is írt családi, politikai és hazafias vonatkozásban is.
Az utolso négy évét önmagába zárkózva élte meg egy öregotthoni környezetben. Hűséges felesége Piri naponta látogatta, etette és szórakoztatta a végsőkig.
Nagyon jó és segítő intelligens barátot vesztettünk el benne. Nyugodjál békében barátom! *(2019 június, Parksville, BC)*

Grátzer Miklós: **Rendhagyó búcsúzás egy rendkívüli társunktól**

Bölecz Béla is eltávozott közülünk. A hír nem volt váratlan, hiszen hosszú évek óta harcolt legyőzhetetlen ellenséggel. Talán megváltás is volt a halál, de a hír még is mellbe ütött. Nincs többé közöttünk fanyar humorú, szinte mindennek fittyet hányó mókamesterünk, aki művészi magas szintre vitte az abszurdumot, hogyha nem is megoldást, de legalább enyhülést találjon az élet rúgásai ellen.
Volt olyan, aki nem értette, volt, aki félreértette, sokan pedig nem tudták beskatulyázni, de mindenki szerette. Mély érzései, érzékeny észrevételeit a humor álarcával takarta. Karinthy Frigyes soproni utódját láttam néha felcsillanni benne, pedig nem vagyok biztos, hogy valaha is elolvasta a 'Csömöri úttól a Filatorigátig' kis gyöngyszemet.
Balek korében amikor sokan izgulva és a vizsgáktól rettegésben magoltak a diákszálló tanuló szobájában ő gyakran bejelentette, hogy besétál a városba kikapcsolódni. Késő este, amikor visszajött több agyonhajszolt agy nem volt képes feldolgozni kapásból bedobott megjegyzését: „Kint voltunk bíbiccel rinocéroszt vadászni. Nagyon elszaporodott a Tó-malmi állomány – már a városban is feldúlják az Ikva partját. A város állítólag prémiumot igért a kilövésért, de sok vele a papírmunka. Szerencsénk volt, nekünk sikerült eladni a húst kéz alatt egy maszek hentesnek". Már itt kint mondta nekem, hogy mennyire utálta a diákszálló fojtó légkörét, a gyanakvást, a tanulópári szocialista felajánlásokat és még a jobb jegyekért való igyekezetet is békeharcnak tűntette fel a párt. Nem akart ennek részese lenni és nem zavarta, hogy egyesek komolytalan, felelőtlen egyénnek tartották. Fent maradt fél éjjel, lelkiismeretesen tanult és tisztességgel lerakta vizsgáit. Persze abban a politikai légkörben nem volt veszélytelen ez a játék. Egyszer valaki megkérdezte tőle, hogyan bírja pénzzel a gyakori kiruccanásokat. Persze a kérdezőnek fogalma sem volt arról, hogy az esti 'dorbézolás' sokszor egy padon ücsörgést jelentett, vagy legfeljebb egy korsó sör babusgatása és négy üt cigaretta elfüstölése. A válasz valami ilyesféle volt: „Hát kérlek alássan szerencsére a pénz nem különösebb probléma. Bíbic apjának kocsonya gyára olt Miskolcon és 48-ban sikerült mindent kimentenie Londonba. Hát, így, ha nem is csurran, de egy kicsit csöppen ide is Sopronba". A választ hallotta egy másik évfolyamtársunk, akiről 56-ban derült ki, hogy besúgó volt. Éberségét bizonyítva kapásból besúgta a választ. Abban az időben letagadott nyugati rokon vagy valuta súlyos bűncselekmény volt, tragikus következményekkel. Szerencsére megúszták a kihallgatást, mert a nyugatos apa valójában otthon dolgozott az ózdi vasgyárban (Persze Bíbicre ráragadt az új családi pozíció és még itt Vancouverben is Pöfi úgy mutatta be öt Raft Pali bácsinak, mint a híres miskolci kocsonyagyáros gyerekét. Az igazi röhej az volt, hogy Pali bácsi bólintott és azt mondta, hogy „ismertem az apádat a tiszti kaszinóból".)
Nem volt soha évfolyam esemény Béla rögtönzött humora nélkül. Nem történt velünk soha semmi, amiről ne faragott volna percek alatt valami pajzán versikét. Fantáziája túlórában dolgozott 24/7. A menekült táborban minden este lefekvés előtt szatirikus összefoglalókat adott a nap eseményeiről. Balsikerű hegymászó túránkon nagyon összetörte magát, de még az este is magasra emelt ágyából egy helyszíni jelentést adott, hogyan tárgyalja sz ENSz a 'magyar ügyet'. Élveztük a humort, de egyben éles és fájdalmas pródiát kaptunk kiszolgáltatott helyzetünkről.
Végzés után életét váltakozó munkakörök és utazásokkal kitöltött kényszer szabadságok jellemezték. Remek útitárs volt, minden gondot megosztó, alkalmazkodó, érdeklődő és vállalkozó szellemű. 'Elsodort falevelek' című könyve élvezetes leírást ad ezekről az úti kalandokról, meg életútjáról. Persze jött nála is a 'filiszteri' szakasz. Megnősült, családot alapított, vállalati erdőmérnökként dolgozott. Vett egy 5 holdas erdőt, közepébe házat épített. Feleségével, Piroskával, aki mindenben remek társa volt, együtt dolgoztak a soproni barátokkal a nanaimói Magyar Házért. A sors nem kímélte egyéni tragédiától és egészsége is korán kezdett romlani. Ekkor is humora szolgált legjobban, mint 'coping mechanism', hogy divatos kifejezéssel éljek. Nem tudtuk, hogy ismét komolyan ír, és talán tollforgató társa biztatása is segített. Pintér Laci, egy neki dedikált versében így ír hozzá:

Addig nem léphetsz be Kharón csónakjába
Míg be nem fejezed kötelességedet
Végig kell szenvedned – addig mindhiába
A testedet sorvasztó nyűgös éveket.

Akkor írta meg a 'Kör bezárul' életmunka regényét. Nagybátyja életét bemutatva megírja a XX század magyarjainak golgotáját. Mindnyájunknak és bizonyos értelemben mindannyiunknak szól ez a korrajz. Háború, fogolytábor, éhezés, politikai börtön, hontalanság, fizikai szenvedés és közbe-közbe megcsillan az élet szépségének egy- egy epizódja. Eltűnt a fiatalos humor. Egy sokat megélt és sok szenvedésen átment ember írta ezeket a sorokat. A sors iróniája, hogy nem élte meg a könyv méltányos sikerét, pozitív visszhangját és az ezzel járó elismerést.
Érdekes, értékes és komplex személyiség volt. Bohém, de kötelességtudó, megbízható, de kiszámíthatatlan. Valami meglepetésre mindig kész volt. Talán már hetvenévesek lehettünk amikor egy látogatás alkalmiból biliárdoztunk a nanaimói Magyar Házban. Egész idő alatt a Rákosi-kor mozgalmi énekeire kapcsolt rá. Az „elnyomás szolga sors", meg a „seregek kelnek magas hegyek ormán" furcsán hangzott ebben a környezetben. Nem szóltam egy szót se, de hazafelé menet megkérdeztem, hogy minek

tudható be ez a tudathasadásos szellemidézet? A válasz egyszerre bizarr és logikus volt. „Annak idején gyűlöltem ezeket a ránk kényszerített ocsmányságokat. Öreg kor és ötven év idegen nyelvterületen elhomályosítja az emlékeket és kifakulnak az érzések. Néha azért zendítek rá, mert a sebet fel kell tépni, hogy a gyűlölet életben maradjon".
Rajongásig szerette szülőfaluját, Farkasfát. Házat is vett otthon, a rendszerváltozás után. Bejárta fél világot, de számára az Őrség volt a világ legszebb helye, igazi otthona. 2000-ben ezt írta: „Pesszimista hangot ütöttem meg – ez hajlott korommal járhat. Ilyenkor az ember óvatos. De mit várhatunk ez olyan embertől, aki most választott ki magának egy sírhelyet Parksville új temetőjében?"
Tested Parksvilleben nyugszik, gondolataid papíron élnek tovább, emlékeid barátaidban, de a szíved az biztos, hogy az otthoni erdőkben barangol. Isten Veled és viszontlátásra. *(2019 július 19, Bellingham, WA)*

Edith Jagasits Kercsó

January 24, 1927 – June 30, 2019

It is with great sorrow that the family announces the passing of our dear mother and grandmother, Edith Kercsó. Edith passed away peacefully after 92 years of a remarkable life. She was predeceased in 2008 by her husband of 51 years, Árpád, and is survived by their three children Kim Kercso, Edith (Bob) Hewitt and Robert Kercso, granddaughter Alexandra Kercso, and many, many cousins, nieces and nephews and their families in Hungary.
Edith (nee Jagasits) was born into a noble family in Zalaerdőd, Hungary, at a tumultuous time in the country between the two great wars of the last century. She lost her mother at a very young age and then her father when she was a teenager. These experiences shaped the tremendous independent spirit that Edith displayed throughout her life. As a young student, Edith was living in residence at the University of Sopron studying Forestry Science when the Hungarian Uprising broke out in October 1956, when students and intellectuals rebelled against the control of the country by the Soviet Union. She was amongst almost 40,000 Hungarians who fled the conflict and Communist oppression in one of the greatest mass immigration events in Canadian history. Edith was a member of the Sopron teaching and student faculty that was jointly sponsored by the Canadian government and the Faculty of Forestry of the University of British Columbia to immigrate to Canada and continue their studies at the university.
Once in Canada, Edith journeyed across the country and arrived in Abbotsford, B.C. and met and married a fellow Hungarian immigrant, ÁrpÁd Kercsó. The couple first settled in Nanaimo, BC, where they had their three children. Árpád was a successful professional engineer and his career took the family to the Lower Mainland, where the family lived in New Westminster, Burnaby and finally their longtime home in lovely Point Grey, Vancouver.
Edith loved her family dearly and especially wanted to ensure that her children had a happier, more stable life than she had experienced. She had a sharp, curious mind, a wicked sense of humour, impeccable style and a warm, welcoming manner that endeared her to many. She was a homemaker extraordinaire, with renowned skills in cooking, baking, dressmaking, and decorating. Edith and Árpád excelled at entertaining and socializing with a vast network of friends, especially their fellow Hungarians who became like a second family. Both were involved for many years in the administration and activities of the Hungarian Cultural Society of Vancouver. Edith had a gift for becoming fast friends with the many people she met throughout her life. Edith enjoyed the adventure of travel and experiencing new people and cultures. When work relocated Árpád to other locations in the USA, South America and Spain, they travelled extensively, finally being able to return to their native Hungary to reunite with family and friends.
After Árpád's death, Edith maintained an active social life, including travel. She retained her adventurous side, trying new things, like cruise ship travelling and Chinese food that became favourite things. She kept cooking, baking and entertaining and loved looking after her little granddaughter. In later years, Edith was happiest enjoying time in her garden and visits from her family and many dear friends. Unfortunately, Edith endured various health issues throughout her lifetime, but she overcame many of these due to her pragmatic approach to life and strength of character that allowed her to remain active and engaged in life to the very end.
The family wishes to thank the many people who helped look after Edith in her final years, with compassion and professionalism. *(ex Obituary)*

A Kapuszta és Tóth családok Balassagyarmaton 2017-ben

Kapuszta József

April 27, 1932 – July 30, 2019

Kapuszta, Joseph, Erdőkürt. April 27. 1932; parents: Ferenc Kapuszta and Cecilia Berceli; spouse: Maria, 1957; children: Anita (1961) and Kathleen (1963). Education: Szakérettségi in Sátoraljaújhely, 1959; BSF (UBC-Soron Division). Experience: Timber cruising. Engineering Aide with BC Department of Highways. Work included materials testing, road drainage, construction inspection and supervision. Special interests, philately and woodworking. Active member of Nelson Stamp Club. Royal Philatelic Society of Canada. Canadian Technical Asphalt Associ -ation, Szechenyi Society, Sopron Alumni, Alma Mater Society of UBC. *(ex Sopron Chronicle, 1986)*

Anita (Kapuszta) Gorby and Kathleen (Kapuszta) Miller: **Remembering Joseph Kapuszta**

We grew up in the small town of Nelson in south -eastern British Columbia. Our dad was a Paving Project Supervisor with what was then called the Department of Highways. During the spring and summer Dad often worked out of town while our Mom held down the fort at home taking care of us and the house and their huge garden. Some years when the projects were too far away, he would bring Mom and the two of us with him to the different work sites. To this day I still like the smell of asphalt because it reminds me of visiting my Dad.

During the winters Dad would have time off and he spent it mainly doing renovations to our house and building furniture. I remember what seemed like endless trips to the hardware store to buy panelling. Eventually every single wall in our house either had panelling or laminate on it. (My parents did not like having to repaint walls so these durable coverings were the solution.) Dad also spent many hours in the basement building all sorts of furniture. We liked to spend time with him there watching and learning as much as we could about the ins and outs of woodworking. We also learned the art of re-using everything. That engineering brain of his always found novel uses for what other people would call junk.

Of course, growing up in a small town there were not a lot of other Hungarians around. This didn't stop our parents from instilling in us a deep pride of our Hungarian roots. I remember watching TV and every time there was someone with a Hungarian last name Dad would excitedly point it out. He was very proud of the famous football player Joe Namath. Mom and Dad loved Canada and we were always Canadians first but a part of their hearts always belonged to 'the old country'. We also shared a special bond with Dad's classmates and best friends Béla and Mária Várady and their children Sylvia and Mark. Since we had no blood relatives in Canada, they became our surrogate extended family and connection to all things Hungarian. We saw them at least once a year, either we made the trek to the Vancouver area or they visited our home. Sometimes these trips to the Coast included attending the Hungarian Ball. Our favorite memories from those evenings are of Mom and Dad dancing. We would be entranced as they expertly waltzed across the dance floor or, when they were younger, joyfully whirled around to a lively polka.

We especially treasured Dad's stories: tales of a resourceful and slightly mischievous youth, their incredible journey to Canada and their early days here. We also heard about the large extended family we had back home. Three years ago, he took us and his grandchildren on a trip of a lifetime back to Hungary to experience firsthand what we had only heard about over the years. We were not disappointed. The warmth and generosity of both Dad's friends and our relatives was amazing. We were treated like rock stars everywhere we went. It was a testament to the special person that Dad was and the connections he fostered over the years.

After Dad retired in 1988 Mom and Dad moved to the Vancouver suburb of Aldergrove. During his retirement years Dad became quite adept at using different computer programs. He was always forwarding jokes and interesting PowerPoint presentations to his vast list of contacts. His emails arrived with such regularity that all of us began to worry about his health if a few days went by without hearing from him. He was also very creative when it came to crafting his own electronic cards and presentations. He was extremely good at remembering everyone's birthdays, anniversaries and other special occasions and each one merited a personalized greeting card complete with flowers and usually cameos of the recipient and the sender.

Dad's other passion was gardening. Both of our parents were avid gardeners all of their lives but after he retired Dad finally had the time to devote himself fully to this pastime. They grew most of their plants from seed in their own greenhouse and had one of the most beautiful yards on their block with flowers along every path and numerous planters and baskets adorning the house itself. Ofcourse it were'nt just flowers they grew. Cucumbers, tomatoes, Hungarian peppers ... You name it, they grew it and we eagerly anticipated receiving the fruits (and vegetables) of their labour every year. Very little could get between Dad and his garden. Even after our Mom became ill he managed to take care of her and still find time to tend his plants. Once his own health started failing, he begrudgingly accepted help from his grandchildren at least with the heavy work, but despite our protests he still pushed himself almost to the point of collapse keeping on top of the daily gardening chores.

When Dad wasn't in the garden or on his computer, he was in the kitchen cooking. After our Mom passed away five years ago Kathy and I visited him at his house once a week. Since there was always an open invitation to our husbands and kids as well, Dad routinely prepared enough food to feed an army. He loved to experiment with foods and there was usually soup, some sort of Hungarian main dish, several side dishes and some homemade goodies for dessert. All of these dishes of course incorporated the bounty from his beloved garden. We always felt guilty that our elderly father was cooking for us rather than the other way around but he explained to us that it gave him purpose and he loved doing it. This meal was the highlight of our week and is one of the many things we already miss now that he's gone.

(2019 September 9, Richmond, BC)

Tóth Ágoston: **In memoriam Kapuszta József**

Jóskával 1952 tavaszán találkoztunk először, Kalocsán, az Erdőmérnöki Főiskola Előkészítő tanfolyamán. Ez a három hónapos tanfolyam azt a célt szolgálta, hogy felkészítse a jelentkezőket egy középiskolai szintű továbbtanulásra, melynek a végén a tanulók érettségi bizonyítványt kaphattak.
Jóskával együtt, ezt az előkészítő tanfolyamot sikeresen elvégeztük, és lehetőséget kaptunk továbbtanulni a Sátoraljaújhelyi Kossuth Gimnáziumban, mint Szakérettségizők. 1953 nyarán a megfelelő eredménnyel érettségizők, egyúttal felvételt nyertek a Soproni Erdőmérnöki Főiskolára is. Ezt követően, 1953 őszén, Sopronban folytattuk a főiskolai tanulmányainkat.
1956 -ban, a negyedik évfolyam megkezdése elején, kirobbant a forradalom, melynek következményeként megszakadt az előadások folyamatossága, és a Főiskola hallgatóságának többsége, együtt a tanári kar nagy részével Kanadába emigrált.
Az eddigiekben csupán igyekeztem felvázolni mindazokat az előzményeket, melyek Jóska és az én kapcsolatomat körvonalazta. Öt esztendőt érintettem a nélkül, hogy a barátság szó elhangzott volna. Ugyanis, annak ellenére, hogy az ország legkisebb megyéjében Nógrád-megyében volt az otthonunk, ő, a Cserhát hegység erdei által átölelt Erdőkürtön született és lakott, én pedig Pásztón laktam, előzetesen sohasem találkoztunk. Sőt. Sem Kalocsán, sem Sátoraljaújhelyen, sem pedig Sopronban nem kerültünk egymással baráti kapcsolatba. Számomra egy volt ő a tanulók és a hallgatók közül, akivel ugyan diáktársak voltunk, de csak egy-egy adódó helyzet válthatott ki közöttünk néhány mondatos beszélgetést. Annak ellenére volt ez így, hogy mind Kalocsán, mind pedig Sátoraljaújhelyen a diákok által megválasztott osztálybizalmi voltam, akinek feladata volt képviselni az osztály érdekeit. Sopronban pedig Jóska más tanulócsoportban volt, tehát nem vettünk részt, a kötelező és rendszeres gyakorlatokon.
Sokkal később, évtizedek multával, 2007-ben, a komputer hozott össze bennünket, és mint hajdani diáktársak kerültünk, szépen fokozatosan olyan kapcsolatba, mely rövid idő eltelte után, barátsággá nemesült. Jóska szabadidejének nagy részét a számítógépe előtt töltötte. Értő hozzáértéssel kezelte és alkalmazta a komputerben rejlő lehetőségeket, akkor, amikor én még csak kezdő internetező voltam és még botladoztam a számítógép útvesztőiben. Szinte naponkénti gyakorisággal kerestük egymást a komputer beszélgetős programján, és az úgynevezett szakmai témák mellett, felsorakoztak a személyes jellegű, és családi természetű események is. Beavatott életének legapróbb részletébe, mind a munkája, mind az egyéb emberi kapcsolatok terén. Ezt viszonzásul megtettem én is. Gyorsan ismertté vált előttünk, hogy sok a hasonlóság közöttünk, és a vélemények, a gondolatok világában azonos úton járunk. Számomra szimpatikus volt Jóska szerénysége, és közvetlensége. Mindkettőnket örömmel töltött el a beszélgetéseink, melyek időkorlátot nem ismerve, olykor egy-egy órát is meghaladtak. Gyakran beszélt a kanadai útépítéseknél végzett munkájáról. Arról, hogy mérnökként laboratóriumot vezetett, ahol az utak felépítményeinek anyagösszetételét vizsgálták, mely műszaki tevékenység képezte, felelősségteljes munkájának jelentős részét. Tehát a tanult szakmánk ismeretei közül számára az útépítés vált meghatározóvá. Pedig ő erdőmérnökként a fák, az erdei életközösség szerelmese volt. Ott, abban a Cserhát-hegységi faluban, ahol született, és húsz évig lakott, az erdő misztikus világa sugallatára választotta szakmájául az erdők ápolására, művelésére irányuló, erdőmérnöki felsőoktatást. Beszélgetéseink során, ha előkerült az erdészkedés, ami viszont mindvégig az én munkámat jelentette, szívesen hallgatta azokat a tapasztalatokat, melyeket a munkám végzése során szereztem.
Beszélgetéseink kedvenc témája volt a család. Feleségével történt megismerkedése, és a házasságuk boldog, de olykor nehézségekkel kísért éveiről szívesen beszélt. A betegség szomorú időszakában ráháruló ápolás és többlet feladatok nem váltották ki belőle a panasz hangját. Majd évekkel később, amikor már őt magát is próbára tették a különböző betegségek, arról is tárgyilagosan, romló helyzetét tudomásul véve adott számot.
A gyerekeiről való beszélgetés, mindig derűt fakasztott. A melankolikusabb témákból áttérve a lányainak és unokáinak életútjának bemutatására, fellelkesült, és optimista hangnemre váltott. Büszke volt diplomát szerzett mind két lányára. Az unokákra, akikkel megszerettette az ő szülőhazáját, Magyarországot. 2016 év nyarán elhozta őket ide, az ó-hazába, és bemutatta az ország nevezetességeit. A falut, ahol született, és gyermekkorát töltötte. A még élő rokonságát. És persze a barátait, köztük engem is, és családomat és lakóházamat.
Személyes találkozásunk emlékét fotók őrzik. A két család tagjainak közös fotója, itt az udvarom fenyőfája mellett. Az unokák önfeledt szórakozását megörökítő fotó, oly közvetlen természetességgel, mintha mindig ismerték volna egymást. A közös ebéd, ahol a társalgás folyamatosságát egyik lányunokám és az egyik fiúunokám biztosította. Egy másik fotón találkozásunk örömére jóféle borral koccintunk Jóskával. A kertem növényei, a szőlőlugas, a ribizlibokor, a fűszernövények, mind, mint elevenen őrzik Jóska emlékét. Egyetlen nap az életünkben, amit a valóságban barátként töltöttünk el. A többi, egy modern technika által előteremtett virtuális térben zajlott. Még nem azonosultam a hírrel, azzal, hogy Jóska meghalt. Jóska már nincs többé az élők sorában. Az agyam felfogja e tényt, de még nem tudatosult bennem a visszafordíthatatlan igazság.
Néhány nekrológot olvastam már. Sajnos mostanában egyre többet, éppen a kedvenc újságomban, a Kanadából érkező Kapocsban. (– Mely újságot éppen Jóska rendelte meg számomra.-) Ezek a búcsúztatók fájdalmasan komorak. Tárgyilagosan, és tényszerűen sorolják fel az elhunyt életútját. Hol élt, mit alkotott, mik voltak az érdemei? Az én búcsúztatóm nem ilyen. Aki elolvassa az írásomat, ezt bizonyára érteni fogja.
Ma még nem tudok Jóskától elbúcsúzni. Ő a tudatomban még él, és még nem halt meg. Talán majd később. Ha majd sokáig nem szólal meg a beszélgetésre invitáló Skype csengője, és nem jelenik meg a monitoromon Jóska szemüveges, mosolygós arca. Ha majd nem hallom jól ismert hangját, és nem hallom már azt a mondatot, hogy vagy kedves barátom? Nos, akkor majd minden érzékszervem tudatja velem, hogy Jóska barátom elköltözött e Földről és bizonyára újra utat épít az égi világ titokzatos erdejében. *(2019 augusztus 25, Balassagyarmat, Hungary)*

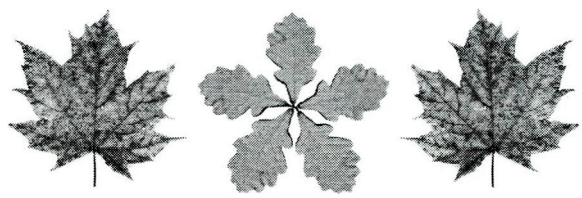

Héjja Anna

February 22 1936 – August 8, 2019

Váratlanul és körülményes úton jutott el hozzánk a hír Héjja Anna augusztus 8.-ai haláláról Chilliwack, BC-ben. Nem tartott személyes kapcsolatot velünk és 'Keddi Ebédünkre' is csak egyszer sikerült elcsalnunk már jó pár éve Czimadia Ferenc évfolyamtársa, akkor szintén chilliwacki lakos közbenjárására. Kapocs lapunknak viszont rendszeres támogatója volt. Amikor tavasszal egy éve visszahozta a postás a lapot 'címzett ismeretlen' megjegyzéssel s amikor korábban többször használt telefonszámán ismeretlen hang jelentkezett kezdtem érdeklődni csoportunkban vele kapcsolatban, sikertelenül. Természetesen a legrosszabb is megfordult fejünkben, de akkor inkább távolabbi helyre való, talán vissza Magyarországra való költözésre gondoltunk. Ha le is mondtunk, hogy valamikor is megtaláljuk, halálának híre szíven ütött mindannyiunkat. Talán azért, mert egyedül volt! Ha aktívabban kerestük volna, mint ahogy kerestük Bakó Jóskát társunkat múlt évben, talán őt is megtaláljuk.

Harmadéves diákként került csoportunkkal Ausztriába 1956-ban, majd velünk együtt jött ki Kanadába. Hamarosan rövidéletű házasságot kötött egy Hámori Károly nevű protestáns teológiát végzett fiatalemberrel, aki ittlétünk elején tolmácsként segítette csoportunk beilleszkedését. Bár Anna portréja felkerült az 1958 őszén valetáló volt 'III. évesek' tablójára, egy (Bakó Jóska évfolyamtársa által vezetett) motorbicigli balesetben megsérült és a betegség megakadályozta vizsgái befejezését. Többéves kihagyás után, azonban 1966-ban visszatért a UBC Erdészeti Fakultásra és egy éven belül elnyerte BSF diplomáját. Akkoriban, nőknek erdészként elhelyezkedni nem volt egyszerű, mint ahogy a következő cikkrészlet azt *(ex 'Canadian women in forestry' by Fran Wetton (Robinson) in Forestry Cronicle, pp. 22-27, December, 1975)* részletezi:

"...Many of you will remember the dramatic exodus of a whole forestry school which fled Hungary during the uprisings in 1956. The Sopron Forestry School found a haven at UBC where their faculty continued the education of more than two hundred forestry undergraduates. During the years 1958-61 twelve women students graduated with the combined UBC-Sopron degree in forestry. Anna Hejja should have graduated with her Hungarian colleagues, but had to postpone her studies because of illness. She returned to the regular undergraduate forestry classes and graduated in 1967...

...Of the twelve Sopron women graduates only three found work in forestry. One was hired by the BC Forest Service as a forestry technician, another spent 10 years as a mining laboratory technician before returning to the Forest Service as a professional. The third was hired by a forestry consultant in the United States and worked for a number of years in the Pacific North West. Two other Sopron graduates, unable to find forestry jobs, worked as laboratory technicians at the Red Cross Blood Clinic. Anna Hejja, too, experienced difficulty in getting a job after graduation. The UBC Forestry Faculty were very sympathetic and were prepared to employ her. However, Anna finally got her start at the Western Forest Products Laboratory in biometrics. By taking extra courses in computer science and with experience she advanced in that field, and now holds a responsible professional position at that laboratory..."

Befejezésül ide illik Anna sajátkezű rövid életrajza, ami 1985-ben jelent meg a *Sopron Chronicle* című könyvben:

"Hódmezővásárhely, February 22, 1936. *(Parents: Ferenc and Anna Héjja - added by The Ed.)*, Education: Tanitónóképző, Hódmezővásárhely, Hungary, Senior Matriculation 1954, University of Sopron Forest Engineering 1954-56, University of BC, Sopron Division Forestry 1957-58 (Could not complete studies due to a car accident), University of BC, Faculty of Forestry, BSF 1966-67. Work Ex-perience: -1979 to date: Scientific Computing Specialist, Dept. of Wood Engineering and Mechanics, Forintek Canada Corp., Van-couver, BC. Provided computer program-ming, data and statistical analysis services for a wide range of engineering and other mathe-matical applications. Developed and implemented data-acquisition programs for mini com-puters. Provided assistance and training to technical and professional staff. 1967 – 79: Computer Applications Programmer, Western Forest Products Laboratory, Vancouver, BC *(former name of Forintek - added by The Ed.)*. Developed and wrote high· level language computer programs, acted as general consultant in applications programming and had supervisory and training responsibilities. As part of professional develop-ment has taken additional undergraduate and graduate courses in computing and statistics at UBC. 1966: Research Assistant, Faculty of Fores-try, UBC. Carried out experiments on the germinability of forest tree seeds. These ex-periments formed the basis of the graduating thesis. 1964-65: Research Assistant, Faculty of Forestry, University of Toronto. Toronto. ON. Responsible for carrying out chemical and physical analysis of forest soils and forest tree seedlings. Overseas Work: On a trip to the Tonga Islands in 1980, I was invited to a music and dance festival by senior officers of the Ministry of Education. On this occasion I gained some insight into the culture and the ancient traditions of Tonga. I also noticed the shortages of school facilities, including books. On my return to Canada, I felt that I should contribute to the education of the children of Tonga. I have purchased and sent about 700 books, includ-ing children's magazines, at my own expense. I have also designed a catalogueing system for these materials which I update periodically. In a letter dated August 20, 1981, the Head Teacher Mr. E. Pua wrote that the books I have sent were "the foundation of a library in this school, and this is the first primary school in Tonga to start a library". On December 3, 1982 I was invited to at-tend the official opening of the 'Héjja Anna Library'. I was honored by nam-ing the library after me and by giving me the opportunity to speak to students, parents, teachers and dignitaries, a virtually unknown phenomenon for women in that culture. I talked about my childhood experiences in Hungary including deprivation in terms of lack of books and other educational materials, experiences that allowed me to appreciate the needs of the children of Tonga. I was deeply moved by the warmth and the outgoing hospitality I received from the people of Tonga. *(The Editor, 2019 August 6, Vancouver BC).*

(Sajnos próbálkozásaink a 'legközelebbi rokon'-t megtalálni a UBC Faculty of Forestry és a Registrar's Office-nál, valamint a Sopron Egyetem (Erdőmérnöki Dékáni Hivatal) kérésünkre tett megkeresése a Hódmezővásárhely Kormányhivatalnál is eredménytelenül végződtek.

Anna életének egy nagyon érdekes epizódjára került fény Szauer Katalinnal való telefon beszélgetésem alatt. Katalin emlékezett a Tongában könytárat felállító Annára, aki a 60-as évek elején hosszabb ideig házuk vendége volt. Könnyű a következtetés, hogy János és Klári (Szikszai) akkor 'mennhelyet' adtak a betegségből lassan kigyógyuló és munkát nehezen találó évfolyamtársnak! A Szerk. 2019 szeptember 18).

(További adalék Anna életéhez, hogy szülei gyerekkorában elhaltak és őt nagyszülei nevelték fel., amit volt évfolyamtársától és 1956-os hajóutunk alatti kabintársától, Rikly Olgától.tudtam meg telefonbeszélgetésünk alatt. A Szerk. 2019 szeptember 25)

Szauer János

January 20, 1932 - September 10, 2019

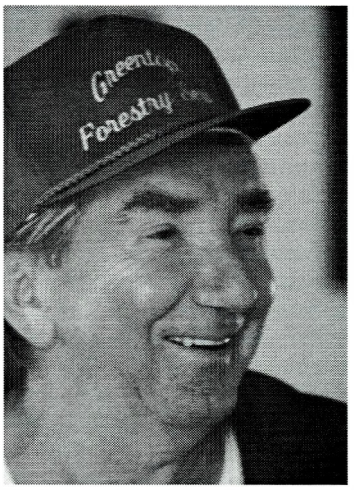

With sadness, the family of John (János) Szauer announces that John passed away on September 10, 2019, in Williams Lake, BC.

John was born in the village of Pula, Hungary, on January 10, 1932, the second of five children of Szauer János and Lautner Katalin. He was educated in Pula, and then in Budapest, where he trained as a machinist. In 1954 he started studies in forestry at the University of Sopron--studies interrupted by the Hungarian Revolution of 1956--and in 1957, with fellow Sopron students and faculty, he arrived in Canada to continue his education at the University of British Columbia. In November 1958 he married his Sopron classmate and sweetheart Szikszai Klára, and in 1959 they both graduated from UBC's Faculty of Forestry Sopron Division. After working for a private forestry company, John joined the BC Forest Service and moved his young family to Prince George, BC, becoming a Registered Professional Forester. In 1972, he transferred to Williams Lake, BC, where he worked as a Planning Forester and then Forestry Manager. In 1984, John became Regional Manager of the Cariboo Forest Region. He retired from the Forest Service in 1988. From 1989 to 1991, he served as Commissioner on the BC Forest Resources Commission. Together John and Klara formed Greentop Forestry Services, a family-operated forestry consulting business, serving clients in the Cariboo-Chilcotin area. In addition to his professional accomplishments, John was a skilled violin and accordion player. Over the years, he was a member of several bands, and his music and fun-loving sense of humour enlivened many get-togethers with family and friends. Family was all-important to John. Building a home for his children overlooking Williams Lake was a great happiness, and later he enjoyed his granddaughters growing up next door. Trips to Hungary for family reunions and hosting visiting family from Europe maintained strong connections to his roots.

John never stopped missing Klári, his wife of 41 years, who passed away in 1999.

John is lovingly remembered by his daughter Katalin, sons John, Thomas (Sarah) and Augustine (Johanne), and granddaughters Kalysta and Matiya Szauer, as well as family in Belgium and Hungary, and many good friends and colleagues. *(Obituary, Williams Lake, BC, 2019 september 26)*

Für Károly: **Emlékezés Szauer Jánosról**

Osztálytárs, munkatárs, barát. Sopronban nem különösen ismertüuk egymást. Ő egy másik csoportnak volt a vezetője. Csak annyit tudtam róla, hogy jó zenész. A Sotex hallban, a balek bálon ő volt a zenekar primása. A Benkő Géza tangóharmonikázott és Szalkai Bandi pedig elektromos gitáron játszott. Miután kijöttünk Kanadába és befejeztük az egyetemet, János egy privát erdészeti válllalatnak kezdett dolgozni, én pedig a BC Forest Servicenek dolgoztam, úgy hogy ritkán találkoztunk. 1969 -ben felkerültem Prince Georgeba mint 'Zone Forester', ahol János már három éve ott dolgozott. Feleségével, Klárival már vettek egy házat és ott éltek négy gyerekükkel, Kati, Marci, Tomi es Gusztival. Felesegem Marika , Klári, és Kondor Györgyi jó barátok lettek. Gyakran összejártunk szórakozni. A Soproniak közül még ott volt Kondor Gyurka, Báthy Pista és Kiss Gyuszi.Tolnai Pista is ott lakott, de vele ritkán találkoztunk. Mi fiúk rendszeresen minden héten összejártunk ultizni, mindig egy másik családnál. János nem volt nagy kártya 'spiller', ő gyakran csak gibicelt. Nyáron többször piknikeltünk, hol egyik hol másik családnál. Egyik hétvégen Kiss Gyusziéknál jött össze a társaság. János most is hozta a hegedűjét és a tangó harmonikját. Kisék 3 éves kislánya Elisa odament Jánoshoz és megkérdezte, hogy "Jancsi bácsi te tudod azt az éneket, hogy "Által mennék én a Tiszán ladikon?" Janos komolyan a kislányra nézett és azt mondta, hogy "nem vagyok biztos benne, de ha te el kezded énekelni, én megpróbállak követni. Elisa elkezdett énekelni, és János a hegedűn követte. Egyszer csak néma csend lett, és mindenki oda figyelt, majd bekapcsolódott a egész társaság az énekbe. János szerette a gyerekeket. A picknickeken főztük a gulyást, sült a lángos és az asszonyok hoztak mindenféle süteményt. János pedig vagy hegedült vagy tangóharmonikázott és mi pedig énekeltünk soproni noáakat és magyar népdalokat. Gyerekeink hasonóo idősek voltak és együtt tudtak játszani. Sok szép emlékünk maradt ezekről az évekről.

Később én Kamloopsba kerültem, János pedig Williams Lakere. A gyerekek lassan felnőttek. Az idősebbik lányunk, Krisztina, Prince George-ban ment férjhez. Az esküvőn János muzsikájával szórakoztatta a násznépet. Mi gyakran mentünk Price George-ba meglátogatni őket és Szauereknál mindig megálltunk. Klári és János mindig szeretettel fogadott bennünket. Volt egy szép házuk a Williams Lake partján. Sok kellemes órát töltöttünk együtt. Ilyenkor ott voltak még Krajcár Ernőék, Ambach Miskáék és néha Kondorék is lejöttek Prince Georgeból.János ilyenkor elővette a tangóharmonikáját vagy a hegedüjét, mi pedig lelkesen énekeltük a soproni nótákat és népdalokat.

Mikor Klári elhúnyt, egy kicsit megszakadt a kapcsolat, de mikor arra jártunk Jánost mindig meglátogattuk. Nagyon szerettük őket, nagyon hányoznak. Megint egy jó barát költözött el sorainkból. Jánost mindenki szerette; közvetlen, önzetlen, segitőkész és szerető jó barát volt. A család ott volt körülötte amikor 2019 szeptember 10-én békésen elhúnyt. Béke poraidra szeretett jó barátunk! *(2019 szeptember 16, Kamloops, BC),*

EURÓPÁBAN MARADTAK

Jacsman János: **Az első év Svájcban: élmények, események**

A Soproni Főiskola az ausztriai St. Wolfgangba került és ott a Ferienhort nevű üdülőjében lakó menekült diákjai 1956 december 6 estéjén zömmel a falu vendéglőiben ünnepelték a Mikulást, amikor Zürichből megérkezett a svájci egyetemisták a magyar menekült diákok megsegítésére alakult Bizottságának küldöttsége két VW-kisbusszal és egy személykocsival. Ezért másnap kora reggel csak kevesen: barátok, soproni kamarások és jó ismerősök tudták és keltek fel, hogy elbúcsúzzanak a Svájcba induló kis csapattól. Utoljára mindnyájan elénekelték a Himnuszt és aztán tízen beszálltak a kocsikba: Nyolc erdész: Bariska Miska (3. éves), Czeiner Zsolt, Hintsch Gusztáv, Jacsman János, Szilagyi Tibor (2. éves) és Donáth György, Hegedüs Antal, Huszai János (1. éves). A két nem erdész diák neve sajnos már feledésbe ment. Salzburgtól Münchenig először robogtunk életünkben autópályán. Nagy benyomást tett ránk. Mikor lesz Magyarországon ilyen? - ábrándoztunk. Útközben, de már Svájcban, Hintsch Guszti elhagyott bennünket, mert feleségével, aki vonattal utazott, Winterthurban kaptak lakást. Késő este érkeztünk Zürichbe. Ott egy vendéglőbe vittek, és megvacsoráztunk. A vendéglő a Zürichi Nőegylet birtokában volt és ezért alkoholmentes. Így a vacsora után józanul indultunk az első svájci éjszakába.

Talán már 11 óra is elmúlt, amikor a szálláshelyre értünk. A terem egyik részében fény derengett, ott üres ágyak vártak és lefeküdtünk. Reggel felébredve csodálkoztunk, hogy hová kerültünk: Egy nagy tornaterembe, amely tele volt ágyakkal és minden ágy foglalt. Talán 50-en is voltunk, és mint kiderült, mind diákok, a legtöbbje budapesti egyetemekről. Akkor döbbentünk rá, hogy nem csak mi menekültünk.

A zürichi tornaterem után egy vidéki cserkészházba kerültünk, majd december 20-án beköltöztünk a 'végleges' zürichi lakásunkba. (1957. június végéig laktunk ott.) De már előtte elkezdtünk német órára járni és dolgoztunk is. Egy Mély- és Magasépítő Vállalatnál kaptunk állást mint segédmunkások. A vállalat két testvér tulajdona volt. Az első nap egy speciális ruhás-boltba vittek, ahol a tevékenységünkhöz szükséges ruhát megkaptuk. A fizetéskor megjelent az egyik tulajdonos és hangos „vigéc"-cel üdvözölt. Meglepődtünk és talán kicsit meg is sértődtünk, nem tudva, hogy a valószínűleg angolos műveltségű férfi, talán zavarjában, a „how do you do"-t németre fordítva a „Wie geht es" köszöntést választotta, amit mi a gyenge nyelvtudásunk miatt félreértettük. Órabérünk 2.37 frank volt, tehát egy napi keresetünk kereken húsz frank. Én már a második hét után vettem egy automata karórát 150 frankért, mondván, legyen valamit mutatni Sopronban, ha hazamegyek. Szilágyi Tibor is ilyesmire gondolhatott, de okvetlenül egy Doxa órát akart venni. Meglepetésünkre az órásüzletben nem ismerték a Doxa márkát, Tibor óráját az gyárból kellett megrendelni. Ekkor tudtuk meg, hogy a svájci óraexport a kitudja hány száz óramárkáját felosztotta a világ országai közt, és Magyarországra az Omega és Doxa jutott.

Nem csak új épületeknél dolgoztunk, hanem renoválásoknál is. Egyik öreg épület renoválásánál a földszinten továbbra is üzemelt egy 'kutya-szépségszalon', amely a folyosótól részben üveg falakkal volt elválasztva. Nagyon csinos, fiatal lányok fürösztötték, fésülték a kutyákat és vágták, reszelték a körmeiket. Közben néha -néha átölelték, sőt meg is csókoltak őket. Mi nem messze tőlük nagy puttonyokon a hátunkon hurcoltuk a felső emeletekről az udvarra a törmeléket és irigyeltük a kutyákat. Egy másik alkalommal egy sörgyár nagy raktár-helységét újítottuk fel. A sörgyártól minden nap ingyen-sört kaptunk. Tibor és én a vakolatot vertük le a falakról kalapáccsal és néhány félliteres üveg sör után úgy gondoltuk, hogy jó ritmusú magyar nóták talán megkönnyebbítik a munkát. Egy kis idő után hozzánk jött a főnök és ajánlotta, hogy csendesebben dolgozzunk.

1957. április elején a Zürichi Műszaki Egyetem, amely ma is büszkén viseli a Szövetségi Technikai Főiskola (Eidgenössische Technische Hochschule, röviden ETH) nevet, megengedte, hogy a nyári szemeszterben mint 'szakhallgatók' (Fachhörer) bejárjunk az Erdészeti Kar előadásaira. A munkát abbahagytuk. Guszti – aki Sopron szülötteként perfektül beszélt németül – és Miska a negyedik szemeszter, mi hárman: Zsolt, Tibor és én, a második szemeszter előadásaira jártunk. A balekoknak újra felvételezni kellett és készültek a vizsgákra. Nyelvtudásunk ugyan még hiányos volt, de a tananyagot Sopronból már ismertük. Így sokat megértettünk. És kezdtünk reménykedni, hogy lesz jövőnk Zürichben.

Az 1956-os események után Svájcba közel 600 magyar menekült egyetemista érkezett. Mint már bevezetőben említettem, a svájci egyetemisták még 1956 novemberében alapítottak egy Bizottságot a magyar menekült diákok megsegítésére, amely összeszedte a menekült diákokat és pénzt gyűjtött a továbbtanulásuk biztosítására. Svájci 'jobb' körökben kedvelt lett, hogy egy-egy család magára vállalta egy magyar egyetemista továbbtanulásának összes költségét. Ezek lettek a 'páték', azaz 'keresztszülők'. A páte-családokkal sokan személyesen megismerkedtünk, és a diploma után is maradt a barátság. Voltak azonban olyanok is, akik csak bizonyos összeget ajánlottak fel, vagy meg-meg hívtak magyar diákokat egy ebédre vagy vacsorára. 1957 tavaszán a Segítő Bizottság jelentette nekünk, hogy egy zürichi fiatal házaspár meghívott két erdészt magához vacsorázni. Tibor és én lettünk delegálva. A férfi építészmérnök (architekt) volt. Már eléggé jól értettünk németül, a beszédnél azonban még voltak hiányosságok. Így elég darabosan ment a társalgás. Egyszer aztán megkérdezték, hogy milyen más idegen nyelvet tudunk még. Elmondtuk nekik, hogy Magyarországon az általános iskolától az egyetemig az orosz nyelv kötelező. Erre kértek minket, hogy beszéljünk egymással oroszul. Mi egymásra néztünk, dadogtunk egy kicsit, majd elhallgattunk. Nem voltunk képesek egy normális, mindennapi mondat egymásnak oroszul mondani. Tudtuk kívülről a híres elvtársak és nagy írók életrajzát, fordítottunk orosz szövegeket magyarra, ragoztuk az igéket, a fő- és mellékneveket, de egymással oroszul beszélgetni? Ilyet a magyar nyelvpedagógia akkor még nem ismert. Ott döbbentünk rá, hogy szükség esetén például nem tudtunk volna oroszul egy pohár vizet kérni. Hat vagy hét év orosz tanulás után!

[Az orosz nyelv miatt kivételesen előre ugrom vagy 15 évet. 1970 -es évek elején svájci állampolgárok lettünk. Miskát, Gyurit és engem behívtak katonai szolgálatra. Korunk miatt a Svájci Hadsereg Segédcsapatába osztottak be. Én - az adataim alapján és mivel két idegen nyelv tudása szükséges volt - magyar-német és orosz-német tolmács lettem, magasabb altiszti rangban, pisztollyal és törrel felfegyverezve, elegáns uniformmal és fejemen kemény alttiszti kalappal. Talán ismert, hogy Svájcnak milichadserege van, vagyis szükség esetén azonnal mozgósítanak minden katonaköteles személyt. (Uniform és fegyver mindenkinél otthon a szekrényben!) Egy négy hetes alapképzés után engem is két éveként behívtak két hét katonai szolgálatra. A tolmácsok egy szakaszba voltak összevonva és főleg fogolytáborok berendezésével és működtetésével foglalkoztak. A szakaszunkban nyolc magyar–német és orosz–német tolmács volt, természetesen mind volt 56-os menekült magyar egyetemista. Mivel tapasztalatból

tudtam, hogy a mi gyakorlati orosz tudásunk már kezdettől fogva nagyon hiányos volt, és 15 éve alatt sajnos amit tudtunk, azt is elfeledtük, minden ilyen gyakorlaton sajnálattal gondoltam azon orosz katonákra, akik majd Svájcban esnek fogságba. De hát mint tudjuk, szerencséjük volt!]
Mint már ugyancsak említettem, 1957 június végén a közös zürichi lakásunkat el kellett hagynunk. A Menekült Diákokat Segítő Bizottság 'privatizált' bennünket: Mindenki szólóban vagy kettesben valahol egy szobát bérelt és munkát keresett, mert a nyári szünetben nem kaptunk semmi anyagi támogatást. Én Zsolttal fogtam össze és béreltünk egy kétágyas szobát Zürich egyik negyedében. A volt cseh, Svájcba emigrált Csuka cipőgyár egyik üzletében kaptam állást mint kifutóinas. Főleg a városban lévő Csuka-üzletek közt szállítottam cipőket. Egy nagy, idegesítő élményem volt, amikor egyszer kezembe nyomtak 10 ezer svájci frankot, hogy menjek a postára és küldjem el egy megadott címre. Viszonylag jól fizettek. Zsolt is szerzett egy jó állást, ezért elhatározunk, hogy augusztus végén csinálunk biciklivel egy négyhetes németországi körutat.
A használt kerékpárok piacán viszonylag olcsón megvettük a bicikliket és felszereltük őket a nagy útra. Napi 80-100 km-t terveztünk, az éjjeli szállást előre lefoglaltuk Jugendherbergékben (youth hostels) és nagyobb városokban több napot szándékoztunk eltölteni. Első úticélunk a Duna forrása volt a Fekete Erdőben. Donaueschingenbe megérkezve kiderült, hogy a Dunának nincs forrása! A városka keleti részén két nagyobb patak: a Breg és Brigach összefolynak, és onnantól kezdve Dunának hívják a folyót. Persze a turisták részére van egy 'Dunaforrás' a donaueschingeni Fürstenberg kastély parkjában, de a vize még a Brigachba folyik. Körutunk négy jelentős állomását szeretném még megemlíteni: Kölnben megcsodáltuk a még mindig romos dómot. (Itt meg kell még jegyezni, hogy 1957 nyarán Nyugatnémetországban még sok romos város volt!)
Aztán Cuxhavenben megláttuk életünkben először a tengert, (az Északi tengert), megízleltük a vizét és fürödtünk benne. Hamburg volt a legészakibb célunk. Bejártunk a várost, a kikötőt és természetesen elmentünk a Reeperbahnra, ahol a bárokban éjjel-nappal futottak az akkori szexfilmek: Csinos lányok kimennek a 'természetbe', levetkőznek és napoznak...
Fő célunk Hannoverisch Münden volt. A Göttingeni Egyetem Erdészeti Kara ebben városkában működött, és a Sopronban maradt évfolyamtársainktól tudtuk, hogy Balázs Árpád és Turza Tibor oda mentek. Nagy örvendezéssel köszöntöttük egymást. Megismerkedtünk a többi, ottani volt soproni diáktárssal, akik nekünk tulajdonképpen firmáink voltak: Dimitri Lyubomir, Gácsi Vendel, Kató Ferenc, Krémer Gábor, Nagy József, Rácz József és Rozsnyai Zoltán. Megállapítottuk, hogy ők, noha a csoportjuk zöme csak márciusban érkezett Hannoverisch Mündenbe, előbbre vannak: A nyári szemesztert már mint rendes hallgatok végezték, Ford-ösztöndíjat kaptak, mindnyájan privát szobákban laktak, és helybeli barátnők segítették őket a német nyelv gyorsabb elsajátításában. (Mondták ők..). Megígértük, hogy szoros kapcsolatban maradunk. Megnyugodva indultunk vissza Svájcba: Nem vagyunk egyedül Nyugat-Európában!
Az ETH rektora még július 16.-án írásban közölte velünk, hogy őszszel mint rendes hallgatok folytathatjuk tanulmányainkat. Ugyancsak megtudtuk, hogy az ösztöndíjunk 270 frank lesz. (Zsolt és én a szobánkért fejenként 75 frankot fizettünk, egy ebéd a főiskola menzáján kb. 3 frankba került, a villamos 40 rappenbe és egy mozijegy az első 10 sorra 1 frank 10 rappenbe). Október 21-én az egyetem Erdészeti Karán is megkezdődött a téli szemeszter. Mi is megjelentünk: Miska és Guszti mint 3. éves, Tibor, Zsolt és én mint 2. éves, Gyuri és Huszai Jancsi mint 1 éves. (Hegedűs Tóni még februárban visszatért Magyarországra.) Hintsch Guszti kivételével mindnyájan vesztettünk 1 évet. Mégis boldogok voltunk: Nem egészen egy év után ismét egyetemisták lettünk. Jöhettek a hétköznapok! *(Zürich, 2019. május)*

EMLÉKMORZSÁK

Az 'Életutak/Életpályák' fejléc alatt Sopron Alumni csoportunk legtöbb tagját sikerült megszólítatnom. Akiktől nem jelent meg írás, azok vagy húzódkodnak az írástól vagy magukba zárkózva akarnak maradni. Sajnos vannak sokan olyanok, akik korán eltávoztak sorainkból s alkalmuk se volt életükről írni. Ezen utóbbiak életútjának részleteit, ha csak társaik emlékmorzsái alapján is szeretnénk megörökíteni. További hozzáadásokat bármelyik olvasónktól szívesen veszünk. Fogyó számunk miatt a feladat egyre nehezedik. A Szerk.

Márkus Gábor

A megerősített emlékezetem szerint - ami megerősítve is gyenge - a következő apró mozaikok jelentek meg a homályos, elmosódott múltból Márkus Gabi-val kapcsolatban:
Hajdanán, amikor a hetesnek számozott utca Vancouver Kitsilanonak titulált negyedében laktam négy évfolyamtársammal, Gabi gyakori látogatónk volt, főleg hétvégeken. Első látogatása alkalmából azt gondoltam, hogy görögkatolikus, és a tőlünk kődobásnyira lévő templomból a szertartás után beugrott egy kis 'hogy-vagytok'-ra. Gabi hangszalagja olyan jó kondícióban volt, hogy soha nem mondták neki, hogy nem hallják amit mond. Ez alkalommal is remekül szónokolt és feltűnően gyakran a Pintér Lacira terelte a szót pedig jómagam, Báthy Pista, Bordulák Zoli és Farkas Pista is jelen voltunk. A sok „Laci-így Laci-úgy" után kezdtem gyanítani, hogy Pintértől akar valamit és látogatásának nincs semmi vallásos háttere. A további beszélgetésből hamarosan kiderült Gabi látogatásának igazi célja: a hajvágás. Gabi valahogy kiszimatolta, hogy Pintér, habár szabad idejének legnagyobb részét az erdészeti tudományok elsajátításával töltötte, egy kevés időt arra is szentelt, hogy a jelenleg még csak gyereklábon álló, lassan fejlődő borbélyi magáncégjét egy magasabb szintre emelje. Valóban csak koca-borbélyi diploma szintet ért el, mivel soha nem indítványozta egy borbélyi engedély megszerzését.
Minden viccelést félretéve, Pintér jó munkát végzett, és ami a diák éveinkben fontosabb volt, mint a jó munka, olcsón dolgozott. Talán ezért tért vissza rendszeresen Gabi az első hajvágás után, ha egy kis hajritkításra volt szüksége. Visszaemlékezve a gyakori tere-ferére, Gabi egy jókedélyű, vidám, mosolygó arcú egyén volt, aki általában a borús eget is derűsnek látta. Na majdnem elfelejtem, Gabi mindig kefe-hajjal távozott a borbélyszékből. Gyakori látogatását valami jelképes kitüntetéssel akartuk meghálálni. Szóba jött a lovaggá ütés, de mivel az a királynő dolga, így Sir Gábor helyett csak 'törzsvendég' Gábor lett.
Gabi, mint minden vérbeli magyar ember, szeretett focizni. Hétvégeken, ha az idő engedte, összetoboroztunk két csapatra való 6-10 foci fanatikust és játszottuk az úgynevezett kis kapus focit. A mecscseket mindig nagy lelkesedéssel kezdtük és egész délutánra terveztük, ami rendszeresen nem valósult meg láb vagy tüdő reklamáció miatt. A huzamos focikergetés után, hazafelé ballagva mindig útba vettük a Sasamat és Broadway *(10th Avenue - A Szerk.)* sarkán lévő kis vegyesárú üzletet, ahol Gabi vett egy tucat 'Orange Crush' üdítőt, amit megosztott az 'aranycsapat' tagjaival.
Gabi, ugyan nem volt a kártyajátékok bajnoka, de szeretett játszani. Gyakran felgyalogoltam hozzá a 'Kis Budapest' negyedből. Ekkoriban a Dunbar környékén lakott a 15-ös vagy 16-os utcán. Nem emlékszem, hogy milyen kártyajátékot üztünk, de arra nagyon jól emlékszem, hogy mindig szeretettel és egy üveg Cinzano-val várt.
Egy másik, ugyan csak kártyázással kapcsolatos történet a híres pénzváltás. Ekkor már Apt Kamill-éknál laktam és karácsonyi szünet lévén tanulással nem akartam elrontani karácsony szellemét. Különben is már majdnem természettudósnak tituláltam magam, mivel bemagoltam minden fűnek-fának a magyar/angol/latin nevét. Ha jól emlékszem Kamill toborozta a tagokat a kora-délután kezdődő és késő-estébe nyúló tarokk csatákra. A csatázók: Apt Dönci bácsi, Kamill, Márkus Gabi és Felsőgolopi Kurucz János. Gabinak

ez alkalommal olyan szerencséje volt, mint a legendás Fekete Péter öcsinek. Kezdetben sok csörgőpénze volt, de két óra leforgása alatt csak papírpénze maradt. Gabi látván a Dönci bácsi előtt összegyűlt, a már kis halommá formálódó aprópénzt, megkérdezte, hogy váltana-e neki egy dollárt értékig. „Szívesen Gabi" felelte Dönci bácsi és átadta Gabinak a kiszámolt összeget. Gabi megköszönte, de valami oknál fogva nem viszonozta a cserét. Dönci bácsi öt másodperces néma csend után valami ilyesmit mondott: „Gabi, habár a pénzváltási teknikád egyedülálló és leleményességed talán dicséretet is érdemel, de törleszd, amit törlesztened kell, mert leleményességed miatt a nyert pénzemből egy dollár hiányzik". Mi jót nevettünk, Gabi kicsit szégyenkezve bocsánatot kért és az elővarázsolt dollárt átadta Dönci bácsinak. Utána egy kicsit humorosabb hangulatban folytattuk a tarokkozást.

Gabi, ha jól emlékszem nem kezdett velünk Sopronban. Gimnáziumi háttere ellenére, kanadai pályafutását a UBC Faculty Club fedélzete alatt kezdte el, mint pincér. Itt vagy jól keresett, vagy jól takarékoskodott, mert aránylag rövid időn belül autó tulajdonos lett. A használt kocsija egy kopott-zöld színű Dodge volt, amivel hajdanán rendőrök száguldoztak Vancouver utcain. Egy napfényes tavaszi délután Gabi meghívott egy autótúrára a Stanley Park-ba, hogy bemutassa kocsiját és sofőri tudását. Sofőri tudása ekkor már elérte a jobb, mint közepes szintet, tehát nem kellett álandóan fogni az ajtó kilincset, hogy ugráskészen legyek, ha úgy adódik a helyzet. A kocsikázás nekem nagyon imponált és hazafelé a sok 'igen-nem' néma vitatkozás után úgy döntöttem, hogy ha csóró diák éveimben nem, de végzés után igen, autó tulajdonos leszek. Persze minek az autó, vezetési jogosítvány nélkül. Ezért fordultam Gabihoz 1960 tavaszán, azzal a kérdéssel, hogy lenne-e mersze engem beiktatni a kocsivezetés rejtélyeibe. „Semmi probléma" mondta Gabi," a következő héten kezdhetjük is a kálváriát". Nagy türelemmel tanítgatott, és az egyik vasárnap kivitt a UBC-re gyakorlatozni. Egy nagy üres parkolón próbáltuk ezt meg azt. Az egyik kitűzött cél az volt, hogy hátrafelé hajtva álljak meg a beton barikád előtt, ami elválasztotta a két parkolót. Ez olyan könnyű, mint az ostorcsapás gondoltam én, de a végeredmény bizony nehézségeket okozott. Ugyanis az történt, hogy a fék helyett véletlenül a gázpedálra léptem és a kimustrált Dodge annyira felgyorsult, hogy átugrotta a beton barikádot és az alváz szépen pihenésbe helyezte magát a betonon. A stabilizált kocsit próbáltuk mozgósítani, de minden ötlet sikertelennek bizonyult. Annyira belemerültünk a probléma megoldásába, hogy nem is vettük észre a nevetve drukkoló papnövendékeket a közeli kollégium ablakaiból. Oda szóltunk nekik, hogy a nevetés helyett inkább segítenének. Meg is mutatták a jövendőbeli papok szamaritánusi oldalukat, mert segítségükkel könnyen leemeltük a kocsit a betonról. Azt gondoltam, hogy ezután Gabi felfüggeszti a vezetési tanítást, de éppen az ellenkezője történt. Azt mondta, amit megigért azt betartja és a kitartó türelmének köszönhetem, hogy 1961-ben sikeresen vizsgázva megkaptam a jogosítványt.

A végzés után, 1961-en Gabi ment balra én meg jobbra, így utunk ritkán kereszteződött. Tudomásom szerint a pincérséget feladta és szakács pályát választott. Mint szakács dolgozott Benson Lake környékén a Wester Mines vállalatnak, majd később Texada Islandon. Mielőtt végleg hazament Magyarországra feleségét kihozatta, reménykedve abban, hogy szimpatikus bennyomás után itt alapozzák meg a családi életüket. Feleségének Kanada nem tetszett és a terv füstbement.

Gabi Szolnokon telepedett le pedagógus feleségével. Magyarországi látogatásunk (1976) alkalmával feleségemmel, Marikával felkerestük a Márkus családot. Sajnos a vidámságát Kanadába hagyta mert itt egy bús, szomorkás, melankolikus Márkus Gabi fogadott bennünket. A bőbeszédű Gabi most is beszélt, beszélt, de főleg panaszkodott. A visszatelepülés nem zökkenőmentes, inkább néha drasztikusan fájdalmas folyamat volt. Voltak emberek, akik soha nem bocsájtottak meg azoknak, akik a forradalom után elhagyták Magyarországot. Gabinak egy ilyen egyén volt a munkatársa a Tisza Szálloda-i munkahelyén. Az egyik ebédszüneti társalgás közben ez a 'bajtárs' kijelentette, hogy ha rajta múlna, minden disszidens magyart géppisztolyos sortűzzel kivégezne. Szegény Gabit ez nagyon megviselte és gondolom élete végéig kisérte.

Gabit akárhogy is hívta az ősi föld, British Columbia soha nem mosódott ki emlékezetéből. Jó bizonyíték erre, hogy még Szolnokon is látogatta a szép BC tájakat, ha nem is valóságban, de képekről. Mielőtt végleg hazatért, megrendelte a 'Beautiful British Columbia' magazint. Mondta, hogy néha-néha lapozás közben könybelábadt szemekkel nézi a már majdnem feledésbemenő szép tájakat. Mikor elérkezett a látogatás legnehezebb része, a búcsúzkodás, kicsit elérzékenyülve szorosan megöleltük egymást és talán mindketten arra gondoltunk, hogy ha a földön már nem, de 'odafenn' majd találkozunk. Gabi a '80-as évek vége felé szívbénulás áldozata lett. Isten veled Gabi, nyugodj békében és majd, ha eljön az idő a kártyázást folytatjuk 'odafenn'. Haverod, Jancsi

(Kurucz János, 2019 március 27, Nanaimo, BC)

□

"Amikor végzés után autót vettem, Márkus tanított meg vezetni".

(Pinter László, 2019 március 7, Parksville, BC)

□

Gabi egy évvel járt előttem a Soproni Széchenyi Reál Gimnáziumba. Félig meddig szomszédok is voltunk. Vidám, mindig mosolygós, mindig segítőkész gyerek volt. Érettségi után a Tanulmányi Erdőgazdaságnál dolgozott. Onnan került be hozzánk baleknak. *(Sopronban nem volt évfolyamunk tagja – A Szerk.)* Vancouverben is együtt kezdtünk. Gábor elég hamar más vonalra tért de, a kapcsolat megmaradt.

Rövid ideig nálunk is lakott, Safival, Kuruczal együtt a 12-s Avenuen. Ott történt, hogy egy elég gyakori tarokk parti alkalmából, Gábor úgy vélte, hogy jó lapot kapott, bebátorodott tőle. Iszogattunk is kicsit, lehet, hogy az is segített. A Rétfalvi volt a partnere. Gabi 'tout le troi' után a második körben nagyon akart még mondani valamit. Jól tudott dolog hogy parti közben nem beszéljük meg hogy mit igen, mit nem. A végén kifizeti az ember a számlát és kész! A Gábor esetében ezt a szabályt kicsit lazábban fogtuk. Egy kis kezdőnek kijáró segítség megengedett volt. A Rétfalvi érezte, hogy mi készül s mondta hogy - Gabikám, ne mond be - De bemondom - ne mond be - de bemondom- és bemondta. Meg is bukták! Ki is fizették!

Végzés után egy darabig nem találkoztunk. Ronda időszak volt. Munkanélküliség, anyagi gondok, miegymás. Amikor legközelebb, és sajnos legutoljára találkoztam vele akkor a Port McNeill-től kb 40 km-el nyugatra eső Manix vállalat vasbányjában a föld alatt fúrtam, robbantottam, lapátoltam a magnetitet. Gábor a tőlünk tán 3 km-el északra lévő réz bányánál volt szakács. Oda sétáltam át párszor kicsit beszélgetni. Jó gyerek volt, Isten nyugosztalja. *(Apt Kamill, 2018 március, Victoria, BC)*

□

Laci köszönöm leveled s próbálok vissza emlékezni a Vancouverben töltt évekre mikor a Gabit megismertem. Mindig vidám, mosolygó arca jut eszembe, ami őt nagyon népszerűvé tette a Jericho Beachen. Gabi nem lakott velünk, de a nyári napokban sok időt töltött velünk s mi rendszeresen kijártunk a beachre. Gabi, ahogy ott ismerték a lányok az én 'cousin'-om volt s mi csak úgy köszöntöttük egymást hogy "Hi cousin". Azok az évek úgy nékem, de tudom Gabinak is talán az idegenben töltött legboldogabb évek voltak. Mikor én átjöttem az USA-ba, teljesen megszakadt a kapcsolat közöttünk és csak rajtad keresztül tudtam meg hogy Gabi hamar eltávozott sorainkból. Isten nyugtassa békében.

Laci ez nem valami sok de hátha ez is segit a Gabi életének megörökítésébe. Tibi *(Tibor Tóth, March 2, 2019, Florence, SC)*

□

Kösz Tibor, minden kis emlék segít jobb képet formálni emlékéről. Érdekes megjegyzésed az „idegenben töltött legboldogabb évek"-ről, talán mert igazán fiatalkori éveinket idézi vissza. Az emlékezés nagyon furcsa dolog, részletei gyakran tárgyakhoz és gyakori napi teendőinkkel kapcsolatosak.

Nekem Gabi sugárzó önbizalma, hangos és gyakori nevetése és mindenki felé terjedő segítőkészsége jut eszembe elsőnek. Az ő autójával tanultak meg többen vezetni (jómagam is) és sokan tették le ve-

zető vizsgájukat is vele. Szintén emlékszem, hogy gyakran emlegette a friss zöldségfélék nyersen való fogyasztásának jó hatását, amit az otthoni szomszédságukban lévő üres telken általa gondozott kertben szokott meg. Talán azért emlékszem, mert akkoriban viszolygással fogadtam a sótlan paradicsom fogyasztását, amit most (felnőtt koromban?) természetesnek veszek. A kert gondozására talán azért volt ideje, mert érettségi után, 1955-ben nem sikerült tovább tanulási lehetőséget szerezni. Nem tudom viszont, hogyan került csoportunkhoz Vancouverben (bár el tudom képzelni) és hogy miért maradt ki mindjárt az első évben.
A friss zöldségfélék egészségre hasznos fogyasztását sajnos ellen tételezte erős dohányzással, ami korai halálához is vezethetett.
(Rétfalvi László, 2019 március, Vancouver BC)

□

Hamaros válásban végződő első házasságát Gábor M. egy Sopronból kihozatott lánnyal kötötte, aki ma is Kanadában él.
(Safranyik László, 2019 március, Victoria, BC)

□

Véletlenül találkoztam össze Márkus Gáborral és fiatal feleségével a 80-s évek elején, amikor a hűvös és felhős nyári idő ellenére családommal a közeli Spanish Banks-ra mentünk 'strandolni'. Úgy tudom a nálunk jóval fiatalabb, tanító végzettségű hölgy volt a második felesége. Sajnos nem emlékszem, hogy akkor Magyarországról érkeztek-e közösen, vagy csak a feleség jött férjéhez csatlakozni. Arra igen, hogy készültek Magyarországra költözni, mert a a fiatal hölgy nem volt elragadtatva attól amit Kanadából látott. Akkor láttam Gábort utoljára.
1986-os magyarországi látogatásunkon, Szolnokon áthaladva megálltunk érdeklődni az ottani Tisza Szállónál, ahol tudomásunk szerint Gábor dolgozott, de szabadnapja volt s lakáscímét vagy nem tudták, vagy nem akarták megadni.
(Rétfalvi László, 2019 március, Vancouver, BC)

Noviczky Zoltán

"Pár éve a Kapocs Főszerkesztője felkérte az olvasó közönséget arra, hogy írjunk olyan eltávozott társainkról, akikről kevés történet szerepel megörökítve. Zolira ez vontkozhat.
Az 1955/56-os tanévben Porpáczy Lehel (aki beleegyezett, hogy nevét 'hiába vegyem'), Mendlik Géza, Zoli és jómagam kamarások voltunk (Sopronban). Zoli Cákon született. Édesapja az I. Világháború alatt a cári hadsereg ukrán csapataiból a Monarchia fogságába esett és a háború után Magyarországon maradt. Azonkívül csak annyit tudtunk róla, hogy fiatalon elhúnyt. Lehet, hogy a Lou Gehring kór vitte el, mint Zolit is 56 éves korában. Mikor kérdeztük Zolit, hogy volt-e ez-vagy-az a tulajdonukban, gyakran azt válaszolta, hogy "elvitték a rokonok". Zoli elégedett erdei munkás volt míg a nagykőrösi szakérettségire valaki rábeszélte.
A cáki aranyifjúság hétvégeken táncestélyeket rendezett verekedés végzésével, hogy a falu 'legjobb' legényeinek legyen megfelelő szórakozó lehetősége. Tizenegy óra után kezdték a csapatokat alakítani az éjfélkor kezdődő bajnoki mérkőzésekre. Mikor éjfélt ütött az óra, valaki kicsapta a lámpást és a nagybőgösnek odanyomott egy százast. Mire a félénk lelkűek elosonhattak a sötétség leple alatt. A Banda rázendített a Rákóczy indulóra, mire elkezdődhetett a hirig. Ilyen gyengéd ifjúkor után hiányozhatott Zolinak a hétvégi kikapcsolódás, amit táncestélyek látogatásával pótolt: kétlábú 'macskák' hajszolásával. Komolyan vehette ezt az elkötelezettséget, mert akármilyen későn tért vissza a kollégiumba, mindig józanabb állapotban maradt mint a Lehel és én egy-egy 'hagyomány tisztelő' kiruccanás után. Csupán a hétfő reggellel békült meg nehezen. Szép 'vazsmegyei' tájszólásával üdvözölte az új napot: "A hjétszentségit! Már megint reggel van?" *(Markó Imre, 2019 február)*

□

"Novitczky Zolival 1953 szeptemberében, Nagykőrösön ismerkedtem meg. A következő két évet együtt töltöttük reggel 6 órától este 10-ig. Minden lehetőség meg volt rá, hogy megismerjük egymást. Igazságos, becsületes, erős kitartású jó barátot találtam benne. A tanulás nem jött neki könnyen, de teljes odaadás erdményeként fevették az Erdőmérnöki Főiskolára.
Az 56-os forradalom következményeként mindketten géppisztollyal a vállunkon léptük át az osztrák határt. Ő a fegyverünk leadása előtt 'kiürítette' fegyverét a levegőbe, halálra íjesztve a körülötte állókat.ÉK
Powell Riverben töltött idénket egy szobában töltöttük megint. Onnan mindketten egy logging campre mentünk, Sandspit – ra. Ott ő egy finn szarmazasu idősebb emberrel robbantó munkát végzett, utat építeni az őserdőben. Megállta a helyét, soha nem panaszkodott.
Szeptemberben ketten béreltünk egy kis szobát egy kanadai házaspárnál a 37-es utca nyugati végén, közel a Dunbar-hoz. Dave, a hazi gazda nyugalmazott katonatiszt volt, aki minden héten egy este az 'armouriban' képezte a kadettokat. Az első vasárnap reggelén vittek bennünket a 'katona templomba'. Délután pedig beültünk a kis Vauxhall-ba és vittek várost nézni. Egy érdekesség történt - megálltunk egy kis ablaknál álló kocsisor mögött, hogy együnk egy 'Hot Dog'-ot. Mi. logging-campi 'englis'-ünknek köszönhetően tudtuk mi a 'hot' és tudtuk mi a 'dog', de összetéve ijesztőnek találtuk. Nehezen megmagyaráztuk, hgy mi inkabb hamburgert eszünk. Hetek mulva, mikor jobb volt a nyelvtudásunk szégyenkezve bocsánatot kértünk. Nem kellett, mert saját gyerekeik-ként bántak velünk, büszkék voltak ránk, jól öltözött, jó viselkedésű fiatalokra.
Zoli, első alkalom adtával, vett egy pár sílécet és a hétvegeken ment síelni a Graus vagy Seymour Mountainra.
A következő éveit fakitermelő vállalatoknál, végső éveit helikopterrel való kitermeléssel töltötte.
Meglepetésemre, fia hozta hozzánk látogatóba kezében egy szép saját kezével készített fából faragott órával (a képet csatolom). Sajnos akkor tudtuk meg, hogy nagyon rövid idő van vissza számára. Fiatalon halt meg, remélem békében nyugszik.
Nem tudom ez mennyiben lessz segítségedre, ennyit tudtam összetenni.". *(John Kiss, Oliver, BC, 2019 március 9)*

□

A BC Forest Servicenek dogozott évekig, erdőfelmérésen (cruising), mint 'party chief' *(Für Karcsi, Kamloops, BC, 2019 március)*

□

Barabás J, aki keveset tud róla, telefonbeszélgetésünk alatt említette, hogy a korai hatvanas években, amikor ő a Hőgye családnál lakott többedmagával Novitzky egyik ottani látogatásakor említette, hogy nősülőben van, egy spanyol hölgy a kiszemeltje. Emléke szerint a Kiss J (fent említett) által említett fegyverének 'kiűrítése' a földbe lövött egy lövedék volt, 'dióverőből' s nem géppisztolyból!
(Érdemes közölni további emlékeit, bár nem NZ-ra vonatkoznak, de csoportunkkal kapcsolatosak: A Hőgye szülők később kiköltöztek Abbotford környékére. Idősebb lányukat (Gizella) Poprády Laci vette feleségül – lett is belőle két (lány?) gyerek, a fiatalabb (Marika) , aki fodrász volt és elvált, lett Boda Zoli felesége. Van egy Jenő nevű fiuk is, aki a mi korosztályunkba tartozik. – Boda a UBC-n végezte a 'Teacher's Training-et, majd Albertában a Northern Schools -native students organizációjának lett valami - assistant? - School Superintendentje, ma *(2019)* öregotthonban van valahol az Okanagában,
Siezenheimben a II. évesek közül ott voltak Barabás mellett Józsa J, Csumy, Kőhalmy Tamás, Rácz J. Alulirott *(A Szerk)* pedig Solymosira emlékszik, akivel barárságban is volt.

Rétfalvi László : **Tovább a Csendes Parton, 1978 – 79**

Az **1978**-es újév harmadik napján 30 cm-es hóra ébredtünk, ami annyira megnehezítette a közlekedést, hogy egy nappal megtoldottam a két 'hosszú-hétvégét' szabadsággal összekötött 10 napos munkaszünetemet. A hidegre forduló idő a csapadékos Vancouverben mindig nagy mennyiségű hóban jelentkezik, ami legalább is az első napon forgalom torlódásokat okoz és veszélyessé teszi az autózást.

Az előző évi sűrű 'környezet-hatás vizsgálat' (EIA) munkateher kissé ritkult változatosságban, de időigényessége nem csökkent a már vizsgálat alá vett projektekkel kapcsolatos összejövetelek gyakorisága miatt. Még az 'Alcan TF' is havonta össze lett hívva, bár a 'no go' döntés már régen a 'levegőben lógott'.

Két nagyobb, már korábban jelentkező indítvány nőte ki magát az év során sok időt felemésztő tevékenységé. A 'Roberts Bank Superport' néven ismert szénszállításra, a sekély csak dagálykor elárasztott (intertidal) tengerparton épített (feltöltött) kikötő-terület már ideérkezésem előtt átesett egy EAP vizsgálaton, de a nagy volumenű távolkeleti szénkereslet a kikötő bővítésére késztette annak tulajdonosait. A 'fejlesztés' további 'intertidal' terület feltöltését jelentette. Közismert, hogy ezek a területek a napenergia könnyű behatolása okán a legtermékenyebb életterek, amelyek az ár mozgása folytán a kintebb mélyebb vizeket is táplálják a megtermelt biomasszával. Emellett a közeli Fraser folyó hordalékja tovább gazdagítja a terület termőképességet és kulcsfontosságú a nemzetileg is jelentős lazac halászat szempontjából. A költöző vízimadaraknak pedig vagy telelési vagy költözéskori pihenő helyként szolgál. Tehát a frontvonalak a feltöltendő terület által elvesztett biológiai termékenység és annak kártérítéseként hason képességű mesterséges élettér 'építésének' lehetősége között voltak meghúzva. Az indítványozó kártalanító tettrekészségét és környezeti konzultánsai révén pedig az 'épített életterek' lehetőségeinek 'készpénzként vevősét' hangsúlyozta, míg az állami szervezetek hal és vadbiológusai az utóbbi feltevések gyakorlatban való bizonyítatlanságát mutatták ki.

Itt érdemes röviden kitérni az előző években gomba-módra elszaporodó úgynevezett 'környezet konzultáns' vállalatok szerepére. A hatvanas és korai hetvenes évek 'felvilágosodása' a korlát nélküli 'fejlesztések' káros hatásaira az egész Észak-amerikai társadalomban visszhangra talált és amint már jeleztük Kanadában is, az állami szerkezet külön vizsgáló/felügyelő egységeket hozott létre arra válaszul. De ugyanaz a figyelem a kontinens akadémiai berkeiben jelentősen nőtt érdeklődésben mutatkozott meg a biológiával és általában a természeti értékekkel foglalkozó tantárgyak irányában, ami azon témákban kiadott diplomák rekordtermés-szerű növekedésében jelentkezett. A nagyszámú ilyen diplomás nehezen tudott elhelyezkedni állami és akadémiai állásokban, de kiutat talált magának a meglévő szaktanácsadó cégek hirtelenében kibővülő állományában és nagyon sok üzleti érzékkel rendelkező ember új vállalatot alapított, kifejezetten megcélozva az indítványozó/fejlesztő vállalatok felmerülő EIA szükségleteit. Magától adódó értelmezés, hogy az üzleti alapon adott tanácsadás legtöbbször távol állt a veszélyeztetett természeti értékek pártatlan védelmétől, de konkrét adatok rendszerszerű hiányában a feltételezések mindkét oldalról majdnem egyenlő mértékben hathattak a döntéshozókra. A döntéshozók pedig mindig politikusok (még a legmagasabb szintű, a föderális EAP által véghez vitt környezet-vizsgálat is a DOE miniszter döntésének volt alávetve), vagy azok közvetlen pénzügyi támogatói, és – sajnálatosan elég gyakran - magasbeosztású (és politikai mestereik kiszolgálásával még magasabb beosztásra vágyó!) állami alkalmazottak voltak. Tehát politikai döntések környezet-hatás vizsgálatok végeztével ritkán a környezeti értékek megóvásáról, hanem a 'nemzetgazdaságilag' fontos munkahelyek és állami adóbevételek potenciális növekedéséről szóltak. Ez a felismerés nagyon hamar széleskörű lett az állami szolgálatban, de az általános közvéleményben is és az eredetileg előrelátó és a világ minden részében követendő É-amerikai EIA folyamat is cinizmus tárgya lett.

Visszatérve a Roberts Bank projekthez, megemlíthető, hogy az állami biológusok hitetlensége a mesterséges 'intertidal marsh' élettértelepítéssel kapcsolatban többszörösen bebizonyodott az indítványozó által alkalmazott tanácsadó vállalatok sikertelen próbálkozásai folytán. Addigra a kikötő-bővítés megépült a velejáró élettér leszűküléssel egyetemben. Ezek után a 'Halászat és Tengeri Szolgálat (Fisheries and Marine Service-FMS) és saját szervezetünk (CWS-EMS) biológusainak álláspontja megkeményedett: a potenciális élettér-vesztéssel járó projektek indítványozóinak előzetesen kellet 'életképes új intertidal életteret' építeni, mielőtt olyan kompenzáció említést érdemelt a meghallgatásokon. Annak ellenére, hogy ezideig csak sikertelenséggel találkoztunk, a megismételt próbálkozások reményt adhattak vagy egy 'valamikori' sikeres próbálkozásra, vagy annak hiányában a felvetés hiábavalóságának az indítványozók általi elfogadásában.

A másik nagyobb lélegzetű indítvány a Boundary Bay (BB) partján meglévő kis repülőtér jét gépek fogadására is alkalmas kibővítése volt. Vancouver a nyílt óceántól a Csendes Part (Pacific Coast) eponímusz szigetével bezárt részén van és a köztük lévő 'beltenger'-szerű védett vizek és sekély vizű partjaik nagyon fontosok költöző madarak telelésére vagy inkább energiájuk újra töltésére délebbre tartó útjuk közben. Ezen területek között BB nagy kiterjedése és sekély vize okán hajó-forgalomtól kevésbé háborgatott állapotában az egyik legfontosabb költöző madár (migratory bird-MB) élettér nemcsak British Columbiában hanem egész Kanadában [ezen minőségét később az IUCN égisze alatt működő Ramsar Konvenció 'Nemzetközileg Fontos Vizes-terület'-é (Wetlands of International Importance) nyilvánította]. Természetes volt tehát, hogy az indítvány környezethatási vizsgálatára az alakuló EAP egyik tagjaként CWS alkalmazottat kerestek. Így részem lett a EAP további munkájában közreműködni, ami az év folyamán jelentős teherré nőtt. Szintén 'hangsúlyosan' voltak jelen elfoglaltságainkban az északi területek, régiónk szempontjából a (provincia-státusz nélküli) Yukon Territory-val kapcsolatos indítványok. Az 'Alcan' név áttételesen alkalmazva lett többszörösen felújított próbálkozásokra, amik hátterében a földgáz világpiaci árának ingadozása állt. Kapcsolódva a gáz és bányászati kitermelés problémaköréhez sok alkalommal vettünk részt minisztérium- és kormány-közötti és vagy kormányfüggetlen társaságok által szervezett összejöveteleken, inkább információ szerzés, mint álláspontjaink ismertetése szempontjából. Mint az államgépezet 'szolgálói' nem voltunk 'megzabolázva', de feletteseinken keresztül megfélemlítve igen, hogy csak a jelen politika mentén ajánlott megszólalnunk.

Fejlesztési indítványokkal kapcsolatos összejövetelek mellett megemlíthető egy öt napos 'célirányú gazdálkodás' (Management by Objective) kurzus, amit hasznosnak találtam és egy kétnapos 'A menedzser, mint személy' nevű szeminár, amit haszontalansága révén félidő után otthagytam.

Számomra fontos dátum volt irodánkban július 28, amikor pikniket rendeztünk két régóta ismert és tisztelt kolléga nyugalomba vonulása alkalmából. Bár Bob Harris ideérkezésem után beosztottam lett, 1964-ben még szerződéses formában munkáltatóm volt, amikor az edmontoni repülőtér repülőkre veszélyt jelentő madár állományát vizsgáltam. Az apámkorú Ernie Taylor szintén csoportom tagja volt és a sok munkatárs között a legtöbbre becsültem. Az élet hosszú további évekkel áldotta meg és visszavonulása után is gyakori látogatója volt irodánknak.

Családi életünkben és házunk körül is volt forgalom. Bár vásárolt házunk minden tekintetben elegendő kényelmet nyújtott családunknak, nem voltam megelégedve egyes részleteivel. Még márciusban egybeköltöztettem kislányainkat a vendégszobába és hozzáfogtam hálószobáik átalakításához. Régi házaknál beépített ruhásszekrények vagy nem léteznek, vagy túl kicsire vannak méretezve.

Ezen helyzeten terveztem segíteni: elbontani a majdnem haszontalan kicsiket és építeni nagyobbakat a két szomszédos szoba között. A megbontott és újonnan épített falakat aztán gipsz-lemezekkel kellett befedni, majd a köztük lévő réseket frissen kevert gipsz masszával kitölteni, elsimítani, majd megszáradása után 'smirgli'-vel simábbra dörzsölni. Nem tudtam én, hogy ez 'szakmunka' és sokszoros nekirugaszkodás (újabb és újabb gipsz-mázolás) és talán kilónyi ledörzsölt gipszpor lenyelése után tanultam csak meg a leckét. Hasonlóan nagy energiát felemésztő feladat volt az emeleti fürdőszoba átalakítása, ahol a szomszédos szoba kis szekrény helyét használtam fel a mellete lévő fürdőszoba új zuhanyozó építésére. Annak bekötése a vízhálózatba tovább tartott, mint egyik hétvégi szabad időm és kénytelen voltam ideiglenesen a bekötetlen csövet egy kupakkal elzárni, hogy visszaállíthassam a vízszolgáltatást. Másnap reggel vettem csak észre, hogy a forrasztott kupak eresztett és az alatta lévő előszoba mennyezete átázva kész volt magától leesni. Elmondható az 'egyik dolog vezet a másikba' szólás mentén, hogy egy megbontott idősebb építmény részeiben idővel teljesen kicserélődik.

Ritka esemény volt Gyuri keresztfiam látogatása június végén (Nóni unokatestvérének 3. születésnapján érkezett). Eredetileg apjához intéztem a meghívást, de mint jó szülő vagy talán vonakodó utazó, fiát ajánlotta helyében, mondván annak jobban jön az angol nyelv gyakorlása. A Kanadába érkezésem korában lévő fiatalember már 'edzett' nemzetközi utazó volt, aki a 'szatellita-országok' mellett megjárta Norvégiát is (nem említve 1972-es kanadai útját) és aktív résztvevője volt egy nemzetközi diák egyesületnek. Érkezése után tüstént fel is kereste a UBC-n azon kapcsolatait és általában nagy önállóságot mutatott. Nem kellett szórakoztatni, kerékpárral járta a környéket és csinálta a maga dolgát. Családostól elmentünk az Okanagan völgy vidékére, miközben meglátogattuk Osoyosban nyaraló barátainkat, majd visszafelé az USA-béli utat választottuk és Bellingham-ben megszállva Gyuri nagy megelégedésére, láthatta az akkor szenzációnak számító 'Star Wars' filmet. Később, kihasználva több éves kenus gyakorlatát, mindannyian vizes kirándulást tettünk a Pitt folyó Widgeon Slough vidékére és fellapátoltunk messzire a patak medrében, amit Leone ma is egyik legkellemesebb kirándulásunknak tartja. Tartózkodása utolsó hetében levezettünk Everett, WA-ba megnézni a gyárat, ahol az akkor legnagyobb utasszállító repülőgépet, a 'Boeing 474'-eseket gyártották.

Nagy esemény volt szélesebb családi körünkben nejem édesanyájának Lénának és nővérének Sylviának európai látogatása. A nagy út célja eredetileg a Chernovtsy (Csarnóca) közeli kis ukrán faluban lakó, Lena által az 1920-as évek vége óta nem látott édesanya látogatása volt, de az idős asszony az év tavaszán meghalt és az ukrán látogatás elmaradt. Minden Kelet és Közép-Európából származó családnak lehetnek szívszaggató történetei - Leone családjának is vannak. A nagyszülők valamikor az 1900-as századforduló első tizedében emigráltak Kanadába és kivették részüket É-Ontario fakitermelő vidékén a kemény munkából. Spórolósak lehettek, mert 1913-ban született elsőszülött lányukat hazavitték az óhazába a nagyszülőknek bemutatni. A világháború kitörésekor a hazalátogató apát, Tódor Iliuc-ot minden további nélkül elvitték a K&K hadseregbe és gáztámadásban szenvedett sérülései okán a háború befejeztével Kanada nem fogadta őt vissza (Tessék csak rágondolni a mai világban honos 'emberi jogok' sértetlensége alapján az akkori bánásmódra! Nem szólva, hogy a mostani 'divat' is csupán egy póz!). Ezekután a családnak minden igyekezete azon volt, hogy közben felnőtt lányukat visszajuttassák Kanadába, ami rokonok közbenjárásával sikerült is. Szintén abszurd volt Kanada viselkedése, Lénát kanadai születése ellenére bevándorlóként kezelni útlevelének kiadása közben. Az ukrán látogatás helyett lett látogatás Magyarországon Sylvia anyósát/apósát felkeresni Budapesten és meglátogatni szüleimet Jászberényben. Fontosabb és megpróbáltatóbb volt felkeresni egyszem öcsét Bukarestben (két másik fiatalabb öcse 'hősihalált' halt a háború utolsó napjaiban!), ahová a II. Világháború után került román felesége révén.

Több nagy családi esemény is volt az év folyamán. Még januárban Tisa elkezdett balett órákra járni és szeptemberben beiratkozott az első óvodai tanévére. Júniusban, beköltözésünk évfordulóján 10%-kal sikerült lecsökkenteni jelzálog kölcsönünket (a szerződésben foglalt lehetőséggel élve, ami nem a havi törlesztést, hanem a kölcsön összegét redukálta). Leone pedig novemberben részidős munkát vállalt a városi könyvtár egyik fiókjában - öt év otthoni gyermeknevelés után. Az év végén - hozzászokva Lena nagymama távolléte alatt kölcsönvett színes 23 colos SONY TV-hez – mi is 'lecseréltük' 10 éve működő 9 colos (!), fekete-fehér TV-nket egy hasonlóra. Lányaink születésnapi vendégei ezideig közelebbi barátaink hason korú gyerekei voltak, de a nyáron megismerkedtek a második szomszéd házba költöző indiai eredetű, de már Ugandából ide vándorlott Korji család három kislányával, akik közül a két fiatalabb a mienkéhez hasonló korban voltak (a lányok közben mindkét családban felnőttek és elköltöztek, de a szülők, hozzánk hasonlóan maradtak).

Emlékezetes maradt a június 23-én tartott 'Sopron Szakestély' és az október 7-ei 'Sopron Bál'. Gyakran adtunk és kaptunk ebéd meghívásokat családi barátaink között, amelyek egyike élénken megmaradt emlékemben. Vic és Gwen Bartnik nagyszámú vendégei közül az egyik megkérdezte ebédje befejeztével, hogy zavarna-e bárkit, ha cigarettára gyújtana és amikor az általa nem várt választ kapta annyira feldühödött, hogy trágár szavakkal szidni kezdte az egész társaságot. Nem maradt sokáig köztünk, de az esemény egy ideig a társaság témája maradt. Senki sem szimpatizált a dohányossal!

Az év végén ismét összekötöttem szabadság -napokkal a karácsonyi és újévi hosszú hétvégeket, hogy kellően élvezhessük az ünnepeket. *(2016 január 25, Vancouver, BC)*

□

Jelentősnek nőte ki magát az **1979**-es esztendő emlékezetemben, nem annyira a munkám során felmerült dolgok miatt, hanem házkörüli aktivitásaim 'besűrítése' és családi életünkben zajló események 'besűrűsödése' folytán.

Az 'Alcan' névvel fémjelzett munkateher, ami már az utóbbi két évben is számottevő elfoglaltságot jelentett, nemhogy könnyebbedett volna, hanem tovább nőtt és az év folyamán 24 alkalommal kellett valamilyen formában összejönnünk föderális, territoriális vagy tartományi kollegákkal, találni válaszokat újabb kihívásokra. A 'Foothills' nevű olaj vállalat-csoport fenntartotta érdekét a korábban már megvizsgált és meghatározatlan időre elhalasztott, de számukra potenciálisan nagyon is lehetséges gázvezeték megépítésében, ami összekötné az alaszkai 'forrást' a már általuk kiépített vezetékekkel a Yukon határtól egészen le az amerikai felhasználó centrumokig. Kihasználva összeköttetéseiket, ráhatottak a

kanadai kormányra, hogy állítson fel egy 'Nemzeti Csővezeték Ügynökség'-et (National Pipeline Agency-NPA), olyan 'hatósági' jogkörökkel felruházva - az EIA funkciót is beleértve - amiket a kormány szervezet más egységeitől vontak el. Ezek következtében egy újabb négy napos 'Nyilvános Meghallgatáson' kellett részt vennünk április végén, érdekes módon az EAP égisze alatt megtartva, átrágva magunkat olyan anyagokon, amik már többször át lettek rágva. Visszatekintve most 30+ év távlatából érthetetlennek tűnik a pazarlás olyan célokért, amik a mai napig csak célok maradtak (az NPA most is meg van, de csővezeték még nincs).
Ugyancsak az előző évben kezdődött a 'Boundary Bay repülőtér' átépítésének EAP általi EI vizsgálata, de annak felgyorsult tempója csak ez évben következett be. Az frissen kinevezett FEARO elnök maga vezette a rendkívül nagy (7 tagú) EIPanelt és havonta jött Ottawából megtartani 2-2½ napos megbeszéléseinket. Nem voltak komplikációk, a 'frontvonalak' tisztán voltak húzhatók, azaz a meghosszabbított futópálya és a potenciális jet gépek általi háborgatás úgy a zaj növekedésében, mint a gépek sűrűbb megjelenésében okozott gondot a nagyon fontos madár-élettér veszélyeztetése és természetesen a környéken lakók szempontjából. A magasrangú 'Közlekedés Minisztériumi' Panel tag szinte minden megkötést, feltételt, amit az utóbbi aggodalmak találtattak szükségesnek könnyen kezelhetőnek és megoldhatónak gondolt. Várnunk kellett a június végi 'Nyilvános Meghallgatásig', hogy a Panelban felmerült szükségmegoldásokat a 'publikum' és az állami (föderális, provinciális és városi) szervezetek reprezentánsai is mint feltételeket megerősítsenek, miáltal azokat minden tag elfogadhatónak találja. Több összejövetel volt szükséges a panel riport megírására, majd annak közös elfogadására nyilvánosságra hozása előtt. Volt egy furcsaság a CWS szerepében a meghallgatásokon, minthogy Panel tagként egy szervezeti beosztottam által benyújtott hivatalos álláspontot (aminek tartalmával már előzőleg tisztában voltam) kellett, mint attól 'független ítélkezőnek' kezelnem. Korábban már tettem említést hasonló vagy még jobban kirívó EAP-béli 'összesimulás'-ról, különösképpen a nukleáris erőművek tervezői és 'független' felülvizsgálói között. Nem mintha sokat számítottak volna, hiszen volt és sajnos ma is van elég 'összesimulás' fejlesztés-indítványozók és politikus barátjaik között.
A két nagy elfoglaltságot igénylő feladat közé, itt ott beékelődtek újabb témákkal jelentkező indítványok és gyakran felbukkantak már folyamatban lévő vizsgálatokkal kapcsolatos új fejlemények is. Említésre méltók a 'Parti-zóna' és a Fraser folyó, hal és madár élettereinek megóvásával kapcsolatos, természetesen nem fejlesztés indítványozók, hanem állami felelős szervezetek általi kezdeményezések. Ezekhez tartozott saját szervezetünk munkájának kibővítése 'környezeti konzultáns' vállalkozók adatgyűjtésre való alkalmazásával, főleg olyan 'cégekkel', akiknek jól ismertük hátterét és végzett munkájuk minőségét.
Az év családunk számára legfontosabb cselekménye volt merészséget is megközelítő döntésem, hogy házunkat önkezűleg 'kibővítem'. Nem volt elég tágas a lakás? Dehogy nem, az alagsor-nélküli kiépített két emelet területe meghaladta az 150 m^2-t, ami öt lakosnak (Dugó kutyánkat is beleértve) bőven elegendő. Nem emlékszem

már, hogy mikor született a gondolat, de hogy az kapcsolatban volt a garázs a ház alagsorába való beépítésével, a telek 'zöld területének' növelése érdekében az biztos és hogy a garázs-beépítés elvetésével a bővítés gondolata maradt. Beton alapzatot és beton falakat ezideig még nem építettem és időbe tellett még elhitettem magammal, hogy mint minden mást, azt is meg lehet tanulni. A BBAirport meghallgatás kellős közepén egy javasolt 'ásó-rakodó traktor-szerűséget' működtető vállalkozó kiásta számomra a ház keleti és déli oldalán lévő kertet (együtt a hatalmas fűtő-olajtárolóval, amit korábban üresre kellett pumpáltatni) és munkából való hazaérkezésemkor ott volt a 'hegynyi ásadék' és tátongott a gödör, ami az alagsor-szintű alapterület bővítésére várt. Júliusban és augusztusban minden olyan napot, ami nem volt előjegyezve munkám kapcsán, szabadságként vettem ki és belekezdtem az építkezésbe.
Ezen a ponton alkalmas kitérni évek óta tartó, de csak időnként jelentkező hátfájásomra. Nem kell a maládiát ecsetelnem, nem nagyon ismerek olyan embert, akit a nyűg valamikor ne érintett volna. Tisztán emlékszem első esetemre, amikor Edmontonban egy kolléga költözködésének segédkezésében többet emeltem, mint kellett volna telt fagyasztója mozgatásánál. Utána a már említett ottawai pinceárvízkori emelgetések segítettek a 'folytatásban', majd Vancouverben újítottam ki a 'sebet', amikor egy végénél fogott hosszú '2x4' colos faelemmel próbáltam Dugót, hátsó részének érintésével gyorsabb mozgásra késztetni és a keletkezett 'forgatónyomaték'-ot a hátam szenvedte meg. Ezután már nem lepődtem meg, amikor a sütőhöz való lehajolás közben, a frissen készült 'pancake'-reggelivel telt tálat onnan kivenni - ismét 'belenyilallt a fene'. Szerencsémre ezek az esetek hamar gyógyultak és okozott fájdalmaik gyorsan a feledésbe mentek.
A hátfájás említése az előttem álló 'háttörő' (back-braking) napokig tartó munka kapcsán jött előtérbe. Ugyanis a kiásott gödör alja igen 'hepehupás' maradt s egyengetésekor tűntek elő a gép által hátrahagyott tömörödött, szinte kőzet-keménységű talajrészek, amiket csak csákánnyal és feszítővassal lehettet lefaragni a megkívánt szintig. Könnyebb volt és láthatósabb az új falak alapzatának használt '2x8' colos zsalu-elemek lerakása és szintezése, majd a bérelt, azokra éllel állított ¾ colos furnérlemez-zsaluk felállítása. Ezután már csak azok vaspántokkal való összekötése, a kötőpántok hosszú rudakkal való rögzítése és az egész építmény beszintezése (inkább függőlegessé tétele) volt szükséges mielőtt a házhoz szállítandó beton keveréket megrendelhettem. Jó barátom, Józsa Laci volt segítőtársam a betonkeverék földszinti pumpával való 'behelyezéséhez', amit baráti alapon tett meg, de biztosan tanulni is akart a gyakorlatból (mert már akkor tervbe vette szüleinek új házat építeni a Fraser-völgyi Yarrow nevű településen). A zsaluzást egy nap után lebontottam és gyönyörködhettem a visszamaradt szépen formált beton falakon. Nem sokáig, mert tennivaló volt elég. Először az alagcsövezést végeztem el (6 colos műanyagcsövekkel), kátránnyal befedtem a falak fölszint

alatti részét, majd hozzáfogtam a hatalmas földhányást visszalapátolni a kész falak mellé.
Az igazi ácsmunka csak ezután kezdődött. A betonfalak tetejére, a Kanadában megszokott 'fa-keret építkezési' módszert (woodframe construction) alkalmazva falakat építettem a padlószintig és azok tetejére helyeztem a '2x10' colos keresztmetszetű tartógerendákat, majd azokat 'horony és csap' (tongue&groove) ¾ colos furnérlemezekkel fedtem be. Nagyjából kész is volt az első szint. A ház keleti oldalát tovább építettem az emeletig, de a ház mögötti rész tetejét meghagytam napozó terasznak.

Emlékezetes közjátékok szakították meg a szorgalmas ügyködést. A ház bővítésének útjában állt a vörös téglákból épített kémény, amire a tervezett fűtőberendezés földgázra való cseréje révén tovább nem is volt szükség. Egyik szép reggelen kalapáccsal a kezemben felmásztam a tetőre, hogy elkezdjem annak elbontását. Biztonság kedvéért derekamra kötöttem egy vaskos kötelet, amit átvetettem a tető nyergén és a túloldalon Leone az utcai nagy juharfa törzse köré csavarta. Alig mértem az első ütést a téglák meglazítására, máris kirajzott mint egy felhő a kémény belsejéből megannyi vad méh és nekiestek a támadónak. Nem tudtam gyorsan elhúzódni előlük 'megkötöttségem' miatt és mire kioldottam a derekamról a kötelet, több mint két tucat szúrást kaptam, többnyire a homlokomon. Egy darabig kerestem más elfoglaltságot, de a befejezetlen munka zavart és hamarosan visszamásztam 'bosszút venni' egy aeroszolos rovarirtóval, ami megtette hatását. De a dolognak ezzel nem lett vége. Bár befejeztem a kémény elbontását és véghez vittem több más feladatot, közérzetem kezdett romlani és a nyár kellős közepén 'flú'-szerű szimptómákkal lebetegedtem. Amikor egy hét múlva ismét visszatért a rosszullét, kezdtünk ráeszmélni, hogy engem a vadméhek mérge vert le a lábamról.
Viszont kellemes meglepetésként értek minket a munkát ideiglenesen félretoló további közjátékok. Bonnie M, a kedves baby- és kutya-'sitter' Edmontonban ottawai házvadász utunk alatt, Hawaiiba tartó útját megszakítva velünk töltött egy napot. Röviddel később vacsorára láthattuk Jim Hudsont, nemrég özvegyült barátunkat Friday Harbor, WA-ból, majd élvezhettünk vendégeként egy számunkra mindig nagyra értékelt japán vacsorát a neves 'Koji's' étteremben. Augustusban nem várt látogatók érkeztek Lou (volt edmontoni CWS kollegám) és Carol Carbyn személyében két kislányuk társaságában. Mindig értékeltem Lou barátságát és európai/délafrikai háttere révén sok volt a közös pont világ-szemléletünkben. De a legváratlanabb látogató ko-rábban csak hallásból ismert unokatestvérem Otto Waltzl volt Svájcból, aki három barátja társaságában É-amerikai túrájuk végén 'ugrott be' hozzánk egy ismerkedésre. A rokoni kapcsolat és annak körülményei több helyet érdemelnének, de azt most hagyom a későbbiekre.
Most vissza a házépítéshez. Nem minden munkát tudtam magam, vagy barátok besegítésével elvégezni. Egyike volt ezeknek a ház újra zsindelyezése és az új lapos tető esőtálló befedése. Valaki ajánlatára szerződtettem a Dunbar Roofing nevű vállalatot, akik rövid időn belül be is fejezték a háztetőt, a már ottlévő két rétegre harmadikként felszegezve az új réteget. A Kanadában leggyakrabban használt tetőfedő anyag az úgynevezett 'duroid shingle', ami ½ - ⅓ m^2-méretű kőtörmelékkel préselt kátrány-itatta papírszerű lap, választható színekben. A lapos tetőt pedig több aszfaltos nemezszerű réteg összeolvasztásával fedték be. Része volt a munkának a lapostető oldalfalainak bádoggal való burkolása, ami a szükséges anyag helyben léte ellenére napokig várt a befejezésre. Amikor rákérdeztem a késlekedésre, a vállalkozó ígéretet tett, hogy azonnal küld egy embert, aki majd 'ráveri a fémet' ('will bang on the metal'). Gondoltam szakzsargonnal van dolgom, biztos tudják mit csinálnak. Amikor munka után hazaértem és megvizsgáltam az eredményt, fogott el a 'szakmunkában' való hitetlenség: a korábban szépen formázott bádogelemek össze-vissza horpasztva, idétlenül és minden bizonnyal az eső ellen hatástalanúl lettek felrögzítve a falakra. Panaszomra a vállalkozó ígéretet tett az azonnali javításra, de miután beleuntam a várakozásba, talán egy hét múlva hozzáfogtam és magam cseréltem ki a kontármunkát a hátrahagyott ép elemekből. Amit akkor ott 'rögtönzött bádogos'-ként csináltam, a mai napig állja az időjárás kihívásait. Dunbar Roofing pedig nem kapta meg tartozásom utolsó részét, amiért a vállalkozó nem is panaszkodott.
Azt mondják, hogy egy kanadai ház építésénél a 'tetőbehúzás' után még több mint a munka fele hátra van. Nagyon is egyezek a mondással. Az ablakok, ajtók beszerelése, az üveg-gyapot szigetelés behelyezése (a ház keleti és déli oldalának kibontása után alkalmam lett kicserélni a két éve benyomatott UFFI szigetelést!), a villanyvezetékek és vízvezetékek beépítése, majd a gipszlap burkolat felerősítése, réseinek feltöltése és elsimítása (aminek, ha mestere nem, de jó alkalmazója lettem a sok gyakorlat után) mind időigényes 'babra-munkák' voltak. A festés sohasem volt kedvelt foglalkozásom, s azért is no meg a 'régimódi' dolgok szeretete okán a falakra inkább tapétákat 'akasztottunk'. Hátra volt még a csempézés a konyhában, annak padlóján és az egész készen vásárolt konyhabútorzat beépítése a pulttal és háztartási gépekkel együtt. Az állítólag műfogak formázására is alkalmas 'Corian' nevű anyagból készített pult szintén külső segítséggel lett beépítve és az új 100 Amperes áramszolgáltatás bekötéséhez pedig másnak, mint a BC Hydro vállalat szerelőinek nem is volt szabad hozzányúlnia. Mindez alatt Leone konyhai működése és általában étkezésünk is az alagsori mosókonyhát megosztva, az ott ideiglenesen felszerelt konyhában történt. Nyár lévén, a jó idő megengedte a hátsó kert gyakori használatát a 'hibachi'-n, vagy a később téglákból összerakott tűzhelyen, koksz szénen sütött ételek készítésére. Több alkalommal hívtunk meg barátokat ilyen grillen sütött lazac lakomára, amit még a San Juan Szigeten látott módon készítettem, azaz a vajjal, sóval és borssal kezelt hal két felét drótháló közé szorítva forgatva a tűz felett. Családok közti vendéglátásokat gyakorta toldottuk meg, az örökszép emlékű 'Kis Budapest' látogatása mellett, újonnan nyitott specialitásokat felszolgáló étkező helyekkel, általában közeli barátaink társaságában.

Kis naptár bejegyzéseimet böngészve látom, hogy volt sok olyan esemény az év folyamán, amik a bejegyzések nélkül feledésem homályában maradnának. Jelentős volt februárban leutazni Portland, OR-ba a 'Wildlife Society' NW -szekció találkozójára, ahol a hasznos előadások meghallgatása mellett alkalmam volt találkozni Horváth Otto volt soproni és UBC 'divíziós' erdőmérnök, később 'graduate school' diáktársammal, aki hozzám hasonlóan a vadbiológiában szakosodott. Sajnos nem sokkal tovább élt, de akkori úgy tudom friss házasságából utódja született.
Említésre méltó csupán a ráfordított számottevő javítási összegek miatt Peugeot autónk pusztulása. A vezetni jó és kényelmes kis autó nem sokáig bírta az Ottawából magával hozott 'sózottságát' és rozsdásodása okán darabokra esett a szemem előtt, mielőtt egy autó vizsgán úgy megbukott, hogy onnan gyalog kellett hazamennem. Vettünk helyébe egy vadonatúj kis Mitsibushi Colt-ot, szintén ké-

nyelmes és vezetni jó autót, ami örökölhette elődje rossz vonásait gyakori javítandósága folytán. De azért évekig megmaradt.
Az áprilisi húsvéti 'hosszú hétvégen' Leone elkisért a munkámmal kapcsolatos úton Vancouver Szigetre, ahol először Ron Jakimchukot kerestük fel Pat Bay közeli szép kilátású telkén, szerződéses munkája kapcsán, majd felvezettünk Nanaimóba hasonló célból találkozni Don Blood régi kollegámmal. Leone ismerte mindkét embert még az edmontoni időnkből és Don feleségével, Audreyval baráti kapcsolatot is tartott. Gyakori részidős munkája a vancouveri könyvtár fiókegységeiben Leone-t eléggé lefoglalta, de mindig keresett és talált is időt engem felkeresni munkahelyemen vagy valahol a városban gyakori ottani elfoglaltságaim kapcsán, hogy együtt ebédezhessünk. Olyankor vagy piknik alapon hozta a szendvicseket, vagy mentünk étkező helyekre. Kislányaink majd mindig részt vehettek ezen kiruccanásokon, máskor a nagymama nézett utánuk. Városon kívüli utakra pedig Leone 'ki volt éhezve', tehát elkisért engem minden megfelelő alkalommal.

Májusban Mike Crammond a 'Vancouver Province' napilap nyugalmazott vadászati rovatvezetője keresett fel és kért interjút volt kollegám, Wilf Etherington (banffi grizzly medve) 1973-as tragédiájával kapcsolatban, írandó könyve számára. Szintén emlékezetes hír, hogy júniusban a föderális választáson a 'conservative' Joe Clark-ra szavaztam és lett is belőle Miniszterelnök.
A sok építkezési költekezés fedezésére augusztusban kölcsön vettük anyósom 'Kanadai Megtakarítási Kötvény' (CSB)-ben tartott spórolt pénzét s kezdtük visszafizetni, ugyanazon kamatlábon 10 éves amortizációval. Leone részidős keresete tette lehetővé az újabb havi költség fedezetét.
Szeptemberben Tisa beiratkozott az általános iskola első osztályába, Nóni pedig egy 'playschool' nevű elő-óvoda féle, az egyik közeli templom által szponzorált intézménybe. Mindketten jártak tornaórákra és úszóleckékre.
A hűvösebb idő visszatérésével ideje volt bevezettetni a hátsó udvar mögötti 'lane' mentén haladó vezetékből a földgázt és beszereltetni az azzal működő fűtőberendezést. Ez megint olyan munka volt, amit önkezűleg nem tudtam volna véghez vinni. A hatalmas régimódi olajkályha kicserélése a modern gáztűzhellyel egyből megnövelte az alagsor felhasználható terét és automatikussá tette a fűtőanyag ellátást. Az elbontott téglakémény helyére kellett egy 6 col átmérőjű bádogkéményt építenem. Ugyanakkor azzal párhuzamosan egy új duplafalú/szigetelt fém kéményt is beépítettem, ami a konyhába tervezett kis szabadon álló kályha füstjét lett volna hivatott elvezetni. Azért csak 'lett volna', mert a kis norvég gyártmányú Jøtul kályha soha nem lett befűtve a tervek változásával.
Decemberben Ottawába repültem egy a CWS által központilag szervezett (természetesen kötöző madarakról szóló) 'Élettér terv' (Habitat Plan) megbeszélésre, amiről a későbbiekben még lesz szó.
Karácsony körül több családi és baráti ebéd meghívások és visszahívások közül legemlékezetesebb Farkas Brigitte és Pityu Szilveszteri 'szopós malac'-sült ebédje volt. *(2016 január 29, Vancouver, BC).*

IROGATÁSOK

NOSZTALGIA

J. Barabas: **Thoughts and events of our life** (Life story #12)

Promptly as usual on September 1st, Laszlo is reminding me, gently inviting me to contribute to the fall edition of the Kapocs. He is very appropriate and timely about it. Maybe I am busy, he suggests, cooking lecsó or some other Hungarian delicacies. Well, he is so right but with a variation. Lecsó is on the stove and is already smelling very enticing, but it is not I, but my daughters Julianna and Agnes were cooking it at our place this labour day long weekend. They came down from Edmonton, bringing with them several bags of the most aromatic and colourful Hungarian peppers. That unique and special flavour is very important matter to the enjoyment of this event for us Hungarians. The tradition of this 'lecsó' cooking event started with the girls, long time ago, perhaps 20-25 years ago back in Edson. It could have been even earlier as the girls were growing up in Smith, AB. Yes, I remember coming back from the Okanagan with a trunkful of Hungarian peppers and tomatoes with all the fruits we could put in there. We often shared the goods, and invited people to come and enjoy it with us. Lecso cooking was one of those times. Some time ago in Edson, late August or there about the girls gave us a surprise visit, driving into our driveway. After greetings and hugs, they were quite excited leading us to the back of their car, urging me to pick up on something as they were to open the trunk of their car. As they were lifting the lid of the trunk, the aroma really hit me.T hat is what they wanted me to experience. The smell of the Hungarian peppers!
The world should rightly know that some peppers are Hungarian too, and Hungarians are somewhat peppery. Here we are not talking about the little black peppers, but rather the vegetable we call 'zöld paprika'. The girls came to cook it. They inherited and acquired the taste of it, they have introduced it to their friends. I have seen some of their Canadian friends on Facebook, boasting about buying Hungarian peppers to cook 'lecsó' on the long weekend. The variety of the makings are probably as many as cooks, but all have the Hungarian peppers, tomatoes and onions. Some starts with smoked bacon to saute with the onions, others will flavor it with Hungarian sausage (kolbász). Everybody likes to promote their own, but all love to eat everybody else's too.
The family does not come to cook lecsó only, that is only some of the things on their program. The three of them can do a lot of work around our place that needs a little muscle. To clean up the front and backyard after the summer growing, and getting it ready for the next seasons require some help from the younger generations. Many wheelbarrows of drying up summer residue were taken out to the collection bin in the back lane. Small work it used to be for us, but now it would have taken a long time, maybe at one load a day. My tall 15-year old grandson, Patrick was easily reach high, climb the stepladder and to trim the apple tree, so we can pick apples from the ground next year. The apples that fell on the ground made at least two trips to the bin. Some of the soil was already turned over, spaded, ready for spring time. Many other chores were done that was easy for them, but would have been tiring for us to do. The laborious chore for somebody is to hang Christmas lights high up on the spruce and pine trees in the front yard. Those trees were planted a few years after we settled here. It is often a half a day of fun to decorate them now. We hope to see them coming to visit in the fall and winter and the lights will make it high up on the trees. Now, just as we write shopping lists, we to-do lists for Julianna, what we hope she might help us do at her visit, and write a different list for Agnes and Patrick.

The flipping Quad. The reminder came promptly on the 1st of September, but it still took me a long time to come up with an idea of a subject to write about. This time I went to my wife Doris if she had anything in her mind that we could share with others. Surprisingly, she was ready to remind me of a few interesting episodes of our field days around Edson and around the sawmill camp at Hangingstone Creek, near Fort McMurray. "Do you remember the time we turned over with the Quad?"- she asked. "Which time" - I asked, because I did roll over several times. Generally, we did not brag about those occasions. Again, she asked: "Remember? "- remembering is not the best traits of her nowadays - "We were with the Big Swede". That got me narrowed down to one occasion. A handsome, young and tall Swedish man was to take a contract with us to prepare logged-over sites for tree planting in the Edson area. The Swede had all kinds of machinery to use in logging. His machine was to dig holes in proper intervals ahead of our tree planters. This day we were to show him the areas to be prepared. On these light duty bush trips, Doris enjoyed the outing with me. We loaded our light quad, a Honda 200, and met with our man near the areas to be treated with his rig. He rode a heavy-duty quad, Doris and I doubled up on ours. Soon we found one of the cut blocks in question. While he was looking it over, I asked him to follow us to the next site on the near seismic line. We were sailing ahead on the trail by ourselves, not very fast really, taking a bit of a curve on gentle sidehills, talking, enjoying the ride. Suddenly, it felt like we are 'tipping over'. We spilled all right, but got back quickly on our Honda like nothing happened. Just then the tall Swede appeared on the trail and got up to us quickly. As we were driving to the next site, my wife said quietly that she did not think the man had seen us tipping. I agreed with her. We had a good time giggling over this incident many times ever since. We were young then, in our early sixties. Suppose it would be fun to ride one of those things here in the prairies at our age now. There are no hills here. Maybe we could tip over in a badger or a gopher hole.

Max, the rock rolling Cocker Spaniel. At a small gathering at one of our young friends from work we inherited Max. Max was a young male Cocker Spaniel. His owners from Edmonton brought him to Edson, hoping to find him a new home. Max was supposed to be a bad boy with children. Maybe the children were not nice to Max either. Since we had no children at home, he became our dog. He appeared to take up with us readily at home. I was frequently riding alone into the bush and Max became my standard companion. He liked riding in the back of the pickup truck, on the top of the tool box. Shortly after he was introduced to our large back yard, all fenced dog tight, so he was safe in there on his own, he surprised us when he found this five gallon empty bucket. Right away he started attentively playing with it. As the bucket was laying on it's side, he kept trying to stand it up. With his nose he was lifting, pushing on it. The bucket would roll and roll. Max would keep on rolling it right out on the big lawn. It sort of became a game. This was amazing to us, and we thought it was not only amusing but peculiarly funny too. Out there in the logging sites or along the bush roads he would run around like in search of something, until he found a half buried round rock that he would promptly dig out. As he freed the rock, he would put his nose behind it and immediately started rolling it. This was not as easy and simple task as the bucket in the backyard lawn, but it did not seem to stop him making a big fuss pushing rocks like that around in rough terrain. When we got back home, he would run straight back in the far corner of the yard and bark across the fence to let the neighbour dog know about his day or that he is home. He repeated that to at least two more neighbours. Then he would go and find his bucket, and the chase would start across the yard.

One time when we stopped at a logging operation, as I was talking to the contractor, who had a nice looking but not very big, black dog with him, Max dug out a rock from almost under our feet. As he excitedly was pushing the rock around, this other dog was just watching with a puzzled look. He did that for a while, when all of a sudden bit Max on the rump. It almost did not even phase Max. He just kept on going, pushing the rock around. As the contractor started scolding his own dog, I said to him: "Don't blame your dog for it, he just could not stand watching his kind doing such a foolish thing like that."

When we took Max to the kennel, the owner took a liking or exception to him. He put him out free on the yard by himself. Max would have a good time pushing large balls or whatever else he would find or they would throw at him to play with. He was well liked at the kennel, he entertained the people there too. In winter, more often he would be sitting with me in the cab. He still preferred riding in the back, so I made him an insulated box with a small entrance to go in and out as he pleased. The frozen snow was even better for him to push his bucket around in the backyard at home. Like our little dog now, Max was part of our life then.

Another Quad story. About how our Quad was climbing over me without a driver on it. This story happened near Fort McMurray on the Thick Wood Tower forest area to check on some young people doing regeneration survey on our planted areas. Since it was only a light duty trip on existing trails in a cut over area, I decided to let Doris ride along with me. Besides, she was always ready for a Quad ride. It was a fair day and the trail was relatively good. Some of these leftover trails we were quite familiar with from our previous activities in the area. In this low grassy stretch on the old roadway I stopped to show Doris a hidden log in the tall grass, that it stopped me abruptly, summersaulting over the steering horns on an earlier trip of that summer. I was lucky then, as usual, not getting hurt, only seeing a few stars. This day was going on well. Met and visited with some of the young surveyors. Their day was progressing well too. We were to head back to our pickup on the main road, when I decided to take a shortcut through a small muskeg. About midway, I hit a bit of a low spot with water in it. Did not think much of it. The whole thing was nothing more than 25-30 feet around, so I drove straight into it to keep progressing on the trail. Hpwever, we got bogged down right in the middlet. My fourwheel drive Quad was not moving ahead, just sat there spinning all fours. I stopped the engine to think it over. Asked Doris to walk out and sit down on a dry spot nearby. Tried to drive out alone, tried backing up and make a run at it - it would not budge either way. We were both wearing rubber boots, so the the mud was not doing us much harm. Not anticipating trouble for the day, I was not equipped well, had nothing, not a tow cable a rope of any sort. There was no winch on the Quad. I was eyeing a small black spruce in the muskeg to put under the wheels, but I didn't even have an axe. I tried pulling it out by myself, but it, would not even budge. Pushing seemed pushing against absolute dead weight. Only if I could turn the wheels, slowly but steadily. I thought it was safer not to ask Doris to do that and be knocked down into the mud and ran over - I had to do it alone. Started the engine, engaged the accelerator - the wheels turned freely. If somehow, I could fix that little handle at that speed, then my pulling may work. I did have my cruisers-west on me after all, and in that I had a First Aid Kit with some tape in it, that would do for the fixing. I gave it a try and it worked. However, I could not move my legs backwards fast enough, I slipped under the Quad, while the wheels kept moving. I hang onto the bars as the machine was slowly climbing over me, sliding me against the bank of the pond. There, as we were not moving anymore, I reached over with one hand to undo the tape on the accelerator, while still holding onto the bar with the other hand. As the engine slowed down and the wheels stopped turning I could push the Quad back a little and slide out from underneath to get up on dry ground. The Quad was still in the mud puddle, but now it was no problem to walk it out and drive it back to the pickup.

I did not allow my wife to do anything but watch. This way I did not have to worry about her too, getting hurt or under foot. I got under foot of the Quad myself alright and Doris still giggle about it today.

The curious badger. We loved to drive long distances. Because this is a big country, and our family was well scattered in it, we had to take long drives. We had family in Vancouver BC, Edmonton, Fort McMurray and Medicine Hat, AB. Redcliff, near Medicine Hat is our retirement home now from where there are endless ways to pick a different route to places. On one of our return trip from Edmonton we took Highway 21 South, then at Stetler, Highway 56 to Drumheller. Now, Drumheller is an interesting place, it should really be on everyone's 'bucket list'. We had travelled that way before, but this time we were looking for a new way home. So we choose to head East, down in the Red Deer River valley. We knew, that there was a Highway 36 East of there, that we travelled often in the past. It was a good road to aim for. By doing just that we found ourselves on Highway 10 going East. Soon it was climbing out of the valley and ilt looked like the fun part of the drive was getting to be over. We were back on the Prairie. Put the car in cruise control and started relaxing. Slight breeze out there, the grass was waving along the road as we drove homeward. Then Doris perks up: "What's that? What is That?". Alarmed, I stiffened up, not knowing which way to look. Then, fixed in with her glare of the waving grass, there was something running along with us, bobbing up and down. Quickly slowed down, pulled over and camera in hand, I stepped and moved to the right side to see the 'thing' better, which also stopped and stood up on its hind legs. "It was a badger!" - I yelled over to Doris, who rolled up the window quickly as I moved back to put the car between the badger and me. Now soon the animal turned and headed into the prairie. "OK then", I thought, coming over to his side again, watching him gaining some distance. I liked that much better. He did not really ran away, getting up on his hind legs, looking back at our way. All this time I was trying to take a picture, but he never stopped moving. I was getting braver, sort of following him, moving away from the safety of the car. Then the badger turned around and made some threatening noises as he came directly at me. I took a few fast steps to my side of the car and tryied opening the door, but Doris had it locked. Was I ever in a hurry to get into that car!. I knocked on the window and my dear wife was having trouble unlocking it. Finally, I was inside the car, and now our little furry animal with big teeth and strong jaws stopped - lost interest in us. He turned around and headed into the tall grass away from us. We were watching it disappear in the distance. All this time I never even got one picture of it. *(Sept.16. 2019, Redcliff, AB)*

Apt Kamill: **Édesapám**

Édesapám, Apt Ödön, 1901. január 30-án született Adonyban. Aztán Székesfehérvárra kerültek, így apám ott érettségizett a Reál Gimnáziumban. Mérnök akart lenni, de az állatok, növények is nagyon érdekelték, hát magánúton latint is tanult. Színes, élményekben gazdag életét bölcs humorral és meggyőződéssel élvezte kilencven évig. Akkor elszívta utolsó reggeli utáni pipáját, s jól végezvén dolgát, délután csendesen elaludt.

Saját magáról, a családjáról nemigen mesélt, így csak itt-ott elejtett képekből állt össze, amit tudok a fiatalkoráról. Apja is, nagyapja is jól beszélt angolul, úgy tudom, mind a kettő Angliában végezte iskoláinak egy részét. Nagynéném is Angliában tanult. Volt valamelyes birtokuk, amit elvitt a hadikölcsön. Mire elült a por a világháború meg Trianon után, bizony nem sok maradt a három fiúgyerek taníttatására. Apám nem foglalkozott ezekkel a dolgokkal. Azt mondta, nem az számít, hogy ki honnan jött, hanem hogy ki hogy állja meg a helyét.

Diák korában futballozott. Azt mondta, jobbszélső volt valamelyik városi csapatban. Nehéz elképzelnem, mint futballistát. Soha életemben nem láttam futni egyetlen lépést sem. Sőt, ha meggondolom, sietni sem láttam soha.

A nyári vakációkat nagyanyja családi birtokán töltötte Környe mellett, Erdőtagyoson. Itt bóklászott, bogarászott Pupák nevű házőrző kuvasz barátjával. Nagybátyja, Posztoczky Károly amatőr csillagász volt. Volt egy kis csillagvizsgáló-torony a birtokon, amiben még én is jártam 1949-ben. Apámat minden érdekelte, hát nem csoda, hogy szívesen járt „Tagyosra". Izgalmas idők voltak ezek, amikor a világon minden csillagász méricskélt és azon vitatkozott, hogy van- e galaxis a heliocentrikus Tejúton kívül, vagy csak különböző ködfoltokból áll az egész. Így a tarokk mesterség tökéletesítése mellett a csillagászatba is belekóstolt nyaranta.

A bogárgyűjtés nála gyerekkorból eredő, életre szóló szenvedély volt. Harminc éves korára összehozta a világ akkoriban egyik legjobb bupresztida gyűjteményét. A British Museum és egy borneói szerzetes volt a két fő cserepartnere. Sok új fajt gyűjtött, és írt le. Egy sincs róla vagy egy családtagról elnevezve. Azt hiszem, tőle ragadt rám az a meggyőződés, hogy a „karrier", az egyéni pályafutás iránya és mértéke csak ritkán áll egyenes arányban az egyén emberi vagy erkölcsi értékével. A gyűjtemény 1955-ben átkerült a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonába, amikor a bátyám Rákosi börtönében ült és pénz kellett ügyvédre.

A háború végén önkéntesként beállt a Vörös Hadseregbe, amikor a csehek bevonultak Felvidékre. Mesélte, előfordult, hogy szekérlőcsbe vagy saroglyába kapaszkodtak és alva meneteltek. A gulyáságyúkban csak szárított sárgarépát főztek. Más nem volt. Soha többet életében nem volt hajlandó sárgarépa-főzeléket enni. Azt tartotta, hogy aki megcukrozza a túrós csuszát, megeszi a sárgarépa-főzeléket, vagy magázza a cigányprímást, attól az embertől óvakodni kell.

A főiskolát már Sopronban kezdte a népszavazások idején. Mint balek vett részt a népszavazással járó cécóban. Innen kapta egyik keresztnevét. Úgy hívták, hogy „Keretes Bulek", alias „Hadubrand". A mi időnkben a főiskolán még mindenki ismerte, legalább látásból, a félszemű Kresadló Jóska bácsit, aki valami adminisztrációs funkciót teljesített a dékáni hivatalban. Hát apám ott volt, amikor a Jóska bácsi szemét kiverték.

Sok volt az osztrák agitátor Sopronban, akik titkos gyűléseket tartottak szimpatizáns poncichter házakban. Egy ilyen gyűlés feloszlatásával voltak megbízva hárman, egy Pelikán nevű pesti detektív, Kresadló József és apám. Megbízható, első kézből való információim alapján a gyűlés megzavarását a jelenlevők nem fogadták egyöntetű szívélyességgel. Tettlegességre került sor. Elég rendes verekedés fejlődött ki. Azt hiszem erősítés is érkezett. Egy lelkes honpolgár felköltözött egy szekrény tetejére, ahonnan teli dunsztosüvegeket eregetett a tömegbe. A szekrény mellett, az ágy fölött egy nagy beüvegezett Mária kép lógott a falon. Ezt a képet apám leemelte és a honpolgár fejébe húzta, aki valami csoda folytán meg nem sérült, de moccanni se mert, úgy megcsendesedett, ahogy a hegyes üveglándzsákkal a nyaka körül kinézett a Mária-képből. Nem sokkal azután, kendőbe kötött mérlegsúllyal valaki kiverte Kresadló egyik szemét. Erre Pelikán elővette a pisztolyát és a levegőbe lőtt, amitől kitisztult a helyiség.

Kemény, nehéz, vidám, gyönyörű évek lehettek azok ott a főiskolán. Éhes évek. Valamelyik vagány parancsnok révén néhányan részidőben katonáskodtak. Időnkint éjszakai őrséget álltak a 48-as laktanyában és ezért vacsorát és reggelit kaptak. Később Édesapám Buzsákon a Zichy grófnőnél volt részidőben erdész. Innen járt fel a főiskolára előadásokra, meg vizsgázni. Ezért volt 1920-tól 1927-ig a főiskolán. Onnan is jött néhány történet, néprajzi adat.

Amikor egy-egy iskolai turnus után visszament a birtokra, a kocsisgazda részletesen tudósította a héten történtekről, mint például: „a krumplit elvermeltük, az iregi határon befejeztük a szántást, levágtunk egy ürüt a konyhára, a méltóságos Grófnénak szedettem három kiló seggvakarót". Somogyban így hívják a hecsedlit, s nem is ok nélkül.

Egyszer Karácsonykor az uradalmi legénylakásban darvadoztak, iszogattak a gazdatiszttel, a kántortanítóval, meg mit tudom én kivel,

amikor már jóval vacsora után leüzent a grófnő, hogy a mérnökurakat elvárja a kápolnába éjféli misére. Na, a mérnökurak meg is jelentek, s felültek a kórusra. A kántor szeretett improvizálni az orgonán, bevezető futamokat játszott. Apám valami ismerős melódiát vélt hallani és elbődült, hogy „szeretnék május éjszakáján letépni minden orgonát". Csak annyi lett belőle, hogy azután a mérnökurakat nem hívták éjféli misére. Hál' istennek, az arisztokráciában is volt humor, meg emberség.
A főiskolán is voltak vidám napok. Nagy volt a versengés a mérnökhallgatók és a fiatal katonatisztek között. Nagyobb bálok után a két tábor az akkor még meglévő Erzsébet kerti sörözőben szokott „hígítani", ami néha késő délelőttig is eltartott. A bál folyamán fellépett vélt vagy valós nézeteltéréseket is itt szokták kiegyenlíteni. Egy alkalommal valamelyik zöldfülű tiszt kardot rántott. Ez persze díszkard volt, nem acél, amit egy öregebb, frontot, hadifogságot megjárt hallgató elkapott, meggörbítette a térdén és úgy adta vissza a csodálkozó fiatalembernek. A meggörbített kard persze nem ment vissza a tokjába, és az egész város egy hétig nevette, ahogy a szegény gyerek kivont karddal kullogott haza, végig a Kossuth Lajos utcán, a délelőtti misére menő lányos családok között.
Sok-sok adoma, anekdota lenne híres karakterekről, tanárokról, vizsgákról, esetekről. Ki tudná mindet összeszedni? Lassan, szépen elvesznek, s lesz új nevetnivaló, csak más zamattal. Mint az ötven éve még leírhatatlan eset, amikor az egyik Törökországból jött vendéghallgató segédkezett Sébor professzor úr feleségének. A török kollégák természetesen a kamarásaiktól tanultak magyarul, néha talán kissé túl kollokviális stílusban. Barátunk zsúrra volt hivatalos Séborékhoz, ahol valami hiba lett a gramofonnal. Tűt cseréltek, ezt csinálták, azt csinálták, mindenki segített, nem ment a gramofon. Egyszer csak megszólal a török, hogy „szárni bele Méltóságos Ásszonyom, áthozom áz enyémet".
Apám vidám fiú volt, de jó tanuló. Növénykórtan volt az egyik erőssége, ezt a szigorlatát hagyta utoljára. Buzsákról jött, s szigorlat előtt a botanikus kertben sétálgatott, ott találkozott Fehér Dániel professzorral, akinél a szigorlat volt. Köszöntek és a professzor megállt. Kérdezte, hogy: „Na, mi járatban van itt, Tisztelt Úr?" Apám mondta, hogy szigorlatozni jött. „ Nocsak! És bukott már énnálam a Tisztelt Úr?" Apám mondta, hogy még nem. „Na, majd meglátjuk!"- mondta a Dani.
A szigorlaton feladott egy akkoriban aktív tudományos vita tárgyát képező kérdést. Apám jól ismerte a témát. Elmondta, amit az előadáson tanult, és utána mondta, hogy XY svéd tanár szerint pedig ez és ez a helyzet. „Igen?"- mondta Dani. „Jegyezze meg Tisztelt Úr, hogy itt Fehér Dániel a professzor, senki más!" Megbuktatta. A következő két évben vagy fél tucatszor próbálkozott apám, mindig megbuktatta. Egy alkalommal Fehér professzor épp Svédországban volt tanulmányúton és Bokor Rezső szigorlatoztatott. Így lett apámból erdőmérnök. Különben később jól megvoltak egymással. Apám szerint Daninak kiváló esze és nagyon jó humora volt. Apám néha szinte félt tőle, ha Pesten, az állomáson találkoztak, mert Dani Sopronig ontotta a jobbnál jobb vicceket, úgy hogy már nem lehett bírni nevetéssel.
Apám aztán a Herceg Esterházy Hitbizományhoz került Gyulajra erdőgondnokként. Még Kelle Artúr professzor nyugdíjba menetele előtt hívták Sopronba, hogy vegye át a rovartan tanszéket. Megköszönte, és azt mondta, hogy ő erdőmérnök akar lenni, nem tanár.
Boldog volt Gyulajon. A család és az erdő volt a mindene, hát mindene megvolt. Jó puskás volt. Sokat kellett, és szeretett is vadászni, de a trófeák sose érdekelték. Az óbiródi kanászréten levő illetmény legelőjén elrekesztette a patakot, s betelepítette hallal. Hitt a Koránban, ami szerint Allah a horgászattal töltött időt nem számítja bele az életre kijelölt időbe, hát horgászgatott. Garasházától nem messze, egy déli kitettségen feketedióval kísérletezett, ami úgy néz ki, hogy jól bevált. Ezeknek a gyulaji éveknek a végéről olvashatunk a Vice Ernő kollégánk „Gyökerek és lombok"-ban megjelent írásában. Igen, boldog volt Gyulajon. Az emberei szerették, s ő viszont. Innen szeretett volna nyugdíjba menni, de nem úgy lett.
A rendszerváltás után Gyulajról Szekszárdra helyezték, a dunai ártérbe erdőgondnoknak. Ott vadásztatta József főherceg, Mádi-Kovács professzor, meg Tomcsányi kegyelmes úr helyett Rákosi Mátyást, meg Tildy Zoltánt. Itt találkozott újra gyerekkori iskola- és vadásztársával, Széchenyi Zsigmonddal. Zsiga bácsi a Fiatal Tildy Zoltán vadászvezetője volt akkoriban, s többször meglátogatott bennünket. Aranyos jó humorú ember volt.
Itt volt, amikor a gondnokság Borrév nevű motorcsónakján kivitték a fiatal Tildyt a Dunára, jeges récére vadászni. Tildy megszárnyazott egy récét, azután jártak körbe vagy húsz percig. Valahányszor lövéshez jutott, a réce egy tizedmásodperccel a lövés előtt lebukott. Tildy már kezdett dühbe gurulni, s mondta, hogy „Már tizenhat patront ellőttem erre a büdös dögre, ide meg oda. " Zsiga bácsi a szokott csendes modorában megjegyezte, hogy „Hát, kemény állat a réce.".
Apám nem lett párttag és az ÁVÓ piszkálni kezdte, hogy adjon információt a környezetéről, kollégáiról. Szerencsére Pesten, az állomáson találkozott Bokor Rudi bácsival, és elpanaszolta neki, hogy nem hagyják békén. Rudi bácsi azt mondta, hogy éppen rovartanosra van szükségük az ERTI-ben, jöjjön át hozzájuk. Így került Sopronba 1951 tavaszán.
A Rákosi-kor legsötétebbjét éltük, de Sopronban nem látszott olyan keménynek a sztálinizmus, mint Szekszárdon volt. Édesapámnak meggyőződése volt, hogy „az erdővel nem lehet bűvészmutatványokat produkálni". Tisztában volt a negyedik dimenzió fontosságával a természeti folyamatok egyenletében, de lelkiismeretes ember lévén teljes odaadással végezte a permetezési kísérleteket, vizsgálatokat. Későbbi életében, amikor valaki megjegyezte, hogy milyen jól bírja az éveket, azt mondta, hogy az ő szervezete úgy át van itatva HCH-val és DDT-vel, hogy neki semmi sem árt. Én azt hiszem, hogy a jó szekszádi bor is közrejátszott valamelyest.
Öt évet töltött az ERTI-ben. Letette a kandidátusi vizsgát. Amikor az Akadémiáról kérdezősködtek a tudományos munkásságáról, Igmándy Zoltán többek közt azt mondta, hogy ha többet akarnak tudni, kérdezzék meg a British Múzeumot. Rábanickre járt horgászni, Partos Tóni, aliasz Pipó és Witt Lajos bácsi voltak a tarokkpartnerei, az én balekbálomat délelőtt tíz körül együtt fejeztük be a Neher tanszéken. Aztán megjött a forradalom. Tudjuk, hogy mi történt. Apám nem akart otthonról eljönni, de úgy adódott, hogy el kellett jöjjön.
Ausztriában herceg Esterházy Pál töretlen nyugdíjjogosultsággal, mint rangidős alkalmazottat vette vissza, és Lakompachba nevezte ki erdőmesternek. Otthontól néhány tíz kilométernyire, végleges nyugdíjas állás, biztos európai jövő. Itt kérte meg a főiskola, hogy jöjjön ki Kanadába rovartant és erdővédelmet tanítani. Kijött. A lakompach-i állást Perlaki Feri bátyám vette át.
Józan eszű ember lévén alapos gyakorlati tudással, jó tanár lett. Amikor 1961-ben megszűnt a vancouveri Sopron fakultás, állás nélkül maradt. Egy hamis ígéret alapján lekerült Dél-Amerikába. Majd egy évig kosztért és lakásért vigyáztak Anyámmal Európába hazalátogató gazdagok - főleg németek - lakására. Közben megtanult spanyolul, és bekerült az Integral nevű mérnöki vállalat tervezőosztályára. Egy évet tanított spanyolul erdővédelmet Kelet-Venezuelában, a jusepini egyetemen, utána visszament az Integralhoz utat tervezni.
Régi gyerekkori álma teljesült azzal, hogy az Orinoco deltájában bogarat gyűjtött. Az élet csúnya tréfája volt, hogy Kolumbiába visszajövet, a cucutai repülőtéren ellopták egyik bőröndjüket. A bőröndben nem volt más, mint a kereszt, amivel annak idején megesküdtek, meg az Orinoco-deltabeli bogárgyűjtemény. A tolvajnak semmi haszna nem volt. A veszteség pótolhatatlan.
Nyugdíja nem volt. Elmúlt 66 éves, amikor Adamovich Cinke felvette a tanszékére műszerkarbantartó, szertáros és általános fogdmeg címen. Így került vissza Vancouverbe.
A matematika mindig érdekelte, hát szabadidejében kidolgozott egy leegyszerűsített módszert a hátra-metszésre. Ez akkoriban történt, amikor az új műszerekkel a merevnek hitt földkéreg szinte erratikus mozgásait centiméter pontossággal lehetett mérni egyik hegycsúcs-

tól a másikig.
Hetvenkét éves korában végleg „nyugdíjba" ment. Átköltözött Viktóriába, ahol a kanadai öregségi segélyből még tizennyolc év horgászgatás, vadászgatás, gyümölcsfaoltás, és pipázgatás után, 1990. november 30-án estefelé szépen elaludt. Hamvait Édesanyámével együtt a gyulaji erdőben, tán száz méterre a Pári út végétől szórtuk szét a tölgyesben. Végre Otthon van! *(2019 junius 26, Victoria, BC)*

V É L E M É N Y

Pápai Gábor: **A Kapocs**

Hogy kinek jutott eszébe, hogy Kapocs legyen a kanadai mieink periodikájának a címe, nem tudom. Most, hogy olvasgatom a régen megjelent számokat, arra gondoltam, megérdemelné a lap és az erdészettörténelem, hogy a kezdeményezés körülményeivel, sikereinek történetével megismerkedjünk. (Igaz, az is lehetséges, hogy a történet a legelső számok valamelyikében már megjelent.)
Hatvannégyben kerültem Sopronba. Nem volt véletlen, hogy keveset hallottunk arról, hogy mi van veletek, hiszen még közel voltunk ötvenhathoz. Így évfolyamok maradtak ez ügyben tájékozatlanok. Mint ahogy Trianonról sem nagyon beszélhettünk.
A Kapocs meglehetősen találó cím. Két pólust összekötő hírvivő. És talán több is. Összeköt akkor is, ha több ezer kilométer között kell hidat verni. Erős hidat.
Még aktív koromban kaptam meg az első példányt. Nem a legelsőt, de nekem az elsőt. Azután sorban a többit. Misztikusak voltatok nekünk, itthoniaknak.
Amikor megtudtam, hogy Rétfalvi László lényegében egyedül szerkeszti a lapot, valamennyi kalapomat megemeltem. Mert hiszen a Kapocs nem szakmai lap. Inkább az ötvenhatosok családi lapja, ami leszűkíti a szerző/szerkesztő tollának mozgásterét. Igaz, volt még egy pár jó tollú szerzőtárs (hogy sokuk közül azokat említsem, akik most hirtelen eszembe jutnak), mint Apt Kamill, Grátzer Miklós, Háhn Fülöp és a rímfaragó Király Ilona. Gondolom, írásaik segítették az egyes lapzártákat. Nem az én tisztem elismeréssel szólni Rétfalvi Laci bátyám munkájáról, de megteszem, mert tudom, hogy milyen az, félig üres lappal a határidő sürgetésével dolgozni.
Örömteli kíváncsisággal olvastam a számomra ismeretlen vagy alig ismert kollégák visszaemlékezéseit, sorsuk alakulását. Különösen az után, hogy volt szerencsém a helyszínen is megismerni a kezdeteket, az egyetemeteket és az erdőket, ahol többségetek munkálkodott.
A magyar erdésztörténet izgalmas és tanulságos kanadai fél évszázadából szinte mindent megtudhatunk újságotokból. Mert aki végiglapozza a megjelent oldalakat, rádöbbenhet, hogy a „kanadai erdészek" élte sem volt fenékig tejfel. Meg kellett küzdeni oklevélért, lakásért, állásért, olykor többszörösen.
Sikerrel küzdöttetek.
Szaporodnak a számpárok a lap hátsó borítóján a Soproni Alumni névsora mellett. Minden egyes új évszámot olvasva tudjuk, hogy elment egy-egy tanulságos erdész élettörténet főszereplője. Most sajnálom igazán, hogy nem faggattam többeteket interjúim során.
A Kapocs elévülhetetlen érdemét majd a történelem is igazolja.
Most már csak reménykedhetünk, hogy lesz még egy Vargha Domokos, aki a megjelent lapokból, majd egy kötetben összeszerkeszti a kanadai erdészek regénybe illő történetét.
„Akik elmentek, de el nem szakadtak, Kanadában is magyarok maradtak." *(PG ny. főszerkesztő, Erdészeti Lapok (2019 június, Budapest, H)*

□

Hagy adjak hozzá egy kis 'történelmi' megjegyzést. Még a 60-as évek legelején, mikor Roller elhagyta Vancouvert összehívott egy kis értekezletet, ami Takács Jóska és Tarnócai Karcsi lakásában zajlott le. Én már Victoriában voltam, de egy síbalesetben három helyen eltörött a lábam és Vancouverben kezeltek, így tudtam részt-venni. Roller elmondta hol vannak elhelyezve az egyetemünk okmányai, mire ad felhatalmazást Tarnócai Karcsinak, mint általa megnevezett 'összekötőnek', javasolta egy tájékoztató 'családi levél' időnkénti megjelenését, amit 'kapocs'-nak nevezett és még angolul is hozzátette a 'link' szót. Egyébbként a 'Családi Levél' elnevezés az 1945-ben eltávozott soproni erdőmérnökök időnként megjelenő kiadványának volt a neve (erről már írtam az Erdészeti Lapokban tíz évvel ezelőtt).
Ezen búcsú összejövetelnek erősen 'utolsó vacsora' jellege volt. Elkészült egy 'jegyzőkönyv', ami összefoglalta közös gondolatainkat öt aláírással (Roller, Baraksó, Tarnócai, Takács és Grátzer). A 'Kapocs' rövidesen elindult Horváth Otto és Takács Jóska munkájával először, mint egy levelező tudósító sokszorosított közös levél és Rétfalvi László alatt kibontakozott, mint egy teljes, formális időszakos folyóirat. *(Grátzer Miklós, 2019 jónius 19, Bellingham, WA)*

Markó Imre: **Hogy került a (kanadai) csizma az asztalra?**

Bár a Sopron Divizió legtöbb tagja belenyugodott abba a magyarázatba, hogy Kanada jószívűségének köszönheti szerencséjét, néhányunknak forog az elképzelése bővebb magyarázat után.
Minden valamire való gimista otthon az ötvenes évek elején búja a Rejtő (Reisz) Jenő által 'fordított' P. Howard-nak tulajdonított ponyva regényeket. 'A Láthatatlan Légióban' arról mesélt, hogyan szervezett magának egy dúsgazdag különc angol nemes egy hadsereget francia gyarmatokon, mivel a Köztársaság megtagadta tőle francia haderők bevetését angol olajkutatás támogatására. Mindenki elkönyvelte, hogy bár igen szórakoztató a regény, ilyen történet csak a képzeletben fordul elő.
Aki tud a Sopron Divizióról, annak más véleménye is lehet. Ugyanis Porpáczy Lehel évfolyamtársam talált egy táblázatot, amely szerint British Columbia Egyetemén (UBC) az erdészeti diplomások száma az 50-es évek elejére felére csökkent mint ami volt a 40-es évek végén (UBC Forester, 1971 and its Alumni directory list the graduates by years: '47:18; '48:20; 49:62; '50:95; '51:85; '52:41; '53:29; '54:19; '55: 25; '56: 24).
Miután Kanada megtudta, hogy a Soproni Erdőmérnöki Főiskola hallgatóinak és oktatóinak többsége Ausztriába menekült a forradalommal kapcsolatos tevékenységeik okán, akkor a kanadai kormány és a British Columbia Egyetem képviselői, valamint erdészeti szakemberek meghívták az egész iskolát letelepedni Kanada British Columbia tartományába. Ezen tartomány majdnem 1 milló km² területű és a terület 60%-a erdő. Legalábbis ezek voltak az adatok, 60-65 évvel ezelőtt. Azóta a terület valószínűleg alig változott, de az erdőkkel takart terület mennyisége és minősége csökkent. A tartomány egyetemének erdészti fakultása évente 20-30 szakembert képzett ki akkoriban. Míg Magyarország 4 ezer valamennyi km²-nyi erdeire évente 60-100 erdőmérnököt szabadított rá a főiskola. Mivel született kanadaiak az erdei munkakörülményeket minden valószínűség szerint nagyon kellemetlennek tartották, így kevesen voltak hajlandóak ilyen pályát választani. A kanadai szakértők látták, hogy több képzett erdészre van szüksége az erdészeti iparnak. Azonkívül, azokban az időkben az erdész szakembereket főleg erdőirtásra idomította a UBC oktatási rendszere.
1956 őszén érkezett a hír hogy az Erdőmérnöki Főiskola többsége elmenekült Sopronból és új hazát keres, ahol folytathatják szakmájuk tanulmányait. Kanada megnyerte a lottót: egy kész iskola! Gyorsan össze is állítottak, a Kormány és a UBC képviselôi valamint

erdészeti szakemberek egy utazási és egy üzemeltető tervet arra az időszakra, amíg minden diák befejezi tamulmányait négy - öt év alatt. A soproni főiskolát a UBC erdészeti karához csatolta a UBC, mint 'Sopron Division of the Faculty of Forestry'. Éppen úgy mint a Láthatatlan Légió zsoldosai. A diákok és tanáraik kaptak 'zsoldot' egy évre, 141 diák megszerezte a kanadai diplomát és visszatért 'civil' életébe, öt év után állampolgári jogokkal rendelkezve. Úgy mint a 'láthatlan légiósok'. Az Alma Máterük politikai okok miatt ezen időközben Sopronban mindent elkövetett, hogy létezésüket kétségbe vonja a köztudat, nem hogy még Kanadában diplomát kaptak - vagy ha mégis kaptak (egy páran), azt a világon sehol nem ismerte el senki. Igen? Miután az 'el nem ismert' diploma alapján kb 20-an doktorátust is szereztek kanadai és amerikai egyetemeken, a mostoha Alma Mater haza csábított több 'nem létező-láthatatlan' doktorátusos öreg diákot, hogy tanítsanak olyan tárgyakat, amikről otthon gyenge minőségű és mennyiségû tananyag állt rendelkezésre.
A sok oldalú kanadai oktatásnak az lett az eredménye, hogy a Sopron Division diplomásai sok féle állásra minősültek. Egy elvégezte az orvosi egyetemet, többen fatechnológiát tanultak vagy tanítottak. Egy pedig farostok tanulmányozásával WC papír finomításával kisérletezett. Micsoda fejlődés az arab balkezes, a kukorica csutka és durva újság papír használatához képest. Köztudat, hogy miután a Soproni Erdőmérnöki Főiskola elmenekült 1956-ban és Kanada meghívott minden diákot, tanárt, 'zack-und-pack'. A 'hivatalos' történet szerint ez a meghívás és támogatás az emberi jóindulat és jótékonyság egyik legszebb példáját mutatta. Hogy ebben mennyi szerepet játszott az emberi jótékonyság és mennyit az üzleti érdek, azt mindenki a saját elképzelése szerint latolgassa. *(Eugene, OR, Feb 7, 2019)*

Komlóssy József: **Silvó bácsi a szlovén tengerész**

Amikor Újvidék központjában leállítottam az akkoriban még csodaszámba menő Volvómat, ott még nagyon gyér volt a gépkocsiforgalom. A kocsiból kiszállva rögvest a téren álló szobrot vettem szemügyre, amikor egy magas, szikár ősz férfi szólított meg németül. Készségesen magyarázni kezdte, hogya szobor Pasicot, az első délszláv állam megteremtőjét ábrázolja. Akkoriban igencsak járatlan voltam a Balkán történelmében, nagy érdeklődéssel hallgattam a férfit. aki úgy beszélt nekem az I. világháborút követően megalakult délszláv államról, mintha valódi svájci lennék. Láthatóan nagy örömet jelentett neki nemcsak az, hogy idcgenvezetőként adhatja elő magát, hanem az is, hogy ki tudja mióta, ismét németül beszélhetett. Mondatai egyre gördülékenyebbé váltak, egyre inkább bécsi szóhasználattal és kifejezésekkel élt. Hirtelen maga is észrevette ezt, szinte kérő tekintettel kérdezte. hogy értem-e a szavait. Igenlő válaszomra láthatóan fellélegzett. Koradélutáni nap tűzött, szomjúságunk percről percre egyre kínzóbb Ictt. A gordiuszi csomót azzal vágtam el, hogy meghívtam egy habzó sörre. Erre aztán szaporán megindult, s végül egy előző évszázadban kedvelt vendéglő vadszőlővel befutott teraszán foglaltunk hclyet. Ö otthonosan érezte magát, rendelt is: egy-egy korsó sör, jó délszláv szokás szerint hozzá egy sligovicát is. Ó azok a régi szép idők, amikor poharazások után még vidám hangulatban ülhetett be az emher a kormányhoz!
Már a második páros pohárnál jártunk, amikor megkérdeztem tőle, hogy honnan is van az ő bécsi németje. Ekkor felragyogott szúrós. szürkc szeme. "Honnan, honnan? Én a császári és királyi díszszázadban szolgáltam! Az volt ám az igazi élet, azok voltak ifjúságom Icgszebb és legboldogabb évei!" Az emlékek újraélése, az ital vagy talán egyszerűen az, hogy egy megértő léleknek kiönthette a szívét valósággal megfiatalították. A kormányfők és uralkodók látogatásai alkalmával pontos forgatókönyv szerint megrendezett pará-dék leírása ifjúságának újbóli megélését nyújtotta számára. Szinte ittam a szavait. Két korsó sör között azért feltettcm neki mégis a kérdést: milyen volt az ő szemszögéből nézve a Monarchia. Kérdésemre váratlanul megkeményedett tekintete. "A Monarchia olyan volt. mint egy agyaglábakon álló intelligens ember. Az agyaglábak a szlávok voltak. Ezek miatt a lábak miatt omlott össze a Monar-chia." Nem rossz hasonlat - gondoltam magamban. Ő vajon hol olvashatta ezt a meghatározást? Aztán elmondta még azt is, hogy a Monarchiában az osztrákok és a magyarok uralkodtak, s az a szlávok börtöne volt. Már a nyelvemen volt. hogy odavessem neki Palacki (aki mcllesleg cseh volt) történelmi kijelentését: "Ha a Monarchia nem létezett volna, akkor ki kellett volna találni". De szerencsére a megjegyzés nem csúszott ki a szá-mon, így megőrizhettem továbbra is svájci álarcomat. Megkérdeztem viszont, hogy az egész háborút a dísz-században szolgálta-e végig. Mire legnagyobb meglepetésemre azt válaszolta, hogy nem: a haditengerészetnél szolgált. A kisördög nem hagyott nyugton, to-vább érdeklődtem: "Az osztrák -magyar haditengerészet milyen volt?" Kérdésemet hallva és hangsúlyát érzékelve ismét tűzbe jött. "Minket a nagy háborúban soha, senki nem vert meg. Legnagyobb győzelmünket Otrantónál arattuk, amikor az angol, francia és olasz hajókból álló ellenfél flottáját meghátrálásra kényszerítettük." "Melyik hajón szolgált?" - kérdeztem. "A zászlóshajón, a Novarán" -válaszolta határozottan és keményen. Erre egy pillanatra bennem is megállt a szó, majd, mint aki nem jól hallotta, visszakérdeztem, hogy tényleg a Novarán szolgált - "Igen, igen, a Novarán! A magyar Horthy Miklós nemcsak a hajó kapitánya volt, hanem az egész egység parancsnoka is". Kértem mondja el, hogyan emlékszik vissza az 1917 május 15.-én lezajlott nagy tengeri csatára. Az köztu-dott kezdte Silvió bácsi, hogy az ellenfelek - a hajók beazonosítása után - pontosan tisztában voltak az ellenséges csatahajó technikai ada-taival, beleértve tűzerejét is. Nagy távolságból az ellenfél cirkálójának vagy rombolójának a beazonosításához a hajó hosszának és az árbócok magasságának ismeretére volt szükség. Horthy tisztában volt azzal. hogy csatahajóinak tűzereje clmarad a vele szemben felvonuló ellenfelétől, emiatt levágatott hajójuk árbócaiból. Azért, hogy a cirkálóit rombolókként azonositsa be az ellenfél. Majd pedig mestcrséges ködöt fejlesztctt. Ezzel nehezítette meg az ellenség számára hajóinak pontos beazonosítását. Így volt lehetősége arra. hogy időt nyerjen. Közelebb juthasson az ellenséghez és ő kezdje el a tűzpárbajt. Az olasz-angol-francia egységgel szemben folytatott csatában Horthy maga is súlyosan megsebesült. Öt repesz fúródott a lábába, majd elájult. Azonban mihelyt magához tért, egy fedélzetre tett hordágyon fekve ismét átvette Stanislaw Witkowski-tól, a kiváló első tisztjétől a flotta irányítását. Az ütközet során - a pozsonyi születésű - Szuborits Robert korvetkapitany elesett. De a Monarchia hajói közül egy sem veszett el. Az ellenfelek elsülyesztett hajóinak életben maradt legénységét Horthy a hajóira vette. Ezt az akkor már egyre ritkább lovagias cselekedetét kiváltként az angolok igen nagyra értékelték.
A csata lefolyását mesélve az idős ember arca kigyúlt, lelkesen számolt be a győzelmünkről. Igaza volt, hiszen a győzlelem az övé is volt, méltán lehetett rá büszke, mint a kötelességét teljesítő hajógépész, csak úgy mint a lövegkezelő vagy maga a kapitány. Ekkor örültem csak igazán annak. hogy vcndégem előtt nem fedtem fel valós magyar voltomat. Utána tudakolóztam még arról is, hogy milyen tengerésznek tartotta Horthy Miklóst. Elmondta, hogy Horthy kemény, a legkisebb szabálytalanságot nem tűrő, kiváló parancsnok volt. Olyan, aki nemcsak a tenger szerelmese volt, hanem egyedülálló lelkiismerettel és szaktudással látta el a legnehezebb parancsnoki feladatokat is. Személyes bátorsága pedig mindannyiuknak példát adott. A Monarchia területéről szinte mindenhonnan származtak emberek. A hajó legénysége és tiszti kara körében, arányaiban a délszlávok voltak a legtöbben. Időközbcn elfogyasztottuk vacsoránkat is, én pedig végül megkockáztattam még egy kérdést: "Ugye most boldogok és megelégedettek, hogy a Monarchia megszűntével és a II. világháború

végeztével másodszor is megvalósult a délszlávok álma: Jugoszlávia". "Mi-csoda? Hogyan lehetnénk mi elégedettek? Hogyan lehetnénk mi boldogok? A Monarchiában százszor jobb volt. Akkor szabad emberek voltunk, most a szerbek rabszolgái vagyunk". Mindezt olyan hangerővel üvöltötte, hogy az utca túloldalán is hallani lehetett. Én ijedtcn néztem körül. hogy mikor visznek el mindkettőnket a rendőrök. Azok szerencsére nem jöttek, én pedig hálát adtam a sorsnak azért, hogy Silvo bácsi, a szlovén tengerész társaságában ismét meggyőződtem a magyar közmondás igazságáról: "a részeg ember, no meg a gyermek igazat mond". Őszintén barátsággal vettünk búcsút egymástól.

Én meg azóta is hálás vagyok a sorsomnak azért, hogy Silvo bácsival, a szlovén tengerésszel beszélgethettem.

Julianna Barabas: **The photographer's daughter**

Hello again to all you octagenarians! As Dad and I were reviewing all these stories told, I asked my sister Agnes what I might be able to contribute this round that would be fresh. She had a number of good suggestions, but the one that stood out is Dad's lifelong love affair with photography. Maybe some of you would remember Dad with a camera in his hand? We relish those pictures from your first years in Canada, all the handsome young faces and seeing our Dad before the infamous Barabas belly came into being. All my male cousins have it, and just like Dad, with his soccer player legs that walked his teenage daughters into the ground. In every other way he is fit as a fiddle. Maybe all the looking and walking, checking the light and walking some more to get just the right angle, edging just a little closer to the wildlife - quietly creeping up on the birds, the bear, the deer, the moose, the antelope, the bunny - all the time outdoors really impacted the images he made. He taught us both to see things differently because of that love, and I am grateful for that every single day.

I wonder now when Dad got his first camera - and hope before I send this off that he will tell me. The first picture of him I remember seeing and admiring as a young man in Canada was taken on Granville Street, and I bet some of you had them too - by the street photographer that shot so many people as they walked by. In this one, Dad is wearing a trench coat that is blowing back slightly and he has the striking profile you would associate with a movie star or a famous musician. It made me feel like Dad had come from other worlds, not only Hungary but also Vancouver which was a very different place than it is now. I used to joke that, when you travel to Vancouver the flight crew secretly knocks you out, kind of like the flash in the movie Men in Black, and you actually go to another planet, as it seems so different from the rest of Canada.

It certainly did not look like northern Alberta where Agnes and I were raised. It was a running joke amongst my Mom, Agnes and I, that we could not go anywhere - ANYWHERE - without Dad taking a picture of us in front of the car before we set out. As a youngster who was always ready to 'GO' I was impatient with that, but now I do very much the same thing each time I visit with Dad - except the camera is focused back on he and Doris, and the images immediately uploaded to Facebook so that our many family members at home in Hungary can get a glimpse of 'Józsi Bácsi' - or in my aunty Kató's eyes, her older brother - the last two of that clan of 7.

Later, in art school, I would learn, that one of the fundamental strategies of building an art practice is repetition, and be willing to make the same images again and again, noting the subtle variations that happen when all else is equal. All those years of shooting, Dad was teaching me the foundations of building an art practice, and for that I am also grateful. It is a lesson I am reminding myself of again, as I am slowly learning to facet gemstones, in part with the guidance and support of Vári Miklós (who you also know and I am sure remember), as he is a master faceter in his own right. Between the habits of these two of your classmates, is building in my practice and life an interesting path, one that few others travel.

Travel was part of the image making - even when Dad was working many hours away in Fort McMurray and Agnes, Mum and I were in Smith. Dad would often drive down to shoot pictures of the basketball, volleyball and especially the track meets. In that tiny hamlet, many of the families whose kids attended with us did not have the means to own cameras like Dad's, and he unfailingly, generously would shoot all the kids from Smith as they competed, and print the photos in triplicate for other kids to take and enjoy with their families. He applied the same principles, when we had our first Fall Fair and parade, though as I recall it had become pricey enough that he had to charged a small fee for each photo ordered to cover the cost of printing. Even as I write this, I realize Dad also taught me some of the basics of entrepreneurial work – 'see the need and fill it, cover your costs'.

All of our holiday trips - the epic journeys back to Kecel to be with our family, the road trips to the BC coast and across Alberta, or just road trips in and around our local fishing grounds in northern Alberta - the consistent documentation and portrayals are a gift to us now from Dad. In an age when images are produced (and discarded) so quickly, it is good to remember how fragile so many of these digital formats are. I am glad that we have records that can last, a record that some future historian might look at and wonder. Both my mom Doreen and Dad's partner of 30 years, Doris, are painters, and took these images as inspiration. I am hoping Dad can attache a photo that Doris painted of him from a picture taken in the Edson bush - of him in his gear, camera in hand, surrounded by the trees he cultivated and loved.

As adults, Agnes and I have always said Dad loves his three C's - cars, computers and cameras. He was an early adopter in many respects, especially where computers and cameras were concerned. We were one of the first families to own a Commodore 64. Many hours have been spent over the decades talking and comparing the latest Mac computer, the newest Leica cameras, the most interesting twists of the technology that make capturing that ray of sunlight, that bird as it explodes into flight, the antelope before it disappears over the prairie, all that much easier and more fun.

You are all a part of history, and perhaps it is that foundation that made Dad the artist and historian that he is. The journey, the need to capture and share those moments - did these inspire Dad to use those three C's to see if that elusive moment could be retained? I suspect so, and hope he will give a few thoughts in response.

Agnes also had some memories of Dad: "Recently divorced, I worked very hard to make my new home, where my young son would enjoy spending time. I had done quite a bit of thinking about what I wanted and landed on a play house. I had found an adorable cedar shake, peaked roof playhouse with a little front verandah. At the time the cartoon movie 'The Monster House' was the newest popular movie with kids, so I thought it could be decorated with markers and various paraphernalia, that fit the theme to make a little boy's playhouse much more 'cool'. When I picked up my new purchase, I quickly discovered what 'some assembly required' can actually mean. Boxes and boxes of materials to be assembled requiring some work - well frankly a lot of work - and at least one more pair of hands. I was overwhelmed and sad, that I had made a mista-

ke. Then Dad - Grandpa Joe came for a timely visit for the weekend and enlisted the help of my god-father Miki (*Vári Miklós*), to help him do the assembly. I was fascinated at how they worked – watching them problem-solve things my generation would have never been able to get our heads around without looking it up on YouTube. They used simple solutions to make corners straight, ensured all was lined up for a successful construction. They worked well together given their different life experiences. I realized, that I was learning how their generation got 'things' done. Within two days, the Monster House was complete. I was extremely grateful, as was Patrick, who had many years enjoying the playhouse with friends. Now at 15, he still has the Monster House on the front driveway, more for nostalgia, but also for the making of a great Halloween decoration once a year.

"Unfortunately, the Leica became obsolete, but not the Leica lenses in those many Lumix digital cameras I used in my retirement years. The earliest cameras sort of faded out of my recollection, but a Zeis Icon type could have been the first one. I used an Olympus Pen In the early sixties, long before Pentax ME or Canon A1 in the later seventies."

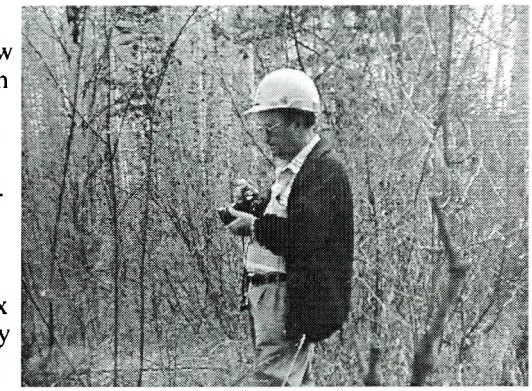

Jákoy Endre: **Történetek egy erdész és egy mezőgazdász család életéről**

Úgy határoztam hogy irok egy beszámolót az apai nagyapám és anyai nagyapám életéről és velük kapcsolatos családi történetekről. Hiszen Ők egy történelmileg hánytatott életet éltek át, a kiegyezéstől a trianoni gyalázaton keresztül a kommonizmus győzelméig hazánkban egészen az 1950es évekig.

Nagyapám Jákóy Géza 1870-es évek végén megszakitotta az észak Bakonyban szolgáló református papok hosszú láncát. Géza elődei mint református hittérritők kerültek a Bakonyba a reformáció otthonából az észak-német államokból. Egyikük biztos Bakonyjákóban szolgált és felvette a Jákói nevet. Ők nem használták az 'y'-t. Géza 1880-ban végzett Selmecen és Veszprémben kezdte munkáját, mint a vármagye első erdőmérnöke. Hamarosan a pápai Eszterházy gróf felfigyelt rá és a bakonyi Eszterházy erdők gondnokságát bizta rá és Géza nemsokára az összes bakonyi Eszterházy földek jószág igazgatója lett.

Most egy kis történetet irok le, hogy az olvasoim ne unatkozzanak. A Bakonyban az a hir járta, hogy a pápai Eszterházy gróf Pesten egy kán-kán táncos nővel barátkozik. Nagyapám és Lukacsek plébános úr, aki nagyapám tarokk partnere volt (Witt Lajos bácsi és fia Zoli is sok érdekes történetet tudott róla), úgy határoztak, hogy felutaznak Pestre és megnézik a gróf úr választottját. Pesten a Nyugati Pályaudvarról gumi-rádlerrel mentek a szinházhoz, ahol a hölgy szerepelt. Egy darabig figyelték a hölgy táncolását, aztán a plébános úr odaszólt nagyapámhoz: "Te Géza menjünk innen, errefelé jövet láttam egy jó talponállót, menjünk oda és igyunk meg pár pohár sört! Ez a lány nem csinál semmit, csak ugrik, fingik mint a ló!" Hát úgy látszik a két úr a Bakonyból nem sok jót látott a gróf úr választottjában.

Az utolsó változás nagyapám és családja életében (ekkor már 6 gyereke volt!) szinte hihetettlen mai szemmel nézve. 1905-ben nyugdijazását kérte az uradalomtól, (még csak 50 éves volt) és Balatonalmádiban vett egy 12 szobás nyaralót, különálló konyha, ebédlővel és mellékhelyiségekkel. A nyaraló déli oldalán volt egy hold szőllő is. (A hozzávalót biztos nem református pap apjától örökölte). Politizálni kezdett és a pápai körzetnek lett országgyülési képviselője és Ferenz József a világháború előtt lovaggá avatta. A világháború kitörésekor front-szolgálatra jelenkezett, de vezetői okossabbak voltak és rábizták a miskolci vasutállomás parancsnokságát.

Fia, az én apám, 1912-ben végezte el a selmeci Főiskolát. Ezután tüzérségi kiképzést kapott, miután hamarosan kitört a háború. Nagyapám a kis újját sem mozditotta, hogy fia számára szerezzen egy irodai munkát és fia az egész háborút tüzérségi megfigyelőként küzdötte végig (ami nem volt egy veszélytelen foglalkozás). Van egy másik történetem, amelyet anyám mesélt nekem. A háború kezdetén azt a hadsereg részleget amelyben apám szolgált egy szemlére parancsolták. A szemle kezdetén apámnak adták a feladatot, hogy a napi jelentést vigye a szemlétet tartó tábornokokhoz, amit Apám lóháton vágtatva tett meg. Odaérve, kihúzta mellényéből a jelentést és lehajolt a nyeregből, hogy azt átadja az ott állo tisztnek. Abban a pillanatban a helyszinen lévő zenekear egy ropogós katona zenébe kezdett, mire lova kirúgott és Apám a jelentéssel együtt az ott álló tiszt elé esett, de rögtön talpra állt és átnyujtotta a jelentést. A tábornokok kérdezték ki ez a fiatal tiszt? "Ez a hadnagy a Jákóy Géza volt képviselő fia" jött a válasz. Az egyik tábornok megjegyezte: "Na, mit fogok én Gézának mondani, mikor legközelebb tarokkozunk"? Ekkor még azt hitték, hogy a háboru csak pár hónapig fog tartani!

Apám ritkán beszélt a háborúról, de néhány emlékét életem végéig meg fogok tartani. Az egyik ilyen mindjárt a háború elején játszódott le. Ütegét az ukrajnai frontra vezényelték a Kárpátok keleti lejtőire. Szerinte felszerelésük elsőrendű volt és nem kellett a lövedékkel spórolni. Parancsot volt, hogy mikor a távoli dombokon mozgást látnak, akkor tüzeljenek. Egy ilyen alkalommal tüzet nyitottak kb. 20 percig. Ekkor látták, hogy a völgyben egy osztrák őrmester hadonászott, hogy állitsák le ágyúikat! Az történt, hogy a császár személyes vadászait lőtték. Apám szerint ez volt az első borzalom, amelyet ők tapasztaltak a háborúban.

Egy későbbi élményét igy mesélte: " Az egyik nap a Visztula folyónál azt a parancsot kaptam, hogy ütegemmel reggel 5 órakkor tüzet nyissak a tuloldaalra. Mikor reggel felvettem a telefont, hogy a parancsot továbbitsam, mögöttem az egész hegyoldal mintha lángba borult volna. Nem tudtuk, hogy ennyi tüzérség van még mögöttünk. Ez a tüzelés a Visztula folyó másik oldalára egy óráig tartott. Ezután láttuk, hogy a gyalogságunk csónakokkal átevez a folyón. Mikor már egy részük a másik oldalon volt észrevettem, hogy az ott lévő erdőből, amelyet az előbbi tüzelés jól megroncsolt és részben lángokba boritott, egy kozák lovas csapat vágtat gyalogosaink felé! Ütegem tüzét rögtön a lovasok felé irányitottam. Szegény kozákok lovaikkal együtt úgy bukfenceztek, mint otthon a téli körvadászaton a nyulak. Ezért később megkaptam a 'Nagy-ezüstöt'."

A háború vége felé apám ütegét az olasz frontra vezényelték. Itt, amint tudjuk a harcoló felek a sziklákba ásták magukat és igy néztek farkas-szemet egymással. Egy ilyen helyen egy olasz gépfegyver nagyon zavarta a magyar gyalogság élelmezését. Apámnak parancsolták, hogy az olasz gépfegyvert hallgatassa el, de ehhez nem szabad sok lövest alkalmaznia. "Volt időm mindent kiszámolni és figyelembe venni. Vártunk egy szélmentes napra és ekkor rendeltem a lövést. A második lövésre a gépfegyver elhalgatott. Ezért megkaptam a 'Kis-ezüstöt'"- mesélte Apám.

A háború végén azonban apám csinált egy nagy hibát. Amint tudjuk a Magyar honvédséget a hatalomra jutott kommunista kormány feloszlatta és a katonák mind haza mehettek. Apám is elindult az olasz frontról a szüleihez, akik akkor nem az almádii nyaralójukban laktak, hanem még mindig a Pápán lévő lakásukban. Mikor apám Pápa felé közeledett a honvéd inasával, akkor telefonon tudatta a szüleivel, hogy nemsokára hazaérnek. Nagyanyám kiült a lakásuk balkonyjára és úgy várt a fiára. Ahogy közeledtek a ház felé apám azt mondta segitőjének, hogy ő csak menjen a ház

felé még ő pár szóra benéz barátjához. A honvéd fiú a sok cuccal csak ballagott a ház felé. Mikor nagyanyám meglátta a katonát a fia holmijával egyedül, a szegény anya rögtön elájult, úgy kelett felmosdatni. Ezt nekem apám néhányszor szomorúan és figyelemre keltve mesélte később.
Jákóy nagyapám 1926-ban hirtelen meghalt. Ki tudja, hogy a trianoni katasztrófa milyen mértékben okozta ezt? Halálával lezárult egy egészen más világ.
Jákóy nagyanyám leánykori neve Dugonics Ilona. Veszprémben él néhány Dugonics, akik azt állitják, hogy ősük D. Titusz volt.
Anyai nagyapám Vaszary Gyula és hozzátartozói sokkal változatossabb és nagyobb családban éltek. Otthon mindenki ismeri Vaszary Piri színésznő, Vaszary Gábor iró és Vaszary János festő neveit. Ők anyám unokatestvérei voltak. A Vaszary család szerint az ő elődjüket Mátyás király hozatta hazánkba Olaszországból és ennek az olasz művésznek Vaszar falut és környékét adományozta. Anyai ükapám a nagy Szécsényinek volt a mezőgazdásza Nagycenken. A kriptájuk még mindig látható a nagycenki temetőben. Nagyapám az 1890-es években végezte a Mezőgazdasági Főiskolát Mosonmagyaróváron. Nagyon jó atléta volt. A főiskola végzése után az egyik csalóközi primási uradalomban kezdett dolgozni, hiszen nagybátyja Vaszary Kolos volt az esztergomi primás. A katolikus kanonokokkal azonban egyikük se jöt ki jól. Kolos lemondott primási megbizatásáról 1900-as évek elején és visszavonult a tihanyi kolostorba. (Helyében én is az ilyen visszavonulást választanám, mert szerintem a Tihany félszigetnél kevés szebb hely van a világon és jó borok is találhatók a környékbem). A kanonokok szerint Kolos sok pénzt költött iskolákra és öregek otthonára.? Nagyapám mint magas rangú alkalmazott, rendszeressen járt a primási uradalmak esztergomi gyűléseire. Egyik gyűlesen igy szólalt fell: "Azoknak a béres házaspároknak, akik öregségük miatt már képtelenek további nehéz munkát végezni, adjuk örökségül azt a házat, amelyben munkás életük alatt éltek." A jóltáplált kanonokok ezt a javaslatat leszavazták! Erre ő kisétált a tárgyaló teremből és közben ezt mondta: "Ilyen bandának nem dolgozok tovább!" 1933-ban mondott le állásáról. Ekkor ő már az öregcsémi (Komárom megye) primási uradalomnak volt a jószágigazgatója. Igy ő is korán nyugalomba ment, de nem olyan jó körülmények között, mint a másik nagyapám, hiszen ez a lemondás már a trianoni katasztrófa után történt.
Apám az első erdőmérnöki munkáját a háború után az öregcsémi és kisbéri ménesbirtokokban kezdte. Ezek állami mezőgazdasági és ló tenyészeti birtokok voltak, kis erdő területekkel, persze ezek az erdők estek apám irányitása alá. Amit apám nagyra tartott az volt, hogy az öregcsémi arab ló ménesből ő választhatta ki hátaslovát és ezzel a lóval oda járhatott ahova akart az állami birtokok között. Igy találkozott Öregcsémen Vaszary Gyulával és később annak lányával, akivel 1923-ban házasságot kötöttek.
A Vaszary családnak sok ágazata van. Öregcsémen volt egy Vaszary nevű munkás lány. Ez a lány kicsit ügyetlenül dolgozott és nagyapám azt mondta neki: „Te kisaszony, ha nem dolgozol ügyesebben akkor megszakad a rokonságunk". Erre, a lány ezt válaszolta: "Rokona a fene az úrnak". Nagyapám jót nevetett ezen.
Nagyapám másik érdekes története már a második világháború végén játszódott le. Ekkor már Kisbéren éltek és az orosz csapatok már észak Dunántúlon jártak. A nagyanyámmal és a szomszédokkal ők a házuk pincéjébe huzódtak, mint a sok család abban ez időben. A pince élet persze nem volt nagyon kényelmes és a háború többi problémája miatt nagyapám szokásos aranyér problémái felújultak. Ekkor ő úgy határozott, hogy nem szenved tovább a pincei életben és az ágyú lövések ellenére felmegy a hálószobájukba pihenni. Ahogy feküdt az ágyában egy orosz katona berontott és elkezte a szobában lévő fiókokat huzogatni. Amikor az ágya mellett lévő éjjeli szekrényben kezébe kerültek nagyapám hemoroid kúpjai és a katona ezekkel kezte tömni a száját, nagyapám nevetett és mutogatva mondta az orosznak hogy „Te hülye muszka ez nem ode hanem ide való"! Erre a katona kirohant a szobából. Neki sokkal kellemesebb kapcsolata is volt az még az első világháborúban. Az öregcsémi uradalomban a háború folyamán sok hadifogjot küldtek és azok segitettetek a munkában. Nagyapám azt kérte, hogy hozzá kozákokat küldjenek, mert azoknak az énekeit szerette a legjobban. Esténként kiment hozzájuk és együtt dúdolgattak.
Gyula nagyapám 1956 márciusában meghalt, 87 éves korában. Nekem még szerencsém volt meglátogatni, Sopronból két napra Kisbérre utaztam bucsúzásra. Érdekes, hogy az utolsó kenetet hozó helyi papot kizavarta a lakásból, ámbár amig egészséges volt redszeressen járt a helyi katolikus templomba.
Néhány mondat még a háborúról és az azt követő időkről. Apámat 1938-ban a ménesbirtokokról áthelyezték Miskolcra. Anyám erre mindig úgy hivatkozott, hogy ezzel vége lett a mi békés falusi életünknek. Miskolcon katonai szolgálatra hivták és rábizták a miskolci állomás katonai parancsnokságát (ez történt apjával az első VH -ban). Persze Horthy kormánya ekkor már a Felvidék visszafoglalására készült. Miskolcra én jól emlékszem, mert mikor haza jött az állomásról én mindig a kardjával játszottam. A Felvidék visszatérése után apámat Észak-Komáromba helyezték, hiszen az erdőgazdaság is magyar kézbe került (sajnos nem sokáig). Apám katonai megbizását a kormány megszüntette. Apámat úgy is jobban érdekelte a Duna-ártér állatvilága hiszen egész életében a vadászat és annak kezelése volt számára a legfontossab.
A háború vége felé, mikor már az amerikai bombázások kezdődtek, apámat a győri erdőgazdasághoz helyezték. Mi Komáromban maradtunk, mert ő nem akart bennünket veszéjeztetni a bombázással. Hét végére ő mindig haza látogatott Opel autójával. Útközben találkozott gyalogoló tömegekkel, akiket csendőrök kisértek nyugati irányba. Jól emlékszem, hogy mikor haza érkezett lerogyott egy székre és ezt mondta: "Bborzasztó hogy képessek civilizált európai emberek ilyet csinálni? Meglátjátok ennek rettenetes bosszuállás lesz a vége!".
1944 nyarára mi lementünk Almádiba, hiszen ezt minden évben megcsináltuk, mert a Jákóy villát anyám már a '30-as években átalakitotta panziónak. Naponta a ház déli oldaláról a Balaton felé nézegettünk, mert a Balaton feletti ég tömve volt keringéző repülőkkel. Később ezek elindultak észak-keleti irányba (Budapest), vagy északi irányba (Győr), vagy észak-nyugati irányba (Bécs) felé. Ősz kezdetével is Almádiban maradtunk, hiszen Győrt rendszeressen bombázták. Novemberben anyám bátyja Vaszary Sándor és családja érkezett hozzánk Mezőhegyesről. Sándor a mezőhegyesi ménesbirtokon volt mezőgazda. A háború előtt és még annak kezdetén is, Horthy és a többi nagyurak oda jártak őszi vadászatokra. Nagybátyám még Öregcsémen apjától tanulta a nagy téli vadászatok rendezését. A front miatt menekültek hozzánk két szekérrel. November végén már apám is hozzánk csatlakozott. Soha se felejtem el nagybátyám és apám beszélgetéseit. Ők többnyire a háborús helyzetet elemezték, de csak akkor mikor Sándor felesége nem volt a közelben, mert szegény asszony még hitt Hitler győzelmében. Többször hallottam, mikor nagybáthyám mondta apámnak: "Te Bandi most gyosan nyissuk ki a rádiót, mert feleségem elment bevásárolni". Mikor a front elérte a Balatont, akkor ők megint befogták lovaikat és elindultak nyugat felé. A háború után Venezuelában kötöttek ki. Nagybátyám nem bírta a trópusi életet, leveleiben mindig emlitette, hogy milyen jó lenne, ha még Mezőhegyesen együtt vadászhatnának. Aztán hamar meghalt. Azt nem tudta, hogy a régi vadászatok már megszüntek hazánkban és Horthyék helyett már Rákosiék vadásztak.
A háború végével apám folytatta munkáját a győri erdő igazgatóságnál, mint az igazgatóság területeinek vadászati felügyelője. A Kisalföld mindig nagyszerü apróvadas terület volt. Ezt apám igy értékelte: "A magyarországi apróvad a világ kincse". A földosztás után a győri erdőigazgatóság területein apróvadas rezervétumokat létesitettek. Ezek a területek állami kezelés alatt maradtak és az akkor alakuló vadásztársaságok ott nem vadászhattak. Apámnak sok vadász ismerőse volt a háború előtti időkből Európában, ezek közül sokan föld tulajdonosok is voltak a kialalkúló 'Vasfüggöny' nyugati oldalán.
Apám irányitásával élő apróvad befogását kezdték (először csak nyulat, mert az ugyis szapora) hállóval, amikben néha én is részt

vettem. Az élő vadat aztan marhavagonnal szállitották nyugatra. Ez valuta bevételt jelentett szegény hazánknak. A '40-s évek végen már foglyot és fácánt is befogtak. Azonban erre az időre a kommunizmus került teljes hatalomra. Az AVH Győr mellett szerzett egy vadász területet. Erről a területről a mindenható AVH-sok gyakran bejártak a rezervátumokba vadászni. Apámnak erre csak szemet kellett volna hűnynia, de ő nem igy nőtt fel és mindezt jelentette a minisztériumnak. Erre hamar jött a válasz, egy feljelentés formájában: "Jákóy főmérnök elvtárs az irodájában azt mondta, hogy amig ő ott lessz, népi szervek nem juthatnak vadászterülethez." Ilyen bődületes hülyeségeket még mostanában is hallunk az otthoni ellenzéktől. Apámat ezután rendőri felügyelet alá helyezték és hetente kellett jelenteni, hogy kivel beszélt. Vitt Lajos bácsi ezt nekem egyszer igy mesélte: "A folyosón találkoztam apáddal, ő meg se állt és csak morogta 'rám se nézz és egy szót se szólj!" Apám kérte nyugdilyazását és szerencsére megkapta, mert a munkás káder, aki abban az időben lett az erdőigazgató nagyra becsülte apámat, bár biztos tudta, hogy mi történt.
Ezután leköltöztünk véglegesen Almádiba. Édesanyámmal elkezdtünk a szöllőben és a gyümölcsösben dolgozgatni. Tőle sokat tanultam, hiszen apja gazdász volt. Hamarosan egy meglepetés érte apámat! Levelet kapott a minisztériumtől, amelyben értesítették, hogy a nyugdiját megszüntetik és a házát államositják. Abban az időben otthon többen ilyen körülmények miatt öngyilkosok lettek. Apám túlélte ezt és elkezdett dolgozni mint földmérő. Az erdőmérnöki diploma után a földmérést is elismerték.
Egy érdekes történetre emlékszem ebből az időből. Szüleimmel lementünk a nagy pincébe almáért. Anyám kezdte válogatni az almákat mondva: "Ezt megesszük mert ez már romlik". Apám erre ezt mondta. „Bolondok vagytok ti? Aki kiválogatja a rossz almát az mindig rohadt almát eszik. Szedd ki a legjobbját, ott egye a fene a többit!". Ekkora már mindenét elvesztette, de mégis úr maradt.
A földmérésben én is segitettem neki néha, mikor a 60-as és 70-es években haza látogattam. Nekem sokszor mondta: „Ne rohangássz ez nem Amerika! Csak nyugodtan!" Hazafelé menet a szöllő tulajdonosok sokszor behivtak bennünket egy-egy koccintásra. Mire haza értünk már fütyürétünk és támogattuk egymást.
Apám egyik késői mondására is jóll emlékszem a 70-es évekből: „Nem lessz itt már változás soha, marha errős ez a büdös muszka!" Hát a válltozást apám nem érte meg! De talán jobb is, mert sok probléma van ebben a modern világban is. *(2019 augusztus, Vancouver, BC)*

KÖZÖS ÜGYEINK

SOPRON ALUMNI ESEMÉNYEK

(Minden hónap második keddjén délben 'ebéd találkozó'-t tart Sopron Alumni csoportunk az Executive Hotelban, 1379 Howe St. Vancouver, BC)

Ebéd, 2019 április 9

Csak huszonegyen jöttünk össze, különösen a hölgyek voltak kevesen. Az ebéd a szokásos volt. Későn kezdtük, így Kulacs csak majdnem fél egykor kezdte a társalgást. Mondta Kocsisnak, hogy csinálja a hangferlvételt, mert sokan akarják majd hallani, akik nem voltak itt.
-Bemutatta Horváth Balázst, aki a Kőrösi Csoma Sándor program keretében jött ide. A harmincegy éves fiatalember már volt San Franciscóban is kiküldetésbenés, február óta van Vancouverben. Hamarosan hazatér befejezni jogász tanulmányait.
-Otthon egy erdőmérnök, az OEE elnöke, Zámbó Péter lett kinevezve a mezőgazdasági miniszter helyettesévé. Kulacs felköszöntötte és választ is kapott. -Megünnepelték Molnár Andrét a Magyar Házban a sok munkájáért, amit az itteni magyarokért tett. -Vissza- emlékezett a kilencvenes évekre, amikor sok veszekedés volt közöttünk. Jó, hogy lecsendesedett minden és még midig jó barátok vagyunk. -Sopronban sok megemlékezés van az egyetem történetéről, száz évvel ezelőtt költöztek oda. Tabaki munkáit nagyon értékelik, rövid darabját előadják a szinházban. -A hagyományok kezdenek elfakulni otthon, emlékezni kell, hogy mi is történt. -A Kapocs a mi történelmi emlékünk, otthon nagyon élvezik. -Rétfalvi kapott elismerő oklevelet a Selmeci Társaságtól, amit Kulacs felolvasott. Megtapsoltuk. -A Sopronba küldött ösztöndíjakat is nagyon köszönik. Anni, Kulacs felesége, egymaga is küldött nekik már húsz ösztöndíjat. -Augusztus 21-én lesz a Nanaimoi Találkozónk. -Átadta Magasi Laci üdvözletét a társaságnak.
-Kocsis említette, hogy a UBC erdejében megint megtartják a szokásos erdészeti találkozót, nála lehet jelezni, ha valaki részt akar venni.
-Rétfalvi átvette a szót a Kapocs 68. kiadásának bejelentésével. Csak 170 példányt nyomtatott ki, mert egyre fogyunk. Viszlaiék átjöttek Victoriából, hogy magukkal vigyék a példányokat az ott lakók számára. -Jandó Tibi pedig viszi a Nanaimo környékieknek.
-Hajdú Csaba szólt, hogy a UBC-n lévő emléktábla Juhász Gyusziról nagyon elkopott, fel kellene javítani. -A Magyar Házban költészeti összejövetel lesz szombaton, ingyen belépéssel.
-Timár Jancsi bejelentette, hogy a Kanadai Magyar Társaság egy hétig fog a UBC-n összejövetelt tartani és kőrbeadott ismertető cédulákat.
-Jákóy említette, hogy Vető L nagyon beteg volt, de már javul.
13:15-kor befejeztük a baszélgetést. *(Görgényi Béla és A Szerk.)*

Ebéd, 2019 május 14

Megint kevesen (20) voltunk. Kulacsék sem jöttek, mert holnap utaznak föl majd a csütörtöki gyászmisére, Adamovich László emlékére. A Szigetről is csak Viszlaiék jöttek át ma, majd csütörtökön találkozunk a többiekkel is.
-Kulacs hiányában Rétfalvi vezette a beszélgetést és szomorú hírekkel kezdte. Kémes József, volt másodéves diáktársunk elhúnyt. Az Okanagan vidéken élt, gyümölcstermeléssel foglalkozott. Naptárakat készített ajándékként sok ismerősének. -Pintér Laci pedig rák betegséggel küzd, nehéz felvenni vele a kapcsolatot. -Jacsman János Svájcból írt levelet. -Kurucz Ferenc, volt Soproni testedzőnk lett most a társaság legidősebb tagja. -Rendszeresen követi a magyar híreket a 'neten'.
-Jákóy Bandi bejelentette, hogy megvan a koszorú csütörtökre. Drága lett, de magyar házaspár készítette. Ajánlja, hogy vezetésével majd énekeljük el az 'Imhol a föld alá megyünk' dalt a mise után.
Egy órakor be is fejeződött a hivatalos ebéd, de aztán még sok csevegés volt, viccek, mesék, megemlékezések erről-arról. Így csak fél

órával később kezdett a társaság elindulni. *(GB)*

Ebéd, 2019 június 11

Sokan késtek a Szigetről, mert egy *Orca* csapat miatt megált a komp. Huszonhatan voltunk jelen.

-Kulacs bemutatta vendégünket, Ódor Bálint, Magyarország Nagykövetét Ottawa-ból, aki már 5 éve van a poszton. (*Csoportunkhoz intézett szavait e-mailben eljutatta a Szerkesztőhöz):* "Tisztelt Elnök Úr, Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az első szó a köszöneté. Köszönöm a meghívást, ugyan már több alkalommal találkoztunk, de most először vehetek részt a havi rendszerességgel megtartott ebédükön. Sok szép történet fűződik a vancouveri soproni erdészekhez, de számomra az a tény, hogy több mint 60 éve havonta egyszer találkoznak azt sugallja, hogy a magyar haza szeretete végigkísérte az életüket. Ezért is örülök, hogy ma részt vehetek a találkozójukon. Szeretnék köszönetet mondani azért is, hogy az elmúlt években segítették a munkámat.

A fő feladatom a Magyarország és Kanada közötti kapcsolatok előmozdítása, amellett hogy törekszem jó kapcsolatot ápolni a kanadai magyar közösséggel. A munkámat nagyban segíti a kanadai magyarok pozitív megítélése Kanadában, annak az elismerése, hogy tevékenységükkel nagy mértékben hozzájárultak Kanada fejlődéséhez. Az elmúlt években fejlődtek a gazdasági és tudományos kapcsolatok, több új beruházás érkezett Kanadából Magyarországra, jelentősen nőtt a Magyarországra utazó kanadai turisták száma. Szorosabbra fűztük a kapcsolatok a kanadai magyar diaszpórával, és erősítettük a magyar állam jelenlétét Kanadában. Ennek keretében került sor a vancouveri alkonzulátusunk megnyitására is.

1956 összeköti Magyarországot és Kanadát, elsősorban az 56-osok jelentős hozzájárulása miatt. Komoly egyéni teljesítmények szereztek jó nevet a magyaroknak itt Kanadában, illetve Önök, a soproni vancouveri erdészek közösségként is hozzájárultak ehhez. Az önök közössége és története ismert és elismert Kanadában. Ennek köszönhető az is, hogy 3 évvel ezelőtt, az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmával tartott ottawai megemlékezésen Grátzer Miklós elnök urat kértem fel, hogy mondjon beszédet az 56-osok nevében, szeretném ezúton is megköszönni, hogy elnök úr eleget tett a meghívásnak. A rendezvényen megjelent Magyarország külügyminisztere, Szijjártó Péter és Kanada külügyminisztere, Stéphane Dion, továbbá parlamenti képviselők, elismert kanadai magyarok egész Kanadából.

Szeretnék megemlékezni Józsa Lászlóról, akit jól ismertem, és azokról, akik ma már nem lehetnek velünk. Nagy megtiszteltetés, hogy több magas magyar állami kitüntetést is átadhattam a vancouveri soproni erdész közösség tagjainak, Gratzer Miklós elnök úrnak és Baraksó Jánosnak. Az egyéni érdemek elismerése mellett minden kitüntetés a közösség kitüntetését is jelentette, ahogy ezt a kitüntetések átadásakor a méltatásaimban el is mondtam.

Nagyon örülök, hogy a mai napot ma Önökkel együtt tölthetem. Köszönöm még egyszer a meghívást!"

-Rétfalvi viccként megkérdezte a nagykövetet, hogy miért büntetik ilyen hosszú (világviszonylatban kevésbé fontos) kanadai megbizatással.

-Kulacs megemlítette, hogy a Tárogató (a Vancouveri vidéki magyarok lapja) bajban van - kevesen olvassák és nehéz nekik helybeli írásokat gyűjteni. *(Érdekességként megemlíthető, hogy a lap sokkal kevesebb példányszámú, mint a Kapocs. A Szerk.).* -Nem szereti, ha otthon az elhalt erdészekről, mint vadászokról emlékeznek meg, de az viszont selmeci hagyomány, hogy az 'Örök Sör-mezőkre' megyünk. 'Dzseki bácsi', volt otthoni tanárunkat, koporsójában sörrel locsolták meg.

-Rétfalvi tartja a kapcsolatot Kapusztával, aki nagyon beteg. -Jóska négy Kapocs példányt küldet Magyarországra volt évfolyamtársainak. -Kémes Jóska szép karriert futott be Oliver, BC-ben, a legnagyobb gyümölcs-szállító üzemnek lett a vezetője. Mellék állásként, mint grafikus és festőművész is működött. -A Sopron Alumniban vannak többen olyanok, akik nem voltak Sopronban diákok. - Felolvasta az Adamovich család köszönő levelét a gyászmisével kapcsolatban. - Görgényi haza írt leveleiből fog részleteket átvenni a Kapocs kiadásaihoz.

-Jákóy említette, hogy minden látogatáskor vittek egy kis bort Adamovich tanárunknak az öregotthonba. -Saját édesapja Selmecen lett erdőmérnök - jó vadász volt, első medvéjét még negyedéves korában lőtte meg. -Kulacs szerint Fidel Castro is járt Magyarországon vadászni, sok más nyugati politikussal együtt. *(GB és A Szerk.)*

Alkonzulátusi Megnyitó, 2019 július 3

A Sopron Alumni soraiból vagy tizen kaptunk hivatalos meghívót Magyarország Vancouveri Alkonzulátusának, a 808 Nelson Street alatt megtartott megnyitó ünnepségére. Meg is jelentünk majd mindannyian, sok más meghívott mellett. A megnyitónak különleges jelleget adott Szijjártó Péter, Magyarország Külügyi és Kereskedelmi Miniszterének jelenléte. Mindannyiunkban, akik követjük a régi otthonunkkal kapcsolatos politikai eseményeket, a fiatal és energetikus magyar miniszter korábbi szereplése nagyon jó benyomást keltett. Most sem csalódtunk. Angolul mondott hivatalos beszédében majdnem, hogy jobb jártasságot mutatott a nyelvben, mint díszvendég társa, a BC Kereskedelmi Állam-miniszter George Chow.

Nekünk 'Soproniaknak' előre jelezték (Szervező titkárunkon keresztül), hogy menjünk időben mert a magyar Miniszter szeretne találkozni és elbeszélgetni velünk. Sajnos az egészből - egy kínos tizenötperces 'előszobás várakoztatás' után - csak egy kézfogásig jutott, mert a szervezők által beiktatott sok más teendő miatt elfogyott az idő. Az egész esemény azért említésre méltó, mert korábban is volt alkalmunk találkozni magasrangú magyar politikai szereplőkkel sokkal megfelelőbb körülmények között. Elöregedett társaságunk 'történelmi szerepe', mint hivatkozási alap a magyar diaspóra életében személyes jelenlétünk nélkül is felhasználható. Ha igényt tartanak velünk találkozni, kérjük szakítsanak időt az alkalomra. *(A Szerk.)*

Ebéd, 2019 július 9

Megint összejött a társaság (22) ebédre. Kamloopsból is eljött Für Karcsi és felesége. -Kulacs köszöntötte Kurucz Marikát és Veronika lányát, aki először jelent meg közöttünk. -Kérte Rétfalvit, hogy számoljon be a Vancouveri Magyar Konzulátus megnyitásáról *(lásd fent)*. -Bölecz Béláról megemlékeztek Sopronban is. A Kapocsba írjunk rövidebb megemlékezéseket az elhúnytakról. -Svájcból kapott egy boritékot sok szép bélyeggel, amit felajánlott bélyeggyűjtőknek. -Az ottaniak találkozóin mindig megemlékeznek rólunk is. - A Sopronban végzett erdőmérnökök legalább 51 százaléka műszaki munkát végez. -A soproni évzárón jelen volt Áder János, Magyarország Elnöke és beszédében megemlékezett rólunk is. Büszkén mutatták be neki a mi ajándékainkat a bejárati csarnokban és a kertben. -Erdélyben egyre több magyar iskolát becsuknak. -Az erdészeket,

akik látogatóba mennek oda, nagy szeretettel fogadják az ottani magyarok. -Egy otthoni filmstáb jön Vancouverbe, velünk is akarnak készíteni anyagot. Kérte Kocsist, hogy hívja meg őket Nanaimoba a találkozónkra. Régebben is voltak már itt ilyen csoportok, de nem lett belőle semmi.
-Kurucz Marika szeretettel várja a Soproniakat augusztusban. - Szép koszorút csináltak Bölecz Béla sírhalmára, de az őzek hamar kárt tettek bennük. Béla 'A Kör bezárul' c. könyvét otthon a kormány költségén adják ki és eljuttatják a könyvtárakba.
-Tímár Jancsi szólt, hogy egy magyar gyermekkórus jön Vancouverbe, a Magyar Házban lesz egy előadásuk.
1:25-kor végeztünk a beszélgetéssel. *(GB)*

Joe Kapuszta Memorial Tea on August 16, 2019

Károly Jancsik and wife Isabel, Pál Varga and wife Sharon, László Retfalvi and daughter Nóni R as well as Sylvia McDonald (daughter of Béla Váradi and Mária Fejes, both Sopron Alumni), Julia Palahicky and Rita (daughters of Sopron Alumni István and Júlia Szász) and of course his own two daughters (Anita Gorby and Kathy Miller) represented the 'Sopron Family' at the memorial gathering of more than 40 friends and family members to reminisce over the passing on July 31, 2019 of our friend Sopron Alumnus József Kapuszta at Fraser Heights Chapel, Surrey, BC. With no eulogies planned, it was pleasantly surpising to see one of Joe's grandsons take the floor and tell us of the fond memories he has of his Grandpa. On the Soproners urging then Laszlo R spoke of the history of the fraternity we call Sopron Alumni and of his personal friendship with Joe. Pál Varga then was spurred on to recall many of the early memories of their student years in Sopron and in Vancouver. Sylvia MacDonal spoke of the close family friendships her and Joe's family, that stretched over many years. Joe Kapuszta left behind a very attractive and vibrant family. *(The Ed.)*

IV. éveseink találkozója, 2019 augusztus 20

A Cúcstalákozó előtti este tartották meg hagyományos évfolyamtalálkozójukat volt IV. éveseink, számban megfogyva, de még mindig lelkesedéssel. A nanaimói Magyar Házban tartott összejövetelen részt vettek más évf

Csúcstalálkozó Nanaimoban, 2019 augusztus 21

Rosszul kezdődött a nap a Vancouverieknek. Hetek óta először esett az eső, az utak csúszósak voltak, el voltak zárulva a sok autótól. Nekünk egy órába tellett átjutni a belvároson, ami rendszerint még tíz percig sem tart. A Lions Gate híd is lassan kocogott. Mire átértünk a komp kikötőjéhez, már nem volt idő parkolni és gyalogolni a fölszálláshoz - úgy döntöttünk, hogy a kocsival megyünk át, még ha sokba is kerül - sikerült. Rétfalviék és Kocsis busszal mentek ki és lemaradtak. Rétfalviék hazamentek, Kocsis pedig közel négy órakor ért a Nanaimói Magyar Házhoz. (*After all the rain in Vancouver it was sun and cloud in Nanaimo -Pat G).* A társaság már szépen összejött, hét asztal volt megterítve nyolc-nyolc személyre. A konyhában ment a nagy munka, Kurucz (Józsa) Marika vezetősége alatt. A jelenlevők java része a Szigeten lakik, ritkán jönnek át a Vancouveri ebédekre. Kulacs két órakor kérte a társaságot, hogy álljunk fel és mondjuk el az asztali áldást ebédelés előtt. Ahogy szokásos, az ételek (*as well as the chestnut torte – Pat G*) nagyon jók voltak megint, különösen a tökfőzelék tünt el hamarosan. Ami megmaradt, azt holnap fogják a balekok megenni az évenkénti összejövetelükön.
Fél-négy fele, Kulacs megköszönte Kurucz Marikának a sok munkáját és a jó ebédet. Marika kapott egy szép köténYt, amire mindenki ráírta a nevét, hogy Marika emlékezhessen, hogy kik voltak itt. Marika megköszönte a sok segítséget a családtagoknak és a többieknek. Ekkor érkeztek meg Jákóyék és Kocsis. Még volt meleg ennivaló nekik is.
Kulacs közölte, hogy Sopronban megjelent a könyv 'Ellopott Ifjúság, 1955-56', amiben Tabaki régi befelyezetlen regény részlete is benne vannak az egyetemisták történetéről. Megrázta a nagy harangját, hogy még a süketek is meghallják. Ezután a csoportkép fényképezése került sor az épület elött. Még négy óra előtt vége lett a hivatalos társalgásnak. Feleségemmel lassan el is indultunk, hogy a kompot ne mulasszuk el. *(GB)*

Örökös Balekok találkozója, 2019 augusztus 21-22

Fogyó számuk okán a volt elsőévesek is a Cúcstalálkozóval egybekötve tartották meg összejövetelüket. A csúcstalálkozó befejeztével a balekok és vendégeik ottmaradtak az estére és többen ott is töltötték az éjszakát. Másnap 15-en jelentek meg reggelire, amihez Józsa Jóska készítette a rántott tojást, Kocsis Tibi a finom ropogósra sült szalonnát és Szabó Gyuri pedig a hagymányos 'pancake'-et. Reggeli után a társaság nagy része elment Coombs-ba leelenőrizni a fagylalt minőségét. Legjobban annak örültünk, hogy Pintér Laci barátunk közérzete igen jó volt, az utóbbi hetek kemoterápiás kezelése után. Késő délután szétszéledtünk a szélrózsa minden irányába *(Szabó Gy)*

Torontói Sopron Picnic

Kedves Laci! Kenedi-Király Tuki számítógépét nem éri el az internet szolgálat, azért megkért, hogy én küldjem át hozzátok nyugatra keleti üdvözletünket.
Ezidén, 2019-ben, augusztus 28-án jöttünk össze soproni örökösök családtagokkal és barátokkal, szerény 20-an. Alma Materunkat erdész oldalról már csak Tuki és én képviseltük. Bányászból, geológusból és földmérőből is akadt még néhány képviselő. Gyönyörű időben, kellemes hangulatban és bőséges ételben-italban telt el a nap, reménykedve, hogy ennek az évi találkozásnak még lesz folytatása. A helyszín ismét a Kenedi farmon volt.
Üdv az Erdésznek és jó szerencsét Mindnyájatoknak amott a szép hegyek tövében. *(Zsilinszky Győző)*
P.S. Névmagyarázat a mellékelt csoportképhez: Balról jobbra: Gazsó Gábor, Házy Jenő, Sheila Katona, Házy Anni, Katona Zoli, Joó Erzsike, Jagodits Feri, Fellegi Ili, Kenedi-Király Ilona (Tuki), Fr. Marosfalvy László, Kenedi Tóni, Lillian Vincze, Fellegi Laci, Gazsó Ági, Melláry Bandi, Babits Kati, Zsilinszky Magdi, Kosáry Laci, Zsilinszky Győző. Kenedi Imre hiányzik a képből.

Ebéd, 2019 szeptember 10

A szállodai nép szeretettel fogadott minket vissza, de a tizenöt jelentkezőből csak tizennégy jelent meg - a legkevesebb eddig. A Szigetről csak Jandó Tibi jött át. Majdnem csak egy asztalhoz ülhettünk mindannyian
-Kulacs fél egykor kezdte a beszélgetést: Sopronban most adják át a gyémánt diplomákat, néhányan volt harmadéveseink közül is ott vannak. -Az Erdészeti Lapokban írtak a tavalyi diploma adásokról Sopronban. -Átadta szerkesztőnknek a Tabaki (Tamási Miklós) 'Ellopott ifjúság' című regénytöredéke köré ifj. Sarkady Sándor által szerkesztett kiadványt, amit Grátzer Miklós és Anni Martinek financírozott. Ha kap több példányt, majd körbeadjuk. -Kuriózumként megemlítette, hogy a Reményfy-Zsigmond család rokonságában tizenhét erdőmérnök található. -Mi csak egyre fogyunk, csak az utóbbi négy hónap alatt öten távoztak el közülünk. -Sopronban a lakosságot csak akkor kezdte értékelni az egyetem odaköltözése 1919-ben, amikor látták odaadásukat a városért és egymásért. -Fontos, hogy mi is tartsunk össze egymással. -Az Erdészeti Szövetség üdvözletét küldi a Vancouveri diákoknak.
-Mindannyiunk nevében megköszönte Kurucz Marika és segítői munkáját a nanaimoi évenkénti találkozókon, valamint a helyi magyar egyesület vendégfogadását.
-Kérte Rétfalvit, hogy szóljon Héjja Anna elmúlásáról. -Nagyon hasonló Bakó Jóskájéhoz. -Autószerencsétlenségből származó betegsége miatt nem tudta befelyezni tanulmányait a Sopron Divisióban 1958-ban és csak 1967-ben szerzett BSF diplomát a UBC-n. -- Chiliwackban húnyt el, családi kapcsolatait próbálja megtalálni Magyarországon.
-Görgényi felemlítette a UBC-n levő kópjafa elhanyagolt állapotát: teljesen el van bújtatva a körülötte lévő növényektől. -Rétfalvi emlékeztetett, hogy Robert Kozák (Tóni fia), korábban vállalta, hogy útána néz a kópjafa és székelykapu karbantartásának.
-Jandó Tibi megköszönte Rétfalvinak az elhaltakkal kapcsolatban tett munkáját. -Kurucz Marika üzeni, hogy ő majd csinál koszorúkat a megemlékezésekre.
-Kocsis szerint az ujságírók, akik a Soproniakkal akartak filmezni, egy nappal a Nanaimo találkozó után értek ide. Eddig még nem jelentkeztek. - A Szász Pikniknek, sajnos úgy néz ki, hogy nem lesz folytatása. -Kulacs javasolta, hogy tekintsük a nanaimoi csúcstalálkozókat az évenkénti piknikek is. -1:30-kor vége lett a beszélgetésnek. *(GB és A Szerk.)*

HÍREK/KÖZLEMÉNYEK

Magyarország Vancouveri Alkonzulátusa

#701-808 Nelson St, Vancouver, BC, V6Z 2H2 (Mail Box #12131) Telefon: 1- 604-258 9658 Fax: 1- 604-623 2921
2019. június 3-tól már az új, végleges irodában fogadja az ügyfeleket. **Török Tamás** hivatásos konzul látja el Magyarország képviseletét az érdekvédelmi és közigazgatási ügyekben.
Vancouverben az ügyfelek jelenleg az alábbi ügytípusokat intézhetik: Útlevél ügyintézés; Állampolgársági kérelmek, állampolgársági kérelmekhez kapcsolódó hazai anyakönyvezési kérelmek; Életbenlét igazolása; Külföldi lakcímügyek (külföldön élő magyar állampolgárként nyilvántartásba vétel, lakcímváltozás, letelepedés); Hitelesítési tevékenység (aláírás, másolat, fordítás); Hatósági erkölcsi bizonyítvány kérelem; Ügyfélkapu nyitása, módosítása; Magyar vezetői engedéllyel kapcsolatos egyedi adatszolgáltatási kérelem.
Felhívjuk Tisztelt Ügyfeleink figyelmét, hogy az ügyintézésre a konzuli gyakorlatnak megfelelően előzetes bejelentkezés és konzultáció alapján van lehetőség a mission.van@mfa.gov.hu e-mail címen keresztül.
Ügyfélfogadási idők: Kedd: 9:00-13:00, Szerda:13:00-16:00, Csütörtök: 9:00-13:00

A Kanadai Sopron Alumni Emlékérem negyedik kitüntetteje

Gadácsi Júlia 2014-ben nyert felvételt az akkori Nyugat-magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Karának erdőmérnök szakára. Már első évesen lelkesen vett részt a selmeci szellemben szervezett programokban, amelyek lebonyolításában a további évek során nagy szerepet vállalt. A 209. Erdész évfolyam évfolyamfelelőseként oroszlánrészt vállalt a selmeci hierarcihában fejlődő közösség teendőiben, például a waldenek varratását, a bALEK-hét szervezését, a 2018-as év bALEKoktatását vagy 2018-ban a selmeci bALEK-Firma kirándulás megszervezését illetően. Sokszor volt a szakestélyeken szalagos tisztségviselő, legtöbbször Major Domus, összesen 8 alkalommal, az Erdész Waldenavató Szakestély (2016), F-felejtő Szakestélyen (2016), az Erdész Firmaköszöntő Szakestéleny (2017), a Bartha-felejtő Szakestélyen (2017), a Balekkeresztelő Szakestélyen (2017), a Selmeci Szakestélyen (2018), az Erdész Valéta Szakestélyen (2019) és a testvérvárosok közti barátság megerősítése céljából megrendezett Sopron-Fehérvár Cimboráló Szakestélyen is (2018).

A selmeci hagyományokkal kapcsolatos témájú „Ó régi szép diákélet" című beszélgetőest-sorozat házigazdája volt 2017-18 között, amely beszélgetések alkalmával öreg Firmákkal elevenítették fel havonta egy alkalommal a régi diákéletet a mostani hallgatóság számára. A régi soproni hagyomány felevenítéseképp 2017-ben, hosszabb kihagyás után ismét kiadásra került az Erdész Firmák lapja, az Ászokcsavar, melynek ő volt a főszerkesztője. Szintén ő állította össze a saját Valéta évfolyama számára a Horribile dictu-t is.

Amellett, hogy aktív és lelkes résztvevője volt a selmeci-soproni diákéletnek, tanulmányait mindig fontosabbnak valónak tartotta. Jó tanulmányi eredményeit bizonyítja, hogy 2017-ben és 2018-ban is elnyerte a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat és a Roller Kálmán Ösztöndíjat is. Mindemellett – napjainkban egyre ritkábban tapasztalható - öt év alatt befejezte tanulmányait, és a diplomaosztón a jelesre minősített erdőmérnöki oklevele mellett az Alma Mater Emlékérmet is átvehette. *(Soproni Egyetem, Erdőmérnöku Kar)*

A Köztársasági Elnök soproni látogatása

A Soproni Egyetem Tanévzáróján jelen volt Áder János, Köztársasági Elnök, aki később előadást tartott az erdészet fontos szerepéről a nemzetgazdaságban és a klímaváltozás területén. Az erdőmérnöki pálya fontosságát hangsúlyozva, kitért az egyetemről 1956-ban Vancouver, BC-be emigrált hallgatók és oktatók kiemelkedő szerepére Kanada erdészetében és Grátzer Miklós tevékenységére. Az esemény végén az Elnökkel megismertették az egyetemen zajló kutatásokat és bemutatták a főépület aulájában elhelyezett kanadai 'UBC-Sopron Divízió' emléktárgyait. *(ex Erdészeti Lapok)*

Kitüntetések

A Soproni Egyetem Tanévnyitó ünnepségek keretében, az Erdőmérnök Kari Nyilvános Tanácsülésen tiszteletoklevelek mellett kitüntetéseket adtak át. **Anna Martinek** (a 'mi Annink') **'Erdőmérnöki Karért Emlékérem'** kitüntetésben részesült. (Az általa alpított) **'Grátzer Miklós Ösztöndíj'**-ban részesült Rakonczai Fanni és Vargovics Máté hallgatók. A **'Roller Kálmán Ösztöndíj'** ezidei nyertesei: Csébi Anna Luca, Molnár Dániel és Szani Katinka hallgatók. A **'Horváth Sándor Szociális Ösztöndíj'** díjazottjai: Kiss Csaba László, Polai Andor és Sipos Krisztina hallgatók. *(A Szerk.)*

□

A magyar államalapítás születésnapja alkalmából Áder János, Magyarország Köztársasági Elnöke kitüntetéseket adományozott. A kitüntettetek közt van két ismerős erdőmérnök, akik Nagy István agrárminisztertől vehették át a megtisztelő dokumentumokat. **Magyar Ezüst Érdemkereszt** kitüntetésben részesült:

"Boa Sándor, a volt Zalaerdő Rt. nyugalmazott műszaki osztályvezető főmérnöke, Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzat Idősügyi Tanács alelnöke és a Zala Megyei Idősügyi Tanács alelnöke, a dél-

zalai erdőgazdálkodás területén folytatott szakmai tevékenysége, valamint a helyi közéletben betöltött szerepe elismeréseként".

Valamint **"Reményfy László erdőtervező mérnök, az Egererdő Erdészeti Zrt. jogelődjének nyugalmazott csoportvezetője**, az állami erdőgazdálkodás, erdőtervezés és erdészeti szakirányítás területén végzett több évtizedes munkájáért".

Boa Sándor a Sopron Alumni névvel fémjelzett csoportunk tagja, Reményfy László pedig *(Illyés Béni, volt IV. éves szavaival)* "méltón képvisel egy - számomra úgy tűnik - elfelejtésre ítélt korosztályt. 1951-ben a kizárások áldozata lett. Az erdészetben 'utána nyúltak', nem tudott elhelyezkedni. Bányász-geofizikus professzorok közbenjárására bányásztestvéreink alkalmazták. Mikor mód volt már rá, selmeci professzoraink kiálltak mellette és támogatták tanulmányai folytatását. Jelképes számomra szakmatörténeti szempontból az is, hogy idén együtt veheti át a gyémánt diplomát az utolsó Sopronban végzett bányász, geofizikus és geodéta hallgató társakkal. Az 1956 után itthon maradtak egyikeként részt vett a reformokhoz, majd alapvető társadalmi változásokhoz vezető folyamatokban. Kinti társaink életútját becsülve hozzájárult az UBC Sopron Divisio 1990-es elismeréséhez. Szakmai közéletünknek aktív, kritikus szereplője és alakítója napjainkban is. Sopronban évfolyamunkhoz kötődött visszatérésének első pillanatától kezdve: Biztos hátterünket jelentette évfolyamunk hagyományainkért folytatott cselekedeteiben, később összetartozásunk erősítésében. Ez a kötődés Zsigmond Kati révén és napjainkban, gyerekei, unokái révén mind tartalmasabb lett". *(A Szerk.)*

Könyvajánló

Sopronban, **Ifj Sarkady Sándor** gondozásában megjelent (**Grátzer Miklós** támogatásával) **Tamási Miklós**, korán elhúnyt Sopron Alumni társunk befejezetlen kisregénye, kibővítve a **Kapocs**ban megjelent írásokban talált releváns részletekkel és egyes volt évfolyamtársak emlékével **'Az ellopott ifjúság'** címen .

Elhúnyt Soproni Családtagok

"Irena (nee Werbenec) **Otvos**, June 2, 1939 – July 20, 2019. Irena was born in Lwow, Poland *(*now called Lviv, Ukraine*)*. After WW II her family moved to England, where after completing high school at Pittsford's Polish Girls School, Irena earned a Bachelor of Arts from the University of London. She also took summer courses at the Sorbonne in Paris and the University of Madrid. Irena taught French in high school in England. In 1965 she commenced graduate studies in comparative literature at the University of California in Berkeley. She received her MS and continued on for her PhD. At Berkeley she met Imre Otvos whom she married in 1968. Prior to moving to St. John's Newfoundland in April of 1969 Irena had completed all the requirements for her PhD except for her dissertation. Irena had planned on completing her dissertation in St. John's where Imre had been recruited as a research scientist with the Canadian Forest service. She was unable to access the required materials. They started a new life in Newfoundland, where she taught French at one of the high schools and at Memorial University. In 1980 her husband, Imre, was transferred to Victoria B.C. where Irena taught French Immersion until her retirement. Irena suffered from osteoarthritis, that eventually robbed her mobility. She was hospitalized in April 2018 and spent nearly a year in the Royal Jubilee Hospital before a vacancy came up for her complex care requirements at The Heights at Mt. View in Victoria. After a relatively brief stay there she was back at RJH) where she passed away in her sleep. She is mourned by Imre, husband of 51 years, family, friends and colleagues here in Canada, Europe, and the USA. Imre extends a heartfelt 'Thank You' to doctors, nurses and health care aids at RJH *(and)*, at The Heights. Irena had requested no Celebration of Life be held in her memory". *(Obituary, The Times Colonist, 2019 Aug. 1)*

□

"Elizabeth **Klima**, aged 92, died peacefully, surrounded by her family, on August 22nd, 2019 at her apartment in Victoria. She was born July 19th, 1927, in Sopron, Hungary. Her father was a prize-winning boot- and shoe-maker and her mother a pastry chef.

Elizabeth met her future husband, Imre, at an Engineering students' ball. He won her hand not only because of his character and looks but also because he impressed Elizabeth's father with his fine manners. They married October 26, 1949.

In 1956, during the Hungarian revolution against Soviet occupation, Elizabeth crossed the border into Austria with her two young sons, where she was reunited with Imre. The family came to UBC with the Sopron Forestry group. Elizabeth quickly learned enough English and made many Canadian friends.

In the years following, Elizabeth found joy in gardening, weaving, painting, quilting, sewing, and cooking. Her great joy was giving birth to a daughter. After Imre retired, they started a business refinishing furniture and painting it with folk art. The cradles, chests, and small pieces found their way into many homes. The sales paid for their trips to Indonesia, Sri Lanka, and Turkey. After Imre died in 2000, Elizabeth never stopped thinking of him.

Elizabeth was a formidable woman of steely resolve. She was also a most genuine, warmly welcoming, and hospitable person. Her door was always open; there was always a cup of coffee or an extra plate. She loved her children, her dogs, her flowers, and the birds that came to the feeder. She was never more excited than when bidding a grand slam.

Elizabeth is survived by sons, George and John; a daughter, Judy; in-laws, Brenda and Paul; grandsons, Sean, Alastair, Simon, Henry; granddaughter, Julia; and great-granddaughters, Emily and Odette. We all miss Elizabeth deeply". *(Obituary, The Times Colonist, 2019 Aug. 30)*

Veszely Ferenc: **Élet az emigrációban: személyes történetem** (folytatás)

(Kortársunk és sorstársunk Veszely Ferenc nem Sopron Alumnus, de odafigyelése 'házi költőink' munkásságára és szorgalmazása azon értékek bemutatás özösségünk tagjává tette. Korai kanadai éveinek szabad verses leírása viszhangozza többségünk 'élményeit' is. A Szerk.)

Én az első napon kivágtam,
legallyaztam, feldaraboltam és stócba raktam
másfél öl fát.
A másodikon felet.
A harmadik reggel,
még mindig izomlázasan és energiám visszatértére várva,
követtem az öreg svédet az erdőbe.
Nem hivott, de nem is ellenkezett,
és szótlan ballagtunk a sávjához.
A továbbiakban úgy tett mintha ott se lennék.
Pipára gyújtott, és
fújta a füstöt erre meg arra, forditgatva a nyakát.
Amikor befejezte a pipázást,
óvatosan kiveregette a pipát egy tuskóra és gondosan
széttaposta rajta a dohányt
amig az megszünt füstölni.
Azután két növényfához lépett,
amelyek egy ölnyi távolságban voltak egymástól és
vállmagasságban levágta a tetejüket.
Hamarosan az egyik fa törzséhez léépett, majd a másikhoz,
s a két fa közé döntötte őket,
mintha szemük lett volna a fáknak.
A penge éle megerőltetés nélkül harapott a puha fába,
simán, ütemesen, szinte éhesen haladva,
mintha magától ment volna.
Az öreg lélekzete, a reggeli páráról láttam,
olyan egyenletes volt mint a fűrész mozgása,
és biztosra vettem hogy egy ritmusra ment a szivével.
Neki nem kellett vastag oldalágakat fűrészelnie mint nekem,
baltáját csak végig lenditette a fatörzs mellett
s az elszáradt ágacskák felszabadulva repültek le róla.
Láttam hogy az ő fűrészét soha nem csipte be a fa
mint az enyémet.
Ő könnyű fatörzsdarabokat emelt
végről végre,
ritkán emelve kétszer ugyanazt.
Láttam ügyességét, de azt is láttam
hogy az én sávom fái,
jóval vastagabbak, és jóval távolabb állva egymástól,
sündisznó-tele karvastagságú oldalágakkal,
egyáltalán nem hasonlitottak az övéhez.
Amikor végre kidöntöttem őket, száraz talaj helyett
a mocsárba hullottak nagy csobbanással.
Némelyikük át volt járva
megkristályosodott fenyőgyantával,
tompitva és tartva a fűrészt,
és túl nehéz ahhoz hogy a kivánatos irányba
lehessen ösztökélni az esését
a saját hajlama ellen.
Ezért gyakran a kivágott fák a még állóknak dűltek,
és fennakadtak rajtuk, meghajlitva irányukba őket.
Ezeket ezután egy szemmel az ég felé kellett kivágni,
ugrásra készen,
amikor az óriás fa
nagy recsegés közben továbbindult,
és még jó volt ha nem dűltek közösen egy harmadiknak...
Voltak fák amelyek egyszerűen nem dőltek el.
Ezek csak hátra dültek egy kicsit
és présbe fogták a fűrészt.
Ilyenkor egy vas éket kellett baltával beverni a vágásba,
hogy ki tudjad szabaditani a meggörbült fűrészlapot.
Néha a fa fordult egyet vagy elpattant,
és dőlhetett bármikor bármelyik irányban,
kiszámithatatlanul.

Be kellett látnom hogy munkám nemcsak fárasztó volt,
de terméketlen és veszélyes is.
És persze őserdőben dolgoztunk, vadállatok között.
Egyszer egy mozgó fal állta az utamat a keskeny ösvényen.
Csak az őt követő kicsinyéről láttam hogy jávorszarvas volt.
Szerecsére ők nem láttak engem.
Mint később hallottam, egy kicsinyét védő jávorszarvas
megölhetett volna.
A fekete medve, amelyikkel az uzsonnám osztottam meg,
látott is meg hallott is
és úgy itélhetett hogy én nagyobb vagyok mint ő,
mert továbbállt,
vissza-visszanézve és nem nagyon sietősen,
meghagyva uzsonnám felét.

Egynéhányan közöttünk úgy gondolták
hogy láncos fűrésszel jobban menne a munka,
és vettek kettőt közösen hitelre.
Ez zajos volt és füstös
és távol tartotta tőlük a medvéket,
de a gépfűrész nem látszott segiteni sokat a termelékenységben,
és nem emelte a termelésüket.
Ugyanis az ő sávjuk is hasonló volt az enyémhez és a fák
be tudták csipni a gépfűrészüket
éppolyan könnyedén mint az enyémet.

Úgy nézett ki hogy az erdő átjárt az eszünkön.
Persze a fáknak nem volt eszük,
de az ő ottlétüknek több értelme volt
mint annak hogy mi ott voltunk.

Időközben, a közös étkezések alkalmával kiderült,
hogy az angol nyelvben minden második szó
az f betűvel kezdődik.
A favágók valóban hirneves módon tudnak káromkodni.

Nagy örömünk telt egy öreg *Pontiac*ban,
mely olcsóbb volt mint a láncfűrész,
és amelyen valamennyien megtanultunk autót vezetni –
anélkül hogy bárki is tanitott volna.
Hatan ültünk bele egyszerre.
Egy alkalommal,
nagy teret engedve egy szembejövő kocsinak,
egy tanulótársunk az árokba hajtott bennünket.
Egy pár hórukk és hajtottunk tovább,
de kicseréltük a vezetőt.
Az élet jó volt de mégis,
amikor meghallottam hogy a városban van egy munkaközvetitő hivatal,
én bementem oda,
és amikor visszajöttem a táborba a hirrel
hogy a vasútnál egydolláros órabért adnak
és tizenkét órát lehet dolgozni naponta,
seregünk nagyrésze követett engem oda.
Mi az ottmaradtaknak hagytuk a fűrészt
meg az autót is.
Ugyanis a hátramaradók teljes szimpátiánkat élvezték.
És hogy mi több pénzt fogunk keresni, mint ők,
azt jól tudtuk.
Elbúcsúztunk, kezet ráztunk.

Jól is tettük, mert soha többé nem láttuk őket.

A vasúton: vasútépitès különcsapatban

Azt hittük hogy megszabadulunk az erdőből, de azt találtuk
hogy a vasútvonalnak az a szakasza
melynek javitásán fáradoztunk Nipigontól keletre,
egy erdőn ment át a mellett a tó mellett,
melynek mérete egyedül versengett az erdők méreteteivel:
mert a Nagy Tavak legnagyobbika volt ez – Lake Superior.
Tengerjáró hajók közlekednek rajta százával úgy
hogy meg se látszanak.
Mi a beépitetlen parton hódok
és mókás földi mókusok között dolgoztunk,
amelyek állandóan átszaladgáltak a talpfákon,
és láttunk szürke és fehér sirályokat amelyek
telt begyekkel is tudtak lógni mozdulatlanul a kék égen,
pedig csak a szellő tartotta őket a magasban.
Szélcsendes napokon a meleg hőáramlat is megtette nekik
hogy végezzék ugyanazt.
Ilyenkor gyakran a fejünk fölött sikoltoztak,
és félszemmel néztek le ránk.
A személyvonatok lassan haladtak
ott ahol a sineket javitottuk,
és mi láttunk integető
nőket és gyermekeket,
és boldogan integettünk visza.

Lepedőtlen pokrócokon feküdve emeletes ágyainkban,
mellékvágányokon álldogáló vagonjainkban,
egy-egy ablakban látott integető emlék
gyakran visszavillant álmainkban,
mert nőt különben nem láthattunk a sörparlorokban sem,
ahol a magányos férfiaknak
kettesével rakták le a söröspoharakat
az asztalokon álló sótartók mellé.
A nők és kisérőik egy elkülönitett helyiségben társalogtak.
A puritánikus szokások és az alkoholtilalom elleni lázadás
különös keverékének megnyilvánulása volt ez azidőtájt.
Vasárnap minden zárva volt.
Utcai közlekedésre az autók voltak hivatottak,
amelyek kevesebbet engedtek láttatni a fehérnépből
mint a vonatok.
Jóformán senki sem járkált a járdákon.
A vagonokban, ahol el voltunk szállásolva,
csak aludni lehetett.
Ezek fakályhákkal voltak felszerelve
ruhaszáritás céljából.
Ez egy nagyon magasfokú vezetői elhatározás lehetett.
Próbálj megszáritani húsz pár cipőt és overállt,
vizes zoknit, inget, kabátot, sapkát
egy kis fakályha körül egy vagon végében!
Egy-egy esős napot követő reggeleken,
dideregve a hajnali hidegben,
magunkra szedtük nyirkos ruháinkat,
s az ebédlő vagon fapadjain ülve,
bekaptuk a svéd asztalról szedett reggeli eledelt,
azután ráültünk szerszámainkat szorongatva
a nyitott, fapados, motoros járgánnyal húzott
zajos szerelvényekre,
fogaiankat ütemben vacogtatva a kattogó sinekhez
félórányira lévő munkahelyünkhez menet,
mig a rajtunk száradó ruhák párái
libegve szállingóztak a szerelvényünk után.

(Az itt közölt folytatás lapunk korábbi oldalaira (VISSZTEKINTÉSEK) illene, de a Szerkesztő rosszul számolta a lapokat, ézért a végére maradt. Elnézést a figyelmetlenségért! A Szerk.)

Szerkesztői üzenetek

Nemrég egy nagyméretű borítékban egy Oklevél érkezett címemre, amelyben a Soproni Egyetem Erdő– és Faipari mérnökhallgatók Selmeci Társasága köszöni meg hosszú éveken át tartó munkámat Kapocs lapunk szerkesztésében. Nem vagyok híve munkával kapcsolatos okleveleknek és medáliáknak, de ezen elismerést, főleg mert fiataloktól jött, megtiszteltetésnek veszem. Köszönöm Komlódi Balázs a. Spanyol, elnök a Társaság tagjainak (és 'felbújtóiknak'is) az elismerést. Vivat Akademia!

Szívesen venném, ha időben tudatnátok velem címváltozásaitokat (e-mail, lakás és telefonszám) a sok fáradozással és időigénnyel járó utánjárást elkerülendő. *(A Szerk.)*

A **Sopron Alumni** azon egyének közössége, akik diákjai vagy oktatói voltak a Soproni Erdőmérnöki Főiskola 1956-ban Kanadába vándorolt részének, ami mint a University of British Columbia, Faculty of Forestry-Sopron Division működött 1957 és 1961 között. Szintén a közösséghez tartoznak azon Sopronban korábban végzett erdőmérnökök, akik szoros kapcsolatot tartanak fenn a csoporttal.

Kapocs - A Sopron Alumni időszakos közleménye.

Szerkesztő: Rétfalvi László, 4646-West 5th Ave, Vancouver, BC, V6R 1S8; Tel: 604-224-3655; (e-mail: llretfalvi@shaw.ca).

SOPR0N ALUMNI

Adamovich László 1921-2019
Ambach Mihály 1938-2015
Andódy Edit 1932-1993
André Béla
Apt Kamill
Apt Ödön 1901-1990
Apt Ödön
Bajzák Dénes
Bakó József 1935-2018
Bakonyi Nándor
Bakos Tibor 1935-2010
Balatinecz János 1937-2017
Balpataki György1938-2009
Bándi Péter
Barabás József
Baraksó János
Baranyay József 1922-1974
Bátay János 1928-?
Báthy István
Bella Imre
Benkő Géza
Benyovits Gyula?
Bezerédi Gyula 1926-2005
Bige Zsolt 1924-2005
Boa Sándor
Boda Zoltán
Bódig József 1934-2007
Bogyai Elemér
Bölecz Béla 1934-2019
Boncz Ernő
Bordulák Zoltán 1936-2010
Borovits Ferenc
Borsos Zoltán 1935-1979
Budai Géza 1930-2003
Csányi Elek 1920-2009
Csapó Imre 1934-2014
Császár Rudolf
Cserjesi Antal 1925-2006
Csima István 1928-2015
Csizmadia Ferenc 1927-2015
Csizmazia József
Csizmazia Tibor 1932-1979
Deminger Károly
Dibúz Jenő 1933-2011
Dibúz (Bruckner) Judit
Dobozy Tamás 1935-2018
Domsa Zoltán
Draskóy György
Farkas István 1937-2000
Farkas Mihály 1937-2018
Fazokas Ferenc
Fekete Róbert
Ferdinánd István
Fodor Gyula 1890-1982
Fodor Gyula
Fodor (Tormássy) Erzsébet
Fónagy Sándor 1937-2017
Frey Otto 1933-2017
Fülöpp Zoltán 1929-2017
Für Károly
Füstös Árpád 1926-2004
Gáspár József ?
Gerencsér László 1914-1976
Gögös Ferenc 1938-1972
Görgényi Béla
Grátzer Miklós
Grozdits György 1936-2017
Gyöngyösi Sándor
Gyöngyösi (Danczinger) Edit 1936-1989
Háhn Fülöp
Hajdú Csaba
Héder István
Héjja Anna 1936-2019
Héjjas József
Héjjas (Bernsdorfer)Katalin
Herczeg Endre
Hidasi István
Hirczy Béla 1933-2016
Hokhold Ferenc 1923-2015
Homoky István 1929-2013
Horváth Cz.Emil
Horváth István 1934-2010
Horváth Otto 1926-1984
Horváth Sándor 1933-2013
Horváth (Balogh) Izabella
Hudák János 1935-1997
Huszár Károly
Ifjú Géza 1931-2014
Illés István
Jablánczy Sándor 1908-1999
Jagodits (Kundráth) Júlia 1937-1989
Jákóy Endre
Jancsik Károly
Jandó Tibor
Józsa József
Józsa László 1938-2016
Juhász (Gyöngy) Erzsébet
Juhász Gyula 1934-2002
Jutasi Béla 1933-2007
Kafka Péter 1899-1992
Kalmár Lajos
Kercsó (Jagasits) Edit 1927-2019
Kapitány Gyula 1937-2008
Kapuszta József 1932-2019
Kassay Viktor 1933-2005
Kémes József 1934-2019
Kenedi (Király) Ilona
Kerekes József
Kiss-Tóth János 1934-1977
Kiss Gyula
Kiss János
Kiss János
Klíma Imre 1924-2000
Kocsis Tibor
Koczó Mihály
Koller Pál 1894-1972
Koltai István
Komlóssy József
Komondy Gyula 1929-1977
Kondor György 1934-2012
Koós Béla
Korán Zoltán
Kornya Lajos 1917-1979
Kósa Zoltán 1935-2018
Kováts István 192?-2010
Kováts (Erdős) Márta 1934-1967
Kováts Miklós
Kozák Antal 1936-2017
Krajczár Ernő 1932-2017
Krétai Ernő 1933-1995
Kurucz Ferenc
Kurucz János
Leskó György 1933-2018
Leskó (Rácz) Anna
Lovrics (Somogyi-Tóth) Eszter 1936-2012
Magasi László
Major Richárd 1929-2017
Markó Imre
Márkus Gábor 1937-19??
Matolcsi Géza.
Medveczky Lajos 1910-1989
Molnár József
Must (Hankovsky) Éva
Nagy Géza 1933-1991
Nagy (Link) Magda 1930-2006
Nagy Mihály
Nagygyőr Sándor
Németh József
Németh Lajos 1931-2011
Németh László 1936-2018
Németh Zoltán †?
Noviczky Zoltán 1936 -1992
Nyers Ferenc
Ocskó István 1933 - 2010
Orlóci László
Orlóci (Mihály) Márta
Orosz Iván 1937- 2009
Oroszlán József †?
Ötvös Imre
Pál László 1937-2018
Pálffy Csaba 1927-1999
Pálka László 1937-1995
Palkovics János 1932-2018
Pandák László
Papp Ferenc 1901-1967
Pászner László 1934-2016
Pataki István 1937-2009
Péch Gyula
Pendl Ferenc 1933-1998
Pénzes László 1927-2010
Ping Ferenc 1922-2014
Pintér László
Poprádi László
Porpáczy Lehel
Prém Béla 1931-2018
Puskás László
Rab Rudolf 1935-2005
Rabóczi László
Ravai János
Rédey József
Rétfalvi László
Réthy Sándor
Rikli Olga
Roller Kálmán 1913-2004
Rónay Sándor
Ronyecz József 1935-1998
Rupf László
Safranyik László
Salamon Marion 1911-1990
Sebestyén László 1923-1995
Selmeczi György
Simon József
Sinka Gyula
Sivák Béla 1935-2005
Skorka Mihály 1935-1992
Soós József 1930-2014
Spándli Imre
Spuriga István 1934-1977
Szablya János 1924-2005
Szabó György
Szabó Tivadar
Szalamin Gábor
Szalkai András
Szalkai (Somogyi) Eszter 1927-2015
Szamosi Gábor
Szántai Ferenc
Szanyi László 1933-2012
Szármes Kornél 1927-2014
Szász István 1933-2013
Szász (Kubinyi) Júlia 1932-2018
Szauer János 1932-2019
Szauer (Szikszai) Klára 1935-1999
Székessy László
Sziklai Oszkár 1924-1998
Szy Ferenc 1923-2014
Takács József
Takaró László
Tamási Miklós 1936-1994
Tarnócai Károly
Tőgel Gyula 1938-2001
Tolnai István
Tóth Endre
Tóth (Molnár) Erzsébet
Tóth Géza
Tóth János 1936-2016
Tóth József 1936– 2015
Tóth Tibor
Tresó Bertalan 1930-2008
Tresó Ferenc 1932-2012
Túrmezei Zoltán
Tuskó Ferenc 1913-1965
Tutunovszky Koszta
Vadai János 1928-2006
Vajas Jenő 1936-1995
Váradi Béla 1932-2003
Váradi (Fejes) Mária 1934-2014
Varga Pál
Vári Miklós
Veres Gábor 1933-2013
Veres Sándor 1927-1998
Vető László
Viszlai (Delkin) Éva
Viszlai János
Vlaszaty Ödön 1937-2012
Weidinger Imre 1934-2013
Witt Lajos 1898-1994
Zoltay Endre 1935-2006

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akademiát,
Szívből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos